

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Az angol külügyminiszter Párisban

Romániába jön a francia külügyminiszter aki megegyezett Angliával az európai kérdésben

A nemzetközi sajtó élénken foglalkozik azokkal a tárgyalásokkal, amelyeket Párisban Sir John Simon angol külügyminiszter Flandin francia miniszterelnökkel és Laval külügyminiszterrel folytatott. Ezeket a tárgyalásokat, amelyek a Simon tiszteletére adott vilásgregelin mentek végbe, angol részről még résztvevő Clark párisi angol nagykövet, francia részről pedig Leger, a francia külügyminiszterium államtit-

kára. A megbeszélések általánosságban mozgáltak és azok során figyelemmel voltak a különböző európai politikai kérdésekre, amelyeket minden oldalról részletesen megvitattak. Előre megállapodtak arra nézve, hogy határozatokat tekintetben nem hoznak, ellenben a megbeszélés anyagát közlik kormányokkal.

távíratot küldött Jeftics miniszterelnöknek, akit szívélyesen üdvözöl. Egyben teljes meggyőződésének ad kifejezést arra vonatkozólag, hogy

Franciaország és Jugoszlávia között az eddigi benső viszony tovább mélyül.

Jeftics jugoszláv miniszterelnök táviratban köszönte meg Laval üdvözlését és biztosította arról, hogy a hagyományos barátsági és szövetségi viszony Franciaország és Jugoszlávia között továbbra is megmarad. Ennek a viszonyoknak már számos tényleges nemzetközi eredménye is van és nagyon hozzájárul a béke biztosításához.

Laval különben erősen készült római útjára. Ezzel kapcsolatosan szó van azonban Laval egyéb külföldi utazásairól is. A bécsi Echo című lap beszámol róla, hogy

Laval római útja után a görög és török kormányok meghívására ellátogat Athénba, illetőleg Ankarába. Visszafelé utazni Bucurestii, Szófiát és Belgradot.

Megbízható értesülés szerint hazafelé való utazása közben megáll Bécsben is. A francia külpolitika kitűzött célja, hogy a balkáni államok között szoros együttműködést létesít és ezzel a blokkal megerősíti szövetségi hálózatát. Laval utazásaival be akarja tetőzni azt a művet, melyet Barthou megkezdett, de a tragikus halála következtében befejezni nem tudott.

Angolok és franciák felosztják egymás között a tengereket

A párisi lapok szerint ezeken a megbeszéléseken Franciaországot elsősorban tengeri kérdések érdekelték. Nemesak Franciaországnak a Földközi tengeren való érdekeltégeiről volt szó, hanem a Csendes óceánról is, amelyen Franciaország szintén érdekelve van. Az a vélemény alakult ki mindkét részről, hogy tengeri kérdésekben a francia és az angol kormányok között szükség van szoros együttműködésre.

Az Intransigeant szerint részletesen megvitatták a keleti kérdést is, azonkívül szöbakerült a lesszerelés kérdése, továbbá a francia-olasz közeledés ügye is. Megelégedéssel állapították meg, hogy a két kormány képviselői között nézeteltérések, a megvitátásra került problémák egyikére nézve sem szerepelnek.

A Petit Parisien azt írja, hogy a francia és angol államférfiak között lefolytatott megbeszélések során szöbakerült Németország felgyverkezése is.

E tekintetben az a vélemény alakult ki, hogy erre vonatkozólag is szükség van a francia és angol együttműködésre. Ezzel kapcsolatosan az Oeuvre megjegyzi azt is, hogy a francia-olasz kormányt együttműködésének irányvonalait Németország különböző kéréseivel szemben csakis a Saar-vidéki népszavazás után lehet majd pontosan megállapítani. Ugyanilyen felfogást vall vezércikkében a Journal de Paris is.

A német problémák januári népszavazás után lesznek aktuálisak

A párisi tanácskozások után Sir John Simon angol külügyminiszter feleségével együtt Cannesba utazott, ahol két hétig maradt.

Nem méltó a dolgozó, szenvedő férfi? Igen, tényleg valami hiányzik a férfiből: az imádkozó férfi. Az imádság szelleme, mely megmutatja, hogy a bűn láncának másik végén Isten áll. Így csinálta azt a megváltást!

Az a mindenható Isten miért ne szólhatna bele a szívünkbe, a lelkünkbe, miért félünk ettől a kontrolltól? Ha talál bennünk hibát,

Laval francia külügyminiszter, aki nagy figyelmet szentel a dél-európai és a keleti politikának, az új jugoszláv kormány megalakulásával kapcsolatosan

a lánc végén nem az ördög áll! Nézzé meg kezünk munkáját, izelje meg verejtékünket, mérje meg bánatunkat, hallgassa ki sóhajunkat, hangolja össze szívdobogásunkat! Ő a Mindentudó nem hall ki ebből egy öntudatlan imádságot, férfimádságot?! Férfitársaim, ti szemérmes, büszke, szenvedő koldusok, kiket nem gyáva, hanem

bécsületes büntudat gyötör, mondjátok meg egy a fájdalomban frontharcosnak nincs még itt az ideje annak, hogy imádkozunk? Vagy csináljuk már, talán már végén? Legyen bárhol, áll az ének: diésőség a magasságban, békesség a földön! Diésőség az van fönt, béke is csak lesz.

Gyáva büntudat

Írta: METZGER MÁRTON Dr.
Gyáva gyötörsz te gyáva büntudat! — kiált III. Richárd.

Kezén nem is gyáva. Hátha bátor, hátant? A gonosztett az emberek kezébe bűn az Isten kezébe. A bűn az abszolút bűn mert különben nem bűn. Összeköt a bűn Istennel.

Értészem, ne szeresd a bűnt, de ne enyelvni ezt a nagy lelki kínszenyit, ezt a világon egyetlenül álló égi jelenséget. Pénc, az első szem én, azután a bűn, az első szem az ördög! Nem igaz! A bethlebarlangtól egészen a Golgotáig minden tiltakozik ez ellen! Lásson a többi ember akar, én az Istent látom ott, a mindenható, jóságos Istent!

Miért pont ma, miért karácsonykor? Csak azért, mert az angyalok nem vétnek. Ezek nem esznek, nem kér tőlük kezet sem hitves, sem gyermek. Nem fáz, nem kell párna a fejük alá, sem tető a fejük fölé, aratásukat nem veri el a jég, ők kivonulnak hadba, pestis közöttük nem halnak. Háromszázhatvan sugar irányában, a háromszázhatvan fronton viselünk háborút és ha ebben a tájfunban ránk szakad a bűn, mi már rosszak is vagyunk?

A világ nem megy jól. Mi férfiak kormácsoljuk a világot. Tagadhatatlanul rosszul megy.

Mit csináljak? Ha én nem aratom le a bűnt, leartatja más. Ha én nem emelem fel a bűn kenyeret, felemeli más. Ha én meg nem eszem, megeszi más. És ha én meg nem éhen, éhen marad más. És éppen karácsonykor gyötörjön ez a tudat? Hogy rajtam mullik, tőlünk várnak segítséget, tőlünk dolgozó, dolgozó és — ami vele szoros összefügg — a szenvedő férfitől?

En. Karácsonykor követtük el a nagy bűnt! Vagy bünt? Nem! A megváltás nagy áldás reánk nézve elveszett. Nem adtuk a bűnnek, nem a rossznak, nem a bűnösöknek. Egyik legnagyobb tettem, a bűnösök büszkeség tette magamat méltatlannak mondtam a karácsonynak nagy öröme. Nem tagadtam meg, nem gyaláztam meg, átadtam annak, aki legközelebb áll hozzám, a gyermeknek! Átadtam a megváltás örömet annak, akinek nincs szüksége a megváltásra, átadtam a gyermeknek.

Megható becsületesség: legtisztább férfi meggyónás!

Nem merünk a megváltás, nem merünk az után nyulni. És találtunk valakit, kivel való: a gyermeknek.

Nem a gyáva, de a szemérmes büntudat meggya a boldogság után nyuló karunkat! Bessük a méltót, az ártatlant: örülj te gyáva gyermek! És félreáll a legnagyobb kollektív, a férfi és bánatosan nézi karácsony eszt az örvendő gyermeket. Igen a bűnös nézi az ártatlant.

Szent Ferenc a madaraknak prédikál: ezek hallgatnak Isten szavára, nem beszélnek. Szent Antal a halaknak prédikál: ezek nem bűnösök. Az én katolikus nem évezredek az egyetlenül már szepőlő fogantatott Máriáról mondják, hogy ő a munkóka! A tisztaság öröme munkóka!

Velem együtt szenvedő és vétkező férfiak, szégyeljük ezt a nyilvános nagy gyónásokat: nem vagyunk az öröme, a megváltó bűnre méltók!

A sóhajok lépcsőjén

egész éven át szünet nélkül nagy a forgalom,
mert itt összetalálkozik a szegénység és rajta

kapaszkodik a nyomor

A sóhajok lépcsője a városháza első emeletéről a másodikra visz. Az első emeleten a baloldali folyosó közepén táján kapaszkodik fölfelé. Szűk és nagyon meredek csigalépcső. A lépcsőfokok a tartó oszlopból úgy nyílnak szíjjel, mint a legyező részei. Az oszlop közelében a fokok szélessége alig három-négy centiméter és a rajtuk haladó ember féltalpa részére sincsen hely. Ellenben a másik oldalon szélesen terpeszkednek a lépcsőfokok. A szűk csigalépcsőn mindenki ott jár föl-le. Ki is koptak ott a lépcsőfokok jó mélyen.

A sóhajok lépcsője ez. Ez a lépcső visz föl a város népjóléti ügyosztályába. Csupa szegény, nyomorult, bajjal-gondal küzdő ember járja ezt a lépcsőt. Aggok és fiatalok, férfiak és asszonyok, ványadt, vérszegény gyermekek, betegek és munkátlanságra kárhoztatott egészségesek, éhesek, fázósak, rongyosak. Mindnyájának az arca sápadt, beesett, mindnyájának a szemében ott lóg a kétségbeesés szomorú fáklója. Sójajok között vonszolják föl magukat a lépcsőn és magukban imádkoznak: Ó, én Uram, Istenem, add, hogy meghallgatásra találjak! Akik fölfelé haladnak a sóhajok lépcsőjén, azok mind kérelmet hoznak magukkal üres tarsojukban és mind egy kis pénzsegélyt, egy kis tüzfát, vagy népkonyhai ebédutalványt akarnak lefelé hozni.

A sóhajok lépcsőjén egész esztendőn keresztül szünet nélkül nagy a forgalom. Nyáron is nagyon sok a segélyre szoruló ember. Télen pedig megtízszereződik a számuk. Télen az éhség kétszeresen fáj és a hajléktalanság végzetes. Aki festőművész, vagy íróember a második emeleten szemben a sóhajok lépcsőjének torkolatával megáll: az bőséges anyagot talál ott esetje, vagy tolla számára. Ugy bukkannak föl egymás után a szegény emberek a sóhajok lépcsőjének szűk garajából, mintha Dante pokláinak szenvedéseiből jönnének.

Ime itt ez az öreg ember valamikor tanító volt. Ezer és ezer gyermeket tanított írásra-olvasásra, szépre-jóra. Az impériumváltozás zürzavaraiban megszűnt az a kis felekezeti iskola, amelyben működött. A tanító állás és nyugdíj nélkül maradt. Azóta tengődik a mások jóvoltából. Egy kis tüzelőt jön kérni.

Egy néni kapaszkodik felfelé. Fején viharvert kalap. Tán husz év előtt volt divatos. A nénikének bundája van, igaz, hogy kopott, néhol tenyérnyire lekopott

MODERN TAKARÉKTŰZHELYEK

Kiváló minőségben
Lelei 600-tól

Allandó rakár
zománcozott
és fekete tűz-
helyekben

KÁLMÁN DEZSÓ

Speciális takaréktűzhelyezem

Timişoara IV., Bulev. Caroli Hunyadi út 40 sz.

már róla a szép barna szörme, de mégis bunda. Ezt a régi kalapot és ezt a kopott bundát tudta csak megmenteni a régi jobb időkből. Az egyik kezében szatyor. A másik kezével óvatosan fogja össze a bundáját. Isten ments, hogy fellebbenjen. A bunda alatt csak egy ócska ing fedi sovány testét. Minden egyéb ruháját már rég eladogatta. Előbb eladogatta az ezüstjeit, a perzsa szőnyeget, aztán a butorait, amelyekre már úgy sem volt szüksége, mert bérhátrálék címén kidobták a lakásából. Végül a garderobjából nem maradt meg más, mint egy ing, a bunda és a kalap és egy ócska cipő. A férje főszolgabíró volt, évek előtt valami politikai ügybe keverődött, internálták, öngyilkos lett. A felesége a sóhajok lépcsőjének járójává lett.

Egy másik öreg asszony jön. Reszket egész testében. Hetvenöt esztendő. Férje tavaly halt meg. Az ember évek óta nem tudott dolgozni. Amikor a város a szegényeknek kijáró ingyentemetést rendezett neki, ezzel az asszony nyomora nem lett kisebb. Nyolcvan lelt kap havonta a várostól. Ez a létfenntartási alapja. Ilyenkor azonban nagyon is kevés.

Tagbaszakadt erős ember a következő. Javakorbeli férfi. Olyan szegénylősen jön, mint valami piruló gyermek. Kilenc gyermeke van. A legnagyobb tizenegy éves. A legkisebb pólyában volna, ha

egyáltalán volna pólyája. Csak rongyokba tudják takarni. Már utolsó párnájukat is eladták. A felesége tüdővész. Hónapok óta fekszik és fertőzéssel fenyegeti az egész családot. Az ember kénytelen a gyermeket gondozni és a házi teendőket ellátni. Közben ló-fut munka után, de hiába. Végül szükségében jött el a városhoz segélyért.

Sápadt asszony alig támolygó lánykát vezet a kezénél fogva. A gyermek veszedelmesen vérszegény. Kellene neki a város részéről egy kis ingyentejeske és segély orvosságra. Az anya nem tud neki venni gyógyszert. Még más tíz gyermeke van. A férje nyomorék. Gyári munkás volt, munka közben elszerencsétlenedett. Egy ideig kapott némi segélyt, de két éve már egy banit sem.

És így tovább. Egymásután pergeti elének a sóhajok lépcsőjének nyílása a nyomor filmjének borzalmas jeleneteit. Jönnek, jönnek, jönnek, szakadatlanul jönnek, akiknek mind valami kérésük van. Heim Ernő dr. népjóléti tanácsos három hivatalnokkal, három hivatalnoknővel, tíz védőnővel kora reggeltől késő estig mindegyre csak az inség enyhítésén fáradozik. Ha ma megsegítenek néhány száz embert, holnap ujak jönnek, holnapután mások és így tovább. Szakadatlanul ontja őket a sóhajok lépcsője.

Kubán Endre.

A legjobb acélból készülnek csodálatos borotvapengék

PLATINÉ DIAPHANE

Vándorutca indulnak a bányászati művészek,
akik a súlyos gazdasági viszonyok elől jobb
érvényesülés reményében a fővárosba menekülnek

Ebben a városban nyomorognak a művészek. Vagy ha nem is nyomorognak, éppen csak a száraz kenyérre valót keresik meg. Valamikor ebben a gazdag városban a művészember jól élt. Nagy vállalatok, nagykereskedések árnyékában az emberek sokat kerestek és áldoztak a művészetre is. Ma azonban vagy semmit, vagy csak morzsákat hullatnak erre a célra. Ezenkívül még mint-ha ma sokszorosan érvényesülne a régi mondás: senkisésem próféta a saját hazájában.

A mindegyre rosszabbodó gazdasági viszonyok az okozói annak, hogy városunkból a művészek igyekeznek menekülni. Hová menjenek? Természetesen arra igyekeznek, hogy maguknak a fővárosban, Bucarestben biztosítsanak érvényesülést. Az az országban nemcsak gazdasági, hanem művészeti központja is. Ott van még a művészetek részére is pénz.

A nevesebbek közül elsőnek Rubleczky Géza, az ismert szobrász. Évek óta él a fővárosban. Nagy műterme van. Ismételtén mintázta meg Károly királyt, Mária anyakirálynét, Mihály nagyvajdát. Szobrokat készített a miniszterekről és különböző politikusokról is. Rubleczky Géza műtermében dolgozik az erdélyi Timár János szobrász és

festő is, aki néhány év előtt hosszabb időn keresztül városunkban tartózkodott. Timár János a fiatal művészemzedékek igen tehetséges tagja és sok reményre jogosít. Bucarestben már önálló kiállítása volt és nagy sikert aratott vele.

Jelenleg a helybeli művészek között újabb elvándorlási áramlat indult meg. Az itteni művészkolónia tagjai közül többen is készülnek a távozásra. Karácsony előtt hagyta itt szülővárosát Győry Emil, a jónévű zeneszerző. Győry Emilnek több operettje aratott már sikert és nincsen száma kabarédalainak, amelyek népszerűek voltak. Győry Emil is a fővárosba megy. Egy neves román író román népies operettlibrettót írt, amelyhez Győry komponálja a zenét. Már meg is kezdték a munkát. Az új román operett még ebben a szezonban kerül színre. Más román szövegírók, akiknek alkalmuk volt Győry szerzeményeiből néhányat hallani, máris ostromolják Győryt, hogy nekik is írjon muzsikát. Győryt azonban szerződés kötelezi, hogy egyelőre csakis jelenlegi librettistájával dolgozik. A zeneszerzőt a román rádiótársaság is lekötötte könnyű muzsikára.

Másik távozóban levő művésznünk Galias Nándor, a szobrász. Itteni készülöben

levő műveit befejezi és azután csomagolva megy szintén a fővárosba. Neve ott nem ismeretlen. Ismételtén résztvevett bucsutárlatokon és több díjat is nyert. Volt több fővárosi megrendelése is. Vele együtt felesége, Gallaszné Janura Jenny is hagyja ezt a várost. A jeles táncpedagógus asszony a fővárosban nyit testritmikai lát.

Beszélik, hogy Freund Leó zongoravész rövidesen szintén bucsut mond városának, amely ma rem tudja kellően tisztán művészeit. Freund Leó a főváros és az okirályság több városában már izben volt hangversenyköruton. Ezenk több izben szerepelt a bucsurestii rádióban. Fővárosi előkelő zenekedvelők és művészméletlen biztatták, hogy székhelyét át Bucarestbe. Most latolgatja, hogy a hívást elfogadja-e. Valószínűleg elfogad.

Félegyházi András

Emberi vonások az állatok életében

Állat az emberben, szoktuk mondani szabadon Zóla után, de a természetudomány megfigyelés igen gyakran feljogosít bennünket arra is, hogy megfordítsuk e kást és így mondjuk: — ember az állat. Nem is hinnék ugyanis, hogy kicsoda, mos jó és rossz szokással rendelkeznek, ilyen emberi vonásokat mutatnak lépten nyomon az állatok, amelyeket ösztönös lényként szoktunk megítélni. Itt van mindjárt hűség és barátság érzése, amelyet általában a kutyáknál szoktunk csak észlelni és a macskáktól teljesen megtagadni. Nem így van. Ismeretes például Godo versenyló esete. Ez a ló esztendőnkön át nagy fekete kandurrall élt egy istállóban legmeghittebb barátságban. Midőn azt a ló egy nap elpusztult, a macska ráült a t mére és hiába kergették el, mindig ú, visszajött. Midőn pedig a lovat elásták macska többet nem evett és rövidesen pusztult. A ló különben határtalanul hűlat. Egy asszony nem lehet tetszenivágyó. Nézzük csak meg, amidőn parádésan felk tározák, milyen kényesen, milyen tetszősen vágja a trappot. Vagy a góg talán meretlen fogalom az állatoknál? Nem le gőgösebb ember, aki fennebben hordaná fejét, mint a japán pincs. Az uszkárok é daxlik viszont a legnagyobb tréfacsinál. Olyan eredeti viccek, olyan ötleteik vannak hogy akármelyik humoristának díszernék. Az elefánt maga a bölcsesség. Ha man tanult egy munkát sokkal intelligensebben sokkal találmányabbnak bizonyul várat helyzetek megoldásában, mint sok tanulan benszült. A majmok kész tábori orsok. Kiszedik egymás bőréből a tüskét, ganatokat vágnaq fel, füvekből, levelekből indákból olyan kötéseket alkalmaznak, ha a kötözönk sem tudná jobban megcsinálni. Vagy nézzük a golyák társadalmi összetsását. Midőn délszaki vándorlásaikkól v szatérnek, előfordul olykor, hogy a még ü fészket kakuk módjára idegen tolaok szállja meg. Ilyenkor a szomszéd kémény lakói azonnal akcióba lépnek és kiverül jövevényt. A fajerősítő elméletek sem i genek számukra. Vándorlásuk előtt gyaki valóságos tanácskozásra gyűlnek össze mezőn és nagy kepelés után nekikem a gyenge golyáknak, melyek szemmelátlólag nem viselhetik el a hosszú utat és kaszabolják őket. Törvényei, szokásai, nálja és immorálja van az állati életnek égy, mint az embernek.

Ha szép akar lenni,

használgjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a "Fekete Sashoz", I., Sft. Georgehe

Fortuna kacér mosolya mindig csábítja az embereket

Álmélkodó sóvárgással nézi naponta sok-sok ember a sorsjegyárúsító bankok reklámkirakatait. A földi nagyhatalom, a pénz, a bankok finoman simuló milliós szuggesztív erővel hatnak a járókelőkre, kiket legtöbbször feltartóztatnak még a sürgősebb hétköznapi hajzában is. Érdekes, hogy ha nemzetiség szerint osztályozzuk a sorsjegyvásárlókat — a Bánságban a románok állanak első helyen. Ők a legkitartóbb szerencsejátékosok. A legmeggondoltabb sorsjegyvásárlók a svábok. Csak igen kevesen neveznek be közülük a szerencsejátékba. Társadalmi és anyagi helyzetüket tekintve, nem lehet külön osztályozni a sorsjegyvásárlókat. Legfeljebb annyiban, hogy míg az újságárús rikkancs negyed sorsjegyéért izzadja ki a kétszáz leit — nyolcad sorsjegyet ugyanis már nem létezik — addig a mellette gombolkozó milliós nyolcszáz leit penget le egész sorsjegyéért.

Óriási szerep jut a sorsjegy vásárlásánál a babonának. Akadnak olyan emberek, akik reggel felkelés után mindjárt elsietnek a bankba és egy megáldott számú sorsjegyet vásárolnak. Mások pénteki napon, 13-án és 13-as számú sorsjegyet vesznek meg. Van olyan, aki először összeadja a sorsjegye számait és ha osztható kilenccel, csak akkor hajlandó megvenni. Egy nő diszkrétén félrehívta az igazgatót és megkérte, hogy húzzon ki neki egy sorsjegyet, mert aki így meggazdagodott, hogy bankigazgató lett, — mondta — annak biztosan szerencsés a keze. A leghidegebb vérű jártékosok azok, akik találmányra kihúznak egy sorsjegyet, meg sem nézik a számát, lezárják egy borítékba és nyugodtan várják, míg megérkezik a bank értesítése a „fő”, de legalább is egy melléknyereményről. Hogy ez néha tiz-tizenöt esztendőn, sőt egy egész életen át sem következik be, az aztán más lapra tartozik. Fő az, hogy megmarad a remény, ami nélkül már el sem tudnák képzelni az életet. A házastársak általában úgy vásárolnak sorsjegyet, hogy egyik fél nem tud a másiktól. Így akarnak egymásnak kellemes meglepetést szerezni. Amikor aztán elseje előtt délelőtt beállít az inkasszós ember és kéri az otthonlevő feleséget, hogy X urnak — férjének — sorsjegybefizetését folyósítsa, önagysága a leghatározottabban kijelenti, hogy az ő férje nem szokott sorsjegyet vásárolni.

A húzás előtti napok izgalma nagyon megviseli a szerencsejátékosok idegzetét, de nem ilyenkor állandó permanenciát is, mert ilyenkor állandó permanenciában kell állaniuk az érdeklődő felek rendelkezésére. Akadnak olyan érzékeny jártékosok, akik a húzás előtt bemennek a bankba és izgalomtól fojtott hangon arra kéri az igazgatót, hogy ha esetleg nyernének, nagyon kéri, hogy „ki-

méletesen” értesítsék, mert hát nem lehet tudni, hogy a nagy öröm nem árt-e meg, ha olyan hirtelen zudul. Mondani sem kell, hogy ezek az „aggályok” vajmi ritkán válnak indokoltakká.

A sorsjegyvásárlóknak egy másik csoportja az, amely borzasztóan türelmetlen. Már a húzás előtti napon elvesztett a józan élet számára és az fantáziák lázalmába merülve éli az órákat. Ilyen idegállapotban, teoriában már végigélik mindazt, amit egy főnyeremény bekebelezése esetére kiterveztek. Esetleg egy módosított változatát a terveknek arra az esetre, ha netalán csak egy kisebb nyereményt juttatna kezükhöz a szerencse. Ez a csoportja a sorsjegytulajdonosoknak a húzás napján kora reggeltől napszámba áll a bank ajtajánál. Amikor aztán a tisztviselő kesernyés udvariassággal tudomására hozza, hogy nem húzták ki a számát, személyes sértésnek veszi azt. Duzzog egészen a következő hónap végéig, amikor Fortuna-asszonynak egy kacér mosolyára ismét ellágyul és sietve megveszi még mielőtt elkésne sorsjegvét.

A szerencse azért hébe korbá mégis csak beüt! A szerencsés nyerők — a megfigyelés alapján — kétféleképpen fogadják a jó hirt. Egyik részük teljesen elnémul, mint amikor egy közelben le-

csapó bomba süketnévévé teszi az embert. Zárkóztak és az a kívánságuk, hogy nevük sehol ne szerepeljen a nyilvánosság előtt. A másik csoport a kedélyes nyerő, aki kitörő hangzavarral üdvözlö a bankjegytömeget, készséggel ül a fényképező elé és örömmel látja, ha nevé minél vastagabb betűvel feketélik az újságokban. Ezek természetesen sokkal nagyobb reklámot csinálnak a sorsjegyintézeteknek, mint az előbbiek...

Igy hőmpölyög az országot és az egész nagyvilágot behálózó szerencsefolyam és azok, akik kívül állnak, mit sem sejtjenek abból a sok izgalomból, áldozatból, könnyből és örömből összetevődő életből, ami a szerencse folyamon uszó hajók utasai között folyik...

— Ön szokott vásárolni sorsjegyet? És főképp, szokot-e nyerni?

— Kérem, mondja az igazgató, amikor fiatal bankember voltam, igen sok sorsjegyet adtam el barátainknak és ismerőseimnek. Nekik is megmagyaráztam egyszer, hogy az ember a sorsjegyen akkor nyer, ha nem vesz, hanem elad... Ma is ezt vallom! Ezzel szemben természetesen tisztelnem kell azok álláspontját, akik fő- és melléknyereményekkel távozva, bankunkból élő példával cáfolnak rá téves felfogásomra...

Gaál Olga.

Lumophon a rádió hullámok meghódítója A LUMOPHON OCTODE SUPERREFLEX RADIO

100%-os szelektív, kellemes hang, tartós, kezelése egyszerű, gyönyörű skála

Részletekre is kapható

Régi típusokat becsereélünk

LUMOPHON gyári lerakat TIMISOARA

a Máriával szemben a Withehouse palotában :-: Telefon 14-02

Csatasorban áll az egész német nemzet a téli segély munkájának megszervezése miatt

A harmadik birodalomban vannak dolgok, amelyek kihívják a legszélsőségesebb kritikát, de ugyanakkor vannak olyan kezdeményezések is, amelyek úgy a megszervezésben, mint a végrehajtásban tökéletességében egyenesen bámulatot keltenek. Ilyen hatalmas mű a téli inségakció, amely gigantikus felépítésében páratlanul áll a világon, ahogy egy hatvan milliós nemzet egészét mentesíteni akarja e kegyetlen évszak minden nyomorúságától. Nem a régi népkönyha-rendszerről van itt szó, vagy teli ruha-ajándékozásról, hanem egészen másról. Az egész nemzet áll felfegyverzetten csatasorban, mint egy döntő nagy offenzíva előtt. Óriási raktárak már telve vannak az adományok mérhetetlen tömegével. Mindent lehet látni ezekben a raktárakban, amit az ember csak elképzelhet. Ágyak, asztalok, székek, matrácok, sodronybetétek, cipők, ruhák, tüzhelyek, sőt nyomorok felesleges dolgok is: napernyők, sisakok, porcellánok, disztárgyak. Utóbbiakat eladják és a pénz az élelmezési alapba kerül. Minden tárgy katalo-

zálva van, mint az aukcióknál, a ruhaneműeket pedig előbb fertőtlenítik. A holmik részint használtak, de igen sok közöttük az új is, mert az összes gyárak és kereskedőházak hatalmas adományokkal járultak az akciókhoz. A használt dolgok előbb a műhelyekbe kerülnek. Mert van itt minden. Asztalos-, szabó-, cipészműhelyek, vasalodák, varrodák, ahol a nap bizonyos időszakában váltott turnusokban önkéntesen végzik szakemberek a munkát. Még a szegényebbek is, akik két-három márkát kapnak, hogy a villanyosköltségre és elvesztett munkatértésre teljék. Mindent a legtokéletebb gondossággal kijavítanak, hogy csinosak és vonzók legyenek már külsőben is. Külön varrodák vannak, ahol a babakelengyét készítik. Adományozott babakocsik is állanak itt, ujjonnan vagy kijavítva szépen, hosszú sorban. Frakkokat, szmokingokat viszont fel szabadlnak és átfestve praktikus munkaruhák készülnek belőlük. A matrácokat tisztítják, újra töltik, minden oly gazdaságos és szép lesz, mintha nem is lett volna haszná-

va. Ezután minden a kiosztó helyiségre kerül, amelyek sokféle áruikkal szaktól olyanok, mint a nagyáruházak. Csak különbség, hogy ezekben a vevő nem De viszont úgy szolgálják ki az ellátást mint egy fizető vendéget. A ruhánál nem úgy van, mint a kaszányák rálban, hogy a nagy ember kap egy nagy mot, a középtermetű egy középest és iább csak úgy látásra-szemre. Az ud személyzet, amely szintén önkéntes mvege, előékenyen megengedi a válog a kisebb hibákat kiigazítják, általában akár rendelkezésre a szabónál. És így me tovább az egész vonalon. Senkinek sem semmiben sem hiánya. Kályha kell? kályhát. Nincs ágynemű, nincs ta Rendelkezésre áll, még válogatni is le nincstelen csak bejelenti gyermeke szét. Babakocsitól kezdve mindent szállítanak. És megkapja a szénad hogy fűtsön, gondoskodva az élelmez is. Az organizáció csodája a német W lifte, ez a hatalmas akció, mely a niletség legapróbb árnyalataira is kiter mindjárt ott áll készenlétben épp azza kell, ami szükséges. De a szervezeten technikai készségen túl van benne ve ami még ezeknél is több és a világ m nemzeteinek példát adhat ebben az idő amidőn mindenütt olyan nagy a nyorság. A nemzeti szolidaritás ékeseszo nulsága ez a tökéletes Winterhilfe, eg zésé, egy nagy közösségé, amely a le lenséggel is megbirkózik, ha ennyire eg gondolkodik és cselekszik.

Horvátok élete a romániai Bánságban

Egyhangyan kattognak a vonat l kei. A hanczonyból gomolygó füsttel zánul hancurozik a téli szél. A hang nélküli, unalmas tájakon korhadd meskutak ágaskodnak égnek. A tiban a bánsági Checia Croata (Horvát Kécsa) község piros cserepes hátiúnek fel, amelyek közül kifelé horvát katolikus templom tornya. Kereszteretet, megértést és békét sugár csinos község dolgos lakóira. Békés kületű, de öntudatos horvátok lak itt. Tiszteletben tartják a más nem tradícióit, ugyanakkor azonban megvetelik, hogy saját nemzeti szokása is szabadon ápolhassák.

Nemzeti öntudatuk az a hatalmas erő, amely a válságos időkben egy és egy léleké teszi őket, hogy egy erővel küzdjék ki azokat a jogokat, amelyek a népkisebbségeket megilletik. I nemzeti öntudat indított akciót, hogy közösségben csakis horvát nemzetis tanító tanítsanak. Akciójuk sikerrel járt és most már horvát tanítójuk Papjuk azonban egyáltalában nem Pedig szeretnének olyant, aki meg érti nyelvüket. Különösen télidőben ritkán döcöghet be Carpinisról (Gy tyámosról) a katolikus lelkesé. Csoda, ha az emberek lassan elszok a templomtól.

Az idősebb nemzedék a községi dakörben jön össze és ott tárgyal meg a világ folyását. Az új nemzedék község tánctermében találkozik. Eszedik a tamburát, felcsendül a horvát nemzeti tánc, a kólo, melyet vigan rnak. Emellett azonban a magyar csdás patfogó, ropogós ritmusa is gy ran felcsendül és a magyarul nem tu horvátok tüzesen járkják a magyar t cot...

Női-, leányka és gyermek-
konfekcióáruház

Nagy választék:

a legutolsó újdonságok,
divat-szövetkabátok,
szövetruhák,
selyem-Marocain-ruhák,
bakkis-kabátok és
ruhákban

Jaszenszky
Timisoara II.,
Piata Traian (Cocciu b-ter)

Fekete Mihály

A PÁRDUC

Kés reggel. A kávéház ablakán keleti figyelem, a szürke folyam, mint a munkába az embereket. Az ablakban még ég a villany. A szürke nagy hosszú szőnyeget rázkocsiuton. Majdnem sötét van. A szürkék dermedve néznek rám az ablakból. Nem hisznek a szemüknek. Ilyen sötét? Némelyek mosolya azt jelzi, hogy tegnapról vagyok itt. A szürke az ablakpárkányon egy szürke ül. Bölcsebb, figyelőbb mint én, a szürke véleménye is több, mint az emberé, mert én csak nézek, nézek, de nem látok.

A szürke reggelben álmos emberek, a szürke asszonyok, karikás szemű sovány emberek, puha lépésű sváb asszonyok a piacra, karjukon kosár. Párkányok gördülnek, álmos lovak a szürke ül. Utána néz a fürge, sárga-lamoskocsinak. Nagy kék szemű szürke tágra mereszti, hogy a szemébe néz mindjárt a feje. A szürke öléselezen hasítja a piros kastélyt a szürke lőről le egy szürke veréb. Mintha a szürke zuhanna le az ablaküvegre. A szürke nem megrebben. Mintha célja az én szemem lenne. Mintha kicsi csőre már a szürke pupillám. Kis gyöngye hajlás az ablak előtt és lágy lankával leül az ablakpárkányon, tul az üvegen. A szürke a macska elé.

A szürke macska megtorpan, lapul, reszket, a szürke szőre égfelé, remeg minden porcikájában, karmai mint török, lassan, lopva a szürke szemek hivényükből puhán kifelé, a szürke szivőlősen mered a nyájas idegenre. A szürke krázik, ég, lobog a macska és a szürke alatos intelligencia mégse engedi, a szürke nekiugorjon az ablaktáblának. A szürke keses és nyugodt, csacsogó naiva a szürke az édes szürkeség is, bámulatos a szürke igencijája távol tartja tőle a félelmet. Mindent lát és tud. Ismeri az ablakcsodálatos hatalmát, isteni rendelést, amely távol tartja tőle a veszéget, mint ahogy távol tartja ugyan az isteni hatalom a földet a naptól, a föld a holdat.

A szürke macska izzik. Háta lassan görbül, a szürke ugrásra kész, teste lapul, feszül, tüdő halkan csattannak, szája pirosabb a szürke vála cseppen. A farka mint egy dárteveréb fordít egyet a fején, félszemékesesen benéz az ablakon, de nem látja istenét tovább kísérteni, pattant a szürke a kicsi kormányzó készülékével és a szürke a szürke kőd testébe, amelybe a szürke szürke lyukat fur.

A szürke párduc, a tigris, eseten, csalódot-hoppon maradván néz a törtető után. A szürke történt itt? A szürke csak annyi, hogy százezer év óriási a szürke sötétségéből, szörnyű sötétségéből a szürke Lloyd-sorra az őserdő tropikus a szürke, abban elfeledett őstönök parazsa, a szürke őstönök lángja, piros vére áldozanak, az öles misztériumának kéje.

A szürke az ablaküveg: a törvény. Az ablak a szürke a szürke, a rendőr, az ügyész, a börtön. A szürke a szürke békében, rendes kávéházban. És a szürke a szürke. A szürke a szürke, ha nyár van és nincs ablaküveg: a szürke a szürke folyik. A szürke a szürke, ha nincs rendőr, nincs ügyész, nincs a szürke a szürke, ha nincs ablaküveg, a szürke a szürke.

Ha nincs az ablaknyi Népszövetség, már vér folyik, már patakokban ömlik. Ömlik a piros Élet.

Évezredek óriási mélységéből, szörnyű sötétségéből mindig visszatér a világ párkányára a párduc, a tigris, ha a biblia tizmillió példányát nyomtatja is háromszáz nyelven a Bibel Association.

Ugy emlékszem, Börne beszél egy farkasról, amelyik nyugodtan sétált az erdő szélén, pedig látta, hogy egy fa mögül leleskedik kifelé egy másik farkas. És felteszi a kérdést: Ha ember találkoznék

az erdőszélén egy fa mögül leleskedő emberrel — nyugodtan sétálna el előtte?

Tehát farkasabb farkas az ember, mint amilyen farkas a farkas.

A fajta nem tépi egymást; nem retteg, nem retten, nem fél a másiktól — amott. A farkasok erdei társadalmában, nem.

De mit beszéljünk őserdőről?

Ime itt a gyönyörű, fiatal Lloyd-sor. Keszes, ügyes, izléses. Este ezer színes lámpája, mint gyöngyfűzér egy táncos-

A válóperes asszony meg gyermeke és a férfi bajusza, mely újból összehozza a házastársakat

Válóperes nap a törvényszéken. A folyosón ott várnak a különböző párok, akik egymásnak halálíg tartó hűséget esküdtek, hogy a bíróság elválassa őket. Az esküvés alkalmával szorosan egymáshoz simulnak. Most itt a folyosón jó messzire állnak egymástól és ha pillantásuk véletlenül találkozik, abban már semmi nincsen az egykori szerelemből, hanem ellenségesen mérik végig egymást.

A válni akarók között ott áll Kovács Gábor falusi gazda is. Nem messze tőle támaszkodik a folyosó ablakának könyöklő-jére háttal a felesége, született Poros Rozál. Az asszony karján ott ül két esztendő fia, a kis Gáborka. A gyermek kíváncsian pislant ide-oda. Nézdégl. Tetszik neki a sok bácsi és néni. Egyszerre megpillantja az apját, akit már négy hónapja nem látott, amióta szülői összejördültek. Igazán szármárság volt az egész. Kovács Gábor a kocsmában volt, ahol egy kicsit megfeledkezett magáról és amolyan legényes mulatságot csapott, mint olykor hajdanában házassága előtt. Még muzsikáltatta is magát. Csak másnap délelőtt vetődött haza. Az asszony nyelve fogadta. Veszekedés keletkezett, majd a részegségében indulatos gazda egy kicsit meg is ropogtatta az asszony csontjait. Aztán lefeküdt. Mire este fölébredt, az asszony nem volt sehol. A szolgáló által üzenté meg az urának, hogy visszament a szomszédfaluban lakó anyjához.

Kovács Gábor káromkodott egyet, aztán elment megint a kocsmába, ahol megismételte az előző napi duhajkodást. Mikor aztán másnap déiben kocsiival ment az asszonyért, az már tudta a második dorbézolást is és ki-

jelentette, hogy válik. Ugy beszéltek a kapun keresztül, mert Kovács Gábor előtt meg sem nyílt anyósa kapuja. Mérgesen csapott a lovak közé és hazament.

Most aztán itt találkoztak a törvényszék folyosóján.

Gabika megpillantotta apját és a kezével kapkodott feléje. Rámosolygott a haragosan néző emberre. Az asszony elfordult, hogy a gyerek ne láthassa az apját. De Gabika megforgatta kis nyakát és kiáltozott:

— Apapapa, apapapa...

Kovács Gábor is elmosolyodott.

Ebben a pillanatban a törvényszéke be-szólította a duzzogó házaspárt a terembe. Ott már kénytelenek voltak egymás mellé állni. És amíg a tekintetes bíró kérdezgette őket, mi a nevük, hány évesek, miért akarnak válni, addig Gabika odakapkodott az apja bajuszához és rángatta azt. Mikor aztán az asszony valami írást akart előkotorni a télikabátja zsebéből, a gazda egyszerűen átkapta tőle a fiúcskát, hogy jobban keresgélhessen a zsebben. Az asszony megtalálta az írást és vissza akarta venni a gyermeket. Az azonban erősen belekapaszkodott apja nyakába.

— Akar-e válni, Kovács Gábor? — kérdezte a bíró.

— Nem, most már nem, — felelte keményen Kovács Gábor.

— És maga? — bökte a szót a bíró az asszony felé.

— Ha akarnék is, a gyerek nem akar, — válaszolta az asszony és lesütötte a szemét.

A gyerek kibékítette őket. Együtt mentek haza.

Vászonárut vásárolni, bizalom dolga!

24 év óta fennálló cégünk biztosítékot nyújt arra, hogy nálunk jól és szakszerűen lesz kiszolgálva

Teljes menyasszonyi kelenyékét a legolcsóbban állítunk össze

DORNHELM JENŐ R.-T.
I. Bulv. I. G. Duca (Börze-utca) 3

A legújabb típusu eredeti MÁV (Magyar Államvasutak Mezőgazdasági Gépgyár) acélkeretű és golyóscsapágyas cséplőgépekre

és a hozzávaló üzemgépekre rendelkezéseket már most elfogad igen mérsékelt árakon

a romániai vezérképviselőt
Industria - Economia
Timișoara IV, I C Bratianu 34
(új házszám) Telefon: 914

nő nyakán, ingerlő, hódító és hódító. Két keble — a két kávéház — szórja a tüzet, a fényt hajnalig.

Tíz lépésre tőlük ott a szépséggel teli park. Homokbuckáin az angolkör acél-erőt kap. Csendjét édes gyermeki kacaj veri fel. Rajzolt virágmezők, fehér padok, irtott bokrok: a park.

Nem erdő. Távolról sem. Már nem is park. Valamilyen divinikus erő cserépvirágnak kitéhetné az ablakába.

Ki merne törpe bokrai közt elmenni, ha látná, hogy aljában megbujik egy ember? Egy fehér ember. Éppolyan a szeme, szája, foga mint a tied. Két karja, lába, dereka. Szive, veséje, gyomorberendezése, sőt a lelke, amit Isten lehelte belé, mint a tied.

Ugy látom nem elég erős az ablaküveg. Vagy nem elég széles és nem elég magas.

Ki be tudja törni, ki meg tudja kerülni, ki át tudja ugrani.

Borzasztó, hogy nem tudja millió év se olyan mélyen eltemetni a macskában a tigris, hogy ne támadjon fel benne, ha leszáll eléje a szürke veréb.

Európa őserdején minden macskában ott bujkál a párduc. Ázsiában a nagy sárga macska ül az ablak előtt. Afrikában a fekete macska lapul. Északon, délen, keleten, nyugaton, csupa figyelő macska.

Miért? Miért?

Elhetne itt a földön, akár ezerszer annyi ember, mint amennyi él és mindenkinék jutna kenyér.

Miért?

Mert háromszázféle nyelvet beszél?

A nyelvek a világ cédrusai, akácai, pálmája, nádja, nefelejese, tölgye, fenyvese, hóvirágja. Lent él, fent él, vízben, szárazon. A nyelv az Isten kertjében a legcsodálatosabb virág. Mind színes, mind illatos, formája, vonala káprázatos, ezer arcú, ezer rajzu, izgalmas, mint a fürgeteg, mozgó, mint a hegyről zuhanó áradat, villámló, mint a nyári éjszaka, csillogó, mint az augusztusi ég, meleg, éltető, mint a nap, örök életű, mint aki teremtetete.

És az ember, aki beszél, éli, lélegzi, mert szükségesebb mint a levegő oxigénje, gyűlöli — a másikat.

Miért? Miért?

A gyopár fent él a hegytetőn, a vizi-liliom lent a völgyben.

Más életfeltétel kell mindegyiknek.

Miért gyűlöljem a gazellát, mert nem tur aknát magának mint a vakond?

Ember! Ember!

Ha sötét éjszaka az erdőszélén elmersz sétálni a másik ember előtt, aki ott áll a fa mögött és nem áll égne a hajak, nem borzong a hátad, nem rmeget a szived, nem reszket a lábad, ember leszel. Addig csak farkas vagy. Farkas, tigris, párduc.

A koldustól a gyárigazgatóig megszólal mindenki és vallomást tesz a boldogságról

Szent karácsony hete. Csomagokkal megrakott emberek sietnek meleg családi otthonokba. Betlehemesek csengője csilingel az utcán. A házak ablakai megtelnek kíváncsi gyermekszemekkel. Csak akkor tűnnek el, ha a „bundás” közeleg. Az üzletek fényreklámjai ünnepi hangulatot lopnak az emberek szívébe. Vannak azonban emberek, akiknek a boldogság még szent karácsony napján is csak tündéri álmom, távol tündöklő délibáb...

Talán a boldogságról álmodik e pillanatban az a katonaruhás hadirokkant is, aki az utszélén döcög falábalva tompa zajt ütve... Kalapját kéregetésre tartja. Pénzt hullatok bele, hogy alkalmas legyen megszólítani és bepillantani szívébe, hogy lássam, vajjon mikor volt boldog ez az ember?

— Melyik karácsony estén volt boldog jó ember? — teszem fel neki a kérdést. A hadirokkant lesüti szemét. Szégyenpirónti el arcát. Ajka szóra nyílik, de nem ejt ki hangot. Kövér könnyecsepp szökik ki szeméből. Mélyen sóhajt...

— Karácsonyi boldogság?! Istenem, de szép meleg szavak ezek, urfi! Talán akkor éreztem melegségüket, amikor a fronton az ágyuzene karácsonyi szünetében tábori levelezőlapot vettem elő és egy galambszemű, barna leánynak csak ennyit irtam:

— Higgyél a békében, mint én a betlehemi Jézusban!

— Magam sem hittem a békében, de szent karácsony napján olyan jól esett másba hitet önteni... Felnéztem a csillagos égre, amelyet elképzéltem karácsonyfának. Önfelédten néztem, miként gyulnak ki a csillagok... Ezen karácsonyfa alatti ajándékom pedig egy csomag dohány volt. Más semmi... Eddig tartott a boldogság! Mire megjött a béke, boldogtalan, szerencsétlen lettem... haremzőn maradt a lábam...

A városon kívül, dohos, szegényes lakásba lépek. Fiatal munkanélküli sós vízbe rakja éppen néhány darab krumpliját. Ünnepi eledel. Keserű pesszimizmus-sal szólal meg:

— Boldog akkor voltam, amikor még az iskola padjában ültem. Amikor még tudtam hinni az emberi kultúrában. Kultúra? Ha-ha-ha... — nevetett gunyos keserőséggel — hát kultúra az, amely nem tudja az embernek biztosítani a mindennapi kenyerét? Mióta izmainkat nem állíthatom a munka szolgálatába, boldogtalan vagyok. Munka boldogított mindig és csak ez boldogíthat újra...

Ügyvédi irodába csengetek. Csinos irodakiszasszony nyit ajtót. Az ügyvéd asztalán művészi rendtelenségben hevernek iratok. Amikor felteszem neki a kérdést, hogy mikor volt boldog pályáján, az ügyvéd ravasz tekintetéből kiolvassom, hogy humoros feleletet fog adni.

— Pályámon azon a karácsonyon voltam boldog, — mondja — amely előtt egy olyan pert nyertem meg, amelyről még álmodni sem mertem, hogy megnyerem. Ügyfeletem ugyanis azzal vádolták, hogy kutyája megharapott egy kereskedőt. Olyan védőbeszédet vágtam ki a törvényszéken, amellyel sikerült bebizonyítanom a vád ellenkezőjét, azt, hogy a

kereskedő harapta meg ügyfelem kutyáját... Ez még vicnek is jó, mi? — nézett rám diadalmasan az ügyvéd. Különből erről már vicc is van, de a valóságban megtörtént...

Benyitok a plébániahivatalba. A hatalmas Krisztus-szobor közelében kanári trilláz a kalitkában. Idős lelkésznek teszem fel a kérdést, hogy papi működése alatt, melyik szentestén volt igazán boldog?

— Boldog azon a szent estén voltam, — szól a lelkész — amikor ellátogattam a fogház celláiba a rabokhoz. Eltevédt emberek közé szeretetet, meleget vittem. Megmutattam nekik a betlehemi csillagot, hogy amikor elhagyják a fogház celláit, boruljanak a megbocsájtó Krisztus lábai elé és kezdjenek új, emberséges életet...

A plébániáról jövet, az utcasarkon szakállas, pápaszemés, agg koldus kéreget. Időnkint könyörgést mormol ajka, de amikor nem kap alamizsnát, nagyot köp és átkot szor... A boldogság mostoha gyermeke. Amikor megszólítom, összerezen. Nincsen hozzászokva, hogy valaki szóljon hozzá. Mindenki elfordul, amikor meglátja.

— Boldogság? — szól az agg koldus. Olyan ismeretlen fogalom. Mi az? Én még sohasem voltam igazán boldog. Száraz kenyér, lyukas cipő, néhány száraz galy tüzelésre, boldogság ez? Csak meglepődöttség! Boldog talán akkor voltam, amikor a Hani-papagályomat vállamra csaptam, felvettem békebeli verklimet és lejátszottam az összes andalító keringőket... Ma már ez a „vagyonom” sincsen meg. Kinek kell ma

verkl, amikor a sétatéren... utcasarkon a fiatal urak gramofont hallgatnak és amikor a házak ablakaiból már rádiómuzsika szűrődik ki? A világ szereti a zenét, az új zenét, a régi nem kell. Az emberek boldogabbak az új zenével, mi pedig a régi muzsikusok csak boldogtalanabbak lettünk...

Füstölő gyár. Gépzaj. Munkások. Folyik a munka. Hosszas várakozás után bejutok az igazgató irodájába. Megtudom, hogy az igazgató, akkor boldog, amikor a gép istenien gyárt, ontja magából az árut; amikor szabad a verseny és a páncélszerényben feltornyosodik az Arany...

Fehér köpenyes orvos áll előttem. Komoly, mint a foglalkozása. Nincsen sok ideje beszélgetni. Állandó a telefoncsöngetés és az orvos utközben csak annyit mondhat, hogy akkor boldog, amikor az orvosi konzilium már lemond a betegről és neki mégis sikerül a beteget kimenteni a halál torkából az életnek.

Csöndes, szerény, falusi tanítói lakba lépek. Szívélyes fogadtatás után kérdésemre, hogy mikor volt boldog igazán, a tanító a messzeségbe tekint és átfutja élete történetét. Sorolja a nagyobb eseményeket. Mindegyikkel meg volt elégedve, de a boldogság eddig még csak egyszer köszöntött be nála.

— Igazán boldog, fiam, talán akkor voltam, amikor a hetekig tartó izgalmak után most karácsony előtt megtudtam, hogy átmentem a tanítók nyelvvizsgáján. Ez igazi boldogság, mert a kenyérem mentettem meg...

P.-Popovits József.

A Déli Hírlap Jöszönti az ötvenéves Aradi közlőnyt

Az Aradi Közlöny most ünnepeli alapításának ötvenedik évfordulóját és ebből az alkalomból vasok karácsonyi számat adott ki, amelyben megszólaltak mindazok, akiknek az újságíráshoz és általában a közlethez valami közük van. Lapunk főszerkesztője, aki valamikor az Aradi Közlöny felelős szerkesztője volt, a következő levéllel üdvözölte a Déli Hírlap nevében jubiláló lapársát. Szeretettel és kollegiális tisztelettel köszöntöm az Aradi Közlőnyt fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából. Teszem ezt annál őszintébb és bensőbb érzéssel, mert ez az évforduló nekem is egy kicsit jubileumom. Most van tizenöt esztendeje, hogy néhai Stauber József főszerkesztő meghívására vállaltam

az Aradi Közlöny felelős szerkesztői tisztességét. A Magyarországtól való elszakadás, az ottani vörös uralom véres napjaira és a román impériumnak Arad megyében történi átvétele zavaros átmeneti idejére esett működésem, amikor csak nappal működő előzetes cenzura volt és minden hatalom a katonai város, parancsnokság kezében összpontosult. A szerkesztés nem volt könnyű munka és valamivel több és nagyobb felelősséggel járt a mai ostromállapotos lepcsőláznál is.

Két epizód jut eszembe aradi lapszerkesztő-koromból. Néhai Stauber József főszerkesztőmmel együtt szoktunk volt sétálni a déli korrón és ilyenkor beszél-

Elhasznált rádiócsövek
csékélyavidij ellenében
ujakra eseréljük,
készülékét karban tartjuk, akkumulátortöltjük, javítjuk.

Rádió Rédei Telefon: 1 IV., Bul. Caro

tük meg az eseményeket, melyek a lap és az olvasókat érdekelhették. A egymásutánban halmozódó hatórendeletek bizony gyakran elkedvet tettek és nem egyszer morózus aróttam a korzó utját. Főszerkesztő akinek érthetően szintén nem volt vére az irányított lapszerkesztés, ellenére is jókedvűen mosolyogva szöngtetett jobbra-balra.

— Mosolyogni, mindig mosolyogni mondotta. Az embereknek nem kell gondolt arc. Mindenre mosolyogni a lap írása is mosolyogjon. A lap legamolyan bon repos-féle, ahová szívem menekül az olvasó a mindennap ezen gondja és baja elől...

Megtanultam mosolyogni akkor amikor talán belül minden fájt. Belom, nem volt könnyű. Legalább is mindig. Így különösen akkor nem, — a másik aradi emlékem — amikor szép (?) napon Pirici ezredes, aki városparancsnok egy vezércikkem miatt audiendum verbum rendelt. Akkban ez nem volt tréfadolog, mert ilyen városparancsnok a szó szoros telmében élet-halál ura volt.

Pirici ezredes románul beszélt és nem beszéltem románul. Eszembe jut főszerkesztőm atyai intése és benukozásomat barátságos mosollyal kütem. Ez nemzetközi volt. Az ezredesgedelmes román dikciót tartott. Én isolyogtam. Talán csak azért, mert értettem. Hiszen még az őrmesterem magyar fordításában sem hangzott gyon barátságosan, amit a katonai rancsnok címemre adresszált. A ve az volt, hogy választhatok az aradi és illetőségi helyemre való toloncoltasom között. Én ezek helyett a mosoly választottam. Tolmácsoltattam, hogy egyikhez sincs kedvem, sőt — horridictu — kétségbe vontam az ezredes azt a jogát is, hogy eltanácsolhat Aradról.

Nem hiszem, hogy érvelésem ható meg az ezredes zord szívét, de tény hogy negyedórai ide-odatolmácsolgat után barátságos kézzorítással váltta el egymástól. Ma is az a meggyőző sem, hogy a főszerkesztőtől tanult n soly volt a megmentőm.

Azóta sok víz folyt le a Maroson is Begán is. Magam is laptulajdonos lettem a gondok bizony hűséges kísérőtársanekem is, de azért soha nem felejttem mosolyogni, mindig mosolyogni.

Az ötven éves jubileum alkalmából írás szeretettel emlékszem meg én és kollegiális tisztelettel emlékezik meg öreg harcostársról a fiatalabb Déli Hírlap egész szerkesztősége, amely a nehfelelősségteljes és nemzetmentő munkában most azt üzeni, amit annak idején Aradi Közlőnytől tanultam: a nem mosolyfakasztó munkában is mosolyog mosolyogni, mosolyogni...

Vuchetich Endre dr.

RIDIKÜLŐ

**Pénztárcák
Necszerek**

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig ren kívül választékban.

FEUER b ő r á r u ü z e
I., Mergy-utca

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
nagybecsült vevőinek és jóakaróinak az

ABC

rőfősáru-nagycsarnok

Timișoara I., Piața Unirii (Dóm-tér)

Karácsonyi istentiszteletek

a helybeli római katolikus templomában következő:

Epülvői székesegyházban karácsony éjféli misét Wegling János kanonok tart. Karácsony első napján Pacha György megyés püspök főpapi misét celebrál. Körner József dr. teológiai tanár prédikációt mond. Karácsony másodnapján a nagymiséét Blaskovics Györgyprépost tartja és a szentbeszéd magyar nyelven Wegling János kanonok tartja.

Városi plébániatemplom: Karácsony első napján délelőtt félkilencor és fél-ötszáz, féltizenegyor főpapi nagyszentbeszéd, tartja Ferch Máttyás kanonok, este hét órakor litánia. Az első magyar, a másodikon német szentbeszéd.

Városi plébániatemplom. Hétfőn éjféli misét Reck K. Géza apátplébános tart. Kedden délelőtt fél-ötszáz magyar szentbeszéd és nagymise, tartja Reck K. Géza apátplébános. Délután német prédikáció, tartja Chamberlain János. Szerdán délelőtt féltizor német szentbeszéd és nagymise, tartja Schill János. Délután öt órakor Klank Jenő magyar szentbeszédet mond.

Hétfővárosi plébániatemplom: Hétfőn délelőtt az új karácsonyi jászol felszentelésére éjféli mise. Kedden délelőtt német szentbeszéd és nagymise, tartja Páter Norbert plébános. Kedden öt órakor Páter Károly magyar prébát tart, utána Páter Márkus nagybenediktus. Mindkét napon este hat órakor német szentbeszéd.

Hétfővárosi plébániatemplom: Hétfőn délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános. Karácsony első napján délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános. Karácsony első napján délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános.

Epülvői plébániatemplom: Hétfőn este tíz órakor éjféli misét tart Páter István. Karácsony első napján délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános.

Epülvői plébániatemplom: Karácsony első napján délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános. Karácsony első napján délelőtt tíz órakor németül, szerdán délelőtt tíz órakor magyar nyelven, tartja Páter István plébános.

Epülvői plébániatemplom: December 25-én délelőtt fél 11 órakor magyar istentisztelet, végzi Argay György esperes. Karácsony másodnapján délelőtt 10 órakor német istentisztelet, tartja Schemmel Viktor lelkész. Karácsony harmadnapján délelőtt 10 órakor magyar istentisztelet, tartja Schemmel Viktor lelkész. Karácsony negyedik napján délelőtt 10 órakor magyar istentisztelet, tartja Schemmel Viktor lelkész. Karácsony ötödik napján délelőtt 10 órakor magyar istentisztelet, tartja Schemmel Viktor lelkész.

Méltóságos asszony sofförje A magyar színház bemutató előadása

Siker és zsúfolt ház jegyében mutatkozott be a magyar színház a városi színházban. Első előadásaként a Méltóságos asszony sofförje című operett került színre, amelynek mulattató szövegét Békeffi István, dallamos zenéjét pedig Gyöngy Pál írta. A méltóságos asszony szerepében Erényi Böske nyújtott kiváló alakítást, méltó partnere volt Solyom Győző a budapesti Királyszínház volt bonvivánja, aki ugy játékban, mint énekekben elegáns és stílusos volt. Felhő Ervin jó humorral alakította a férjet, méltó társai voltak a mulattatásban Tompa László és Gömöri Emma. Dálnoki Dúdos, Hegyesi és Csengeri bájos görlesoport voltak, viszont kitűnő egyéb táncos számokat láthatott a közönség, amely viharos tapsal jutalmazta Halmágyi Harry és Dálnoki Dúdos, éppen úgy a Fehér-ikrek bravuros táncoktatását. Az énekesnő szerepében Fritsch Boriska aratott sikert.

Lysoform

a nő megbízható és hű barátja az intim testápolásnál! Fertőtleníti, megöli a baktériumokat és csirákat, megvédi a nőt a háros követhexményektől. védelem váratlan meglepetések ellen!

Játékonysági akció

Krupicsek ur és felesége a gyerekekkel az ebédnél ülnek.

Krupicsekné feltűnően ideges, lát-szik, hogy szeretne valamit a férjének mondani, de még gondolkodik a formán. Végre rászánja magát és megszólal: — Zsiga!

Krupicsek (nyugodtan szürcsöli a levest): — Mit akarsz?...

Krupicsekné: Itt voltak ma... a tüzkárosultak javára... tudod úgy mint tavaly is — gyűjteni jöttek. A legkisebb adomány amit kaptak eddig 500.— lei volt. Légy szives, hagyd itt 500.— leit, mert azt mondtam nekik, jöjjenek holnap megint...

Krupicsek (ledobva az asztalra a leveseskanalat): Mit? Már megint?

Krupicsekné: Már megint botrányt akarsz?...

Krupicsek: — Egy huncut vasat sem adok. Erted?...

Krupicsekné: — Te vagy egy férfi? Egy férj? Így akarod blamálni a feleségedet mások előtt? Hogy aztán Grünék rajtunk nevessenek? Te vagy egy hitves? Te egy... Krupicsek: — Nesze... (A levesestál repül a földre).

Déneske: — Bumm!...

Krupicsekné (A pecsenyéstalat repíti a szőnyegre): — Itt van egyél... A gyerekek: Déneske, Dorika és Anikó közben felmenekülnek az ablakpárkányra és onnan nézik a készülő isteni színjátékot.

Dorika: — Bravó! Egy-egy a mamuka javára!

Anikó: — Méd! Apuka megégsz!...

Krupicsek: — Nem hallgattok ott fenn a tribünön? Lerántlak és... Krupicsekné: — Te rántsad csak a te porontyaidat. Nem „sicli” az én gyermekem, hogy rántsad!

Déneske (tapsol): — Hurrá!! Éljen a gyermekvédelem. — Szabó Antal

Krupicsek (odarohan az ablakpárkányhoz és pofon akarja ütni Déneskét, de ez elhajlik és Déneske helyett a mellette ülő Dorikát találja el): — Nesze előleg a gyermekvédelemre.

Dorika (bög): — Nem csináltam semmitse.

Krupicsekné: — Ne sirj Dorika, lelkem. A papa ma nincsen beszámítható állapotban.

Krupicsek: Mi? Így ászod alá nekem a nagy költséggel és fáradsággal szerzett apai tekintélyemet.

Krupicsekné: — Nevetnem kell. Hát lehet valakinek tekintélye, amikor nem akar pénzt adni ilyen nemes akciókra?

Krupicsek: — Nemes akciók? Nem azért kerestem a csődön egy kis pénzt, hogy olyan rossz vállalkozásba öljem, mint az ugynevezett „tüzvézskárosultak” segélyezése.

Krupicsekné: — Talán azt akarod ezzel mondani, hogy az egész csak kitalált dolog?...

Krupicsek: — Nos, ha akarod tudni, igenis ezt gondolom. Tavaly is adtam és aztán kosztium lett a nemes akcióból, aztán kalap.

Krupicsekné: — Ja, az tavaly volt!

Krupicsek (rosszat sejtve): — És az idén?

Krupicsekné: — Az idén a kiskalap a divatos.

Krupicsek: — Ahá! Na végre mégis csak kibujt a szög a zsákból!

Válasszál, mit akarsz? Uj kalapot, vagy küldjem postán a pénzt a rendeltetési helyére, az állítólagos tüzkárosultak javára?

Krupicsekné: — I... inkább egy... egy kalapot... Szabó Antal

Uj könyvek

Riadt órák. Igénytelen, sárga fedél szerény ruhájában bekopogtató verseskönyv címe ez. Ugyanezt a címet viseli valahol a kötet közepén meglapuló vers is. Ennek címe és hangulata azonban ráillik a kötetben levő többi testvéreire is. Súlyos lelkiválságoktól megriadt órákban írta verseit Simonis Henrik ujságíró, aki ezzel a könyvvel a közönség elé lép. A szerző egy nyalábnyi verset nyújt át az olvasónak. Mind csupa lírai vers, éneke a fekete gyásznak, mélabunak, keserveknek, csalódásnak. Egy meggyötört és legszentebb szívérzelmeiben megalázott férfilélek fojtott zokogása csuklik ki ezekből a versekből. Rimtelen versek, rövid sorokban, azonban forma nélküli formájukban sem szárazok, nem untatók, mert muzsika cseng ki belőlük. A fájdalom, a szenvedés virágai ezek a versek és a virág mindenképpen kedves, bármi is fakasztotta életre. k. e.

Éjféli után naponta bab- és káposztaleves a Palace-kávéházban

— Csermely: **Ami két Miatyánk között van.** Egy egész kornak, a mult század utolsó két évtizedének felekezeti kérdései izznak ebben a regényben. A regény hőse a fiatal Blattgrüner Gerson, dugszagdag, de a világtól messze maradt topolyháza vallásos zsidó családlad egyetlen fia, akinek lelkében két világnézet vívja meg harcát és kergeti majdnem halálba. Csermely Gyula az élet és az emberismeret megrázó és igaz színeivel festi le ezt a harcot, amelyet megnyugtatóan és jóvátevően kísér végig, mint valószínű lelkis kísérőzene: a szerelem. Meghatottan kíséri végig a szines és érdekes regény fejezeteit, amelyekben az író az avatott mester kezével tornyosítja a drámai történetet. Az élethű miliórész, a szereplő személyek éles jellemzése és a kornak élethű leírása nyilván az utolsó évek legnagyobb értéke közé sorolják Csermely Gyulának ezt a regényét. A regény két részének történést tíz éves időköz választja el egymástól. Az egyes részek külön is kaphatók. Kemény karton kötésben kötetenként 60 lei. A teljes regény egybekötve egész vászonkötésben 144 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj-Kolozsvár.

Használt írógépek!

vétele-eladása és bérbeadása Kellékek és alkatrészek raktára az összes rendszerű írógépek és tolltollak pontos javítása garancia mellett, legolcsóbban

MOCZAR szakműszerésznél

I, Pța Jonel I. C. Bratianu (Szt. György-tér) 3. Telefon 13-69 Előnyös jókarbantartási és szalagbérlet! Sajtát érdekeben kérjen árajánlatot

HIREK

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, egész évre 750 — lei. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.

Telefon: 2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

Riport

ami már nem riport

Lehet-e arról riportot írni, ami nincsen? Igy karácsony ideje táján talán lehet. Amikor ráérünk egy küssé, hogy belsőleg elszünelődünk, amikor telik idő, hogy elmélkedjünk. No de ne adjunk fel keresztretjvényeket az olvasónak, mondjuk ki kerekben, hogy témánk a SZERELEM. Az a szerelem, amelyet nagy vérpiros betűkkel írtunk egykor, az a szerelem, amely már ugy kihervadt életünk mai napjaiból, mint az albumba préselt, színévesztette virág. Oh hol vagy régi szerelem rózsás labirintja, hol keressünk, hol találunk meg Amor istenség, hogy megintertjuvoljunk? Hiába járjuk már koralkonyatban a csendes utcát, nincsenek már bübajos Fenster-promenádok, hiába virrasztjuk át az éjszakát, sehonnan sem hallik már édesbuz szerenád. Nem-nem, nem divat már a szerelem, ismeretlen az első találkozás, az első kézzszorítás, az első bál csodás varázsa, ismeretlen már a „nagy érzés”, ahogy szemérmesen titkolva forr és zajlik. Nem, ma már nincs ilyen szerelem és nem is téma. El-dobták rég már maguk a költők, festők és drámairók. Senkinek sem kell már, elavult a szinpadiszerelmi játék, mely Dumastól Rostandig oly lázasan érdekelte a közönséget. Azelőtt mindenek legmagasabb ideálja volt ez az érzés, ma megunt, lapos, félredobott próza. Azelőtt élet és halál ura volt egy igen, vagy nem, ma már a szerelem nem végzetes lelki probléma. Meghalok utánad, — sóhajtották azelőtt a kedves felé a szerelmesek, ma már legfeljebb egy-egy szegény szolgáló leánynak teher az élet viszonzás nélkül. Azért ne tagadjuk, ma sem halt még meg a szerelem. Csak valahogy egészen más, ahogy szerelmeskedik, szeretkezik a mai világ. Van abban minden: árnyék, verőfény, izgalom, szomorúságtól vidámságig, csak egynek van igen kevés köze hozzá, a szíveknek. Csak egy hiányzik a szerelemből: az az egész nagy érzés, amely mindent jelent. Az a nagy pirosbetűs ünnepi érzés, amely még késő emlékeiben is beragyogja az egész életet. Ez a nagy régi szerelem az, amiről olyan nehéz riportot írni, mert hiába keressük nem találjuk meg sehol. (Erzsi néni.)

A DELI HIRLAP BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KIVÁN minden előfizetőjének, olvasójának, hirdetőjének, minden barátjának és jóakarójának. A Deli Hírlap legközelebbi száma az ünnepekre való tekintettel pénteken korán reggel a rendes időben jelenik meg.

— Lysoform megszüntet minden kellemetlen testszagot, nem rongálja a fehérneműt, nem hagy hátra foltokat.

— **Bemutatkozott a budapesti orosz követ.** Budapesten tegnap Horthy Miklós kormányzó délelőtt tizenegy óra körül kihallgatáson fogadta Beksedian Alexander szovjetkövetet és meghatalmazott minisztert. A szovjetkövetet átadta megbízó levelét, majd bemutatta a kormányzónak a követség két titkárárt. A kihallgatáson jelen voltak Kálnya Kálmán külügyminiszter és Vértessy Sándor kabinetirodai főnök is.

— **Karácsonyi egyházi zene a püspöki székesegyházban.** A püspöki székesegyház ének- és zenekara a karácsonyi ünnepek alatt a következő műveket adja elő: December 23-án Advent IV. vasárnapján a délelőtt tíz óra körül kezdődő nagymisén a domkorus vegyeskara Pompeo Canniciari A-moll á cápella miséjét énekli. Változó részek: Introitus — Rorate coeli — Griesbacher, Graduále — Prope es — Schiffels, Offertorium — Ave Maria Mitterer, Communio — Ecce Virgo — Griesbacher. December 24-én az éjféli misét megelőzőleg este 11 óra körül kezdődő ünnepélyes Matutinum alatt Perosi Lőrinc Motettái, Schöpf: Te Deum. Az éjféli misén Mozárt: D-moll miséje (zenekarral). Változó részek: Introitus — Dominus dixit — Griesbacher, Graduále — Tecum principium — Schiffels, Offertorium — Laetentur coeli — Goller, Communio — In splendoribus — Griesbacher. Betétképpen: Stille Nacht és Mennyből az angyal. December 25-én karácsony első napján a délelőtt tíz óra körül kezdődő püspöki nagymisén a főpásztor bevonulása-kor Singenberger: Ecce Sacerdos. Mise: Mozárt „Spatzen messe”-je. Változó részek: Introitus — Puer natus est — Pogatschnigg, Graduále — Videtur omnes — Schiffels, Offertorium — Tui sunt coeli — Gruber, Communio — Videtur omnes — Griesbacher. December 26-án karácsony másodnapján Szent István vértanu ünnepén Mozárt: Koronázási mise. Az Ágnus szoprán magánzólamát B. Claire Dittrich énekli. Változó részek: Introitus — Et enim sederunt — Griesbacher, Graduále — Sederunt principes — Schiffels, Offertorium — Elégérunt — Goller, Communio — Video coelos — Griesbacher.

— **URODONAL** a legismertebb és az egész világon legelterjedtebb szer a vese kimosására, mely megtisztítja a szívet, a májat, az idegeket, izmokat és ízületeket a hűgysavas lerakódásoktól és így megóvjaa a szervezetet oly betegségtől, melyeknek különben áldozatul esne. Urodonal alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz és a só.

— **Műsoros estély a Mehálában.** A Magyar Párt mehalai tagozata szerdán, karácsony másnapján este nyolc óra körül a Pfeiffer-féle vendéglőben műsoros estélyt rendez. Az estélyen szerepel a Mehálai Dalkör, a tagozat műkedvelői pedig egyfelvonásosokat, szavatelokat és dalokat adnak elő. Előadás után tánc következik, amelyhez Kálló Géza cigányzenekara szolgáltatja a muzsikát. Beléptidj személyenkint husz és tizenöt lei.

— **Súlyed a hőmérséklet.** Tegnap a déli órákban kevés időre kisütött a nap, máskülönben egész nap borus volt az időjárás. A hőmérő reggel 5, délután 9 fok meletet mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint keleti légáramlás mellett további borulás várható, egyes helyeken esővel, havas esővel vagy hóval, a hőmérséklet lassan súlyed.

— **Szívbetegnek és érlelmeszedésben szenvedőknek** reggel éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy a rendkívül enyhén ható Ferenc József víz elsősorban agyvérzésre és gutatüresre hajlamos idősebb embereknek tesz nagyfontosságú szolgálatot.

Kubán Endre

A holnap éneke

Holnap új dalra ajzom föl a kobzom,
holnap a naptól szedek fénylő vámot,
a csillagok sugárát is elkobzom
s az éneembe zárom mind a lángot,
holnap, ami virág van erdőn, réten,
hegyen meg völgyön, kertben, rónaságon,
a szirmot, bimbót, ahány van, letépem,
holnap virágos lesz a nótázásom.

Holnap kiszédem boldogok szívéből
a jókedv mécsét, mely ott pislog folyvást,
holnap elkérem emberek szeméből
a vig derít, a gondtalan mosolygást,
kedélyt gyermektől, türedet aggtól orzok,
anyáktól csókot, ábrándot szüzektől,
boldogságot, üdvöt rakásra hordok,
szébb lesz dalom, fenségesebb ezektől.

Holnap születik meg az új, nagy nóta,
holnap terem meg a hatalmas ének,
milyen nem volt világ állása óta,
amelyre várnak már az ezredévek.
holnap fölzeng az új dal, melybe kezdék,
melynek idők estéjén sem lesz vége,
holnap figyeljete, legyetek veszteg,
mit holnap hirdetek: szeretet, béke!

— **Incidens a határon.** Bécsi jelentés szerint Ehrenwald közelében Bajorországból Posch osztrák nemzeti szocialista, aki néhány hónap előtt menekült át a határon, haza akart térni. Posch a járőrelők észrevették és megállásra szólították fel. Posch azonban rájuk lőtt, azután elmenekült. A határőrök több lövést adtak le utána, azonban nem lehet tudni, hogy ezek a lövések találtak-e.

— **Leszakadt hid.** Piza mellett az Arno folyón új hidat építettek, amely már közel állott a befejezéséhez. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka az épülő hid beszakadt. Részei olyan nagy zajjal csapódtak a folyó vizére, mintha óriási robbanás történt volna. A lakosság felriadt álmából és pánikszzerűen futott ki lakásából. Emberéletben nem történt kár.

Holnap a békét foglalom dalomba,
a szeretetet, mely után sóvárgunk,
mely üszköt vet a győtrő siralomba
és fölrobbantja a szomorúságunk,
a szeretetről mondok drága rigmust
s a békéről, melynek eljön galambja,
e kettőről zengek majd fenkölt himnusz,
ezekről zug majd holnapok harangja.

Szeretet, béke zászlaját kitüzöm
és körüljárom táncolva, dalolva,
a gonoszságot, haragot elüzöm,
a gyűlölséget letiprom a porba,
holnap jövönk tág kapuját kítárom,
ott vár reánk a kincsek tenger éke,
csak jók lesznek az emberek immáron,
ha felderül a szeretet s a béke.

Holnap legszentebb dalomat elmondom,
a föld négy sarkán majd visszhangja hallik
dalomtól új nap kél az égi bolton,
ahol most még csupán dereng, pítymallik,
békéről, szeretetről zeng szolozsmám,
melyet utánam milliók dalolnak...
Holnap!... Már éltem árán is elhoznám,
csak jöjné már, csak jöjné már a holnap!

— **A királygyilkosság az esküdtbíró-ság előtt.** A marseillei királygyilkosság ügyében Aix en Provence városka esküdtbírószága itélkezik januárban. Az itélőtanács egy elnökből, két hivatásos bíróból és tizenkét esküdtből áll. A tárgyalás körülbelül egy hétig fog tartani. A tárgyalás megkezdésére az esküdtök listájában szereplő polgárok közül harmminchatot hívnak be, ezek közül azután tizenkettőt kisorsolnak, akik az itélkezésben résztvesznek. Györgyev Vlada, aki revolverével agyonlőtte Sándor jugoszláv királyt és Barthou francia külügyminisztert, már halott és nem kerülhet a földi igazságszolgáltatás elé. A bíróság három terrorista felett itélkezik. Ezek Pospisil Zvojnimir, Králj Mijó és Rájics Iván. Mindhárom bűnségédi minőségben kerülnek a bíróság elé.

SELECT ÉS APOLLO MOZGÓ

December 25-től kezdve
A legszebb filmoperett
BOLVARI GÉZA rendezésében

Bucsikeringő

(100 % németül beszélő-film
COPIN, a halhatatlan zene-
szó, romantikus élete.

A főszerepekben:
WOLFGANG LIEBENEINER
Sybille Schmitz - Hanna Waa

Kiegészítésül: Királyi vadász
Timșoaran és Titulescu Genibon

Előadások: fél 4, fél 6, fél
és fél 10 óra körül.
APOLLO: 3-5-7-9 óra körül

— **A francia katonák naponta** kapnak. A francia kamara, mint I-ből jelentik, a mult éjjel négyszázszavazattal százhusz ellenében me-vazta az 1935. évi költségvetést. A határozati javaslatot fogadott el, a szerint január elsejétől kezdve ml katoná naponta fél liter bort kap, megszavazta a buzajavaslatot, am buza és a kenyér árának leszállítá vonatkozik. A szenátus a költségv szintén megszavazta.

— **A horvát-szerb kibékülés első jele** grádból jelentik, hogy a régenstanács csek dr. horvát politikusnak kegyt adott. Macek már el is hagyta a fogt. A lapok megállapítják, hogy az uj kornak ez a cselekedete egész Jugoszlávié de különösen Zágrábban nagy megleg keltezt.

A Palace-kávéházban Hamza János Jazz-zenekara hangverseny

* Forbáth László: A megújított Mongolia. Egy évzetet töltött Mongoliában leta József, aki az orosz hadifogságból a ezen az országon keresztül Kinába, maj nan haza, Magyarországra jutni. Az á zásból hosszú tartozkodás lett, mert a gyar fiatalember „karrifért csinált” D gzikán népének utódi között, a monge lam szolgálatába került és magas hivall rangra jutott ebben az érdekes és miszi keleti országban. Eppen Geleta ott tartó dása alatt tört ki és győzött a haladós mü forradalom Mongoliában. Idegenek hezen juthatnak ebbe az elzárkózott ors ba, Geleta József előtt azonban állása r szétnyitak a lámakolostorok féltve őt függönyei, még fényképfelvételeket is szíthetett. Geleta József élményeit, tapasztalatait írta meg az ő elbeszélése alapján. Báth László ez az a könyv e ritka és küll ges értékű felvételeket is tartalmazza. Elevevedik ennek az alig ismert ország élete, feltárulnak féltve őrzött rejtélytel tokzatos élete és leperegnek a mongol folom izgalmas eseményei. A Magyar F rajzi Társaság új kiadványsorozatban je meg a Franklin-Társulat pompás kiállít ban, diszes vászonkötésben, arany nyon sal. A vaskos kötet rengeteg fényképfé telt, mellékletet, térképet tartalmaz. 180.— lei, minden könyvkereskedésli vagy Lepage nál Cluj (Kolozsvár). H je az új utazási és Franklin-könyvek je zéké

Sport

Váratlanul megverte a görög válogatott a jugoszláv együttest a Balkán-kupa során

Maiban tegnap tizenötezer főnyő- jelenlétében megnyiták a Balkán-kupajátékok. Az első mérkőzést a görög és jugoszláv válogatott futballcsapatok játszották. Radulescu vezető szipjelére indult meg a mérkőzés, amely meglepetéssel végződött. A görög csapat már az első félidőben támadó lépett fel és szebbnél-szebb támadásokat vezettek a jugoszláv kapu felé. Az első félidőben már látni lehetett, hogy a remélt jugoszláv győzelemből semmi, mert a görög csapat

minden része tulszárnyalta az ellenfelet. A lelkes görög csapat az első félidőben egy gólt rugott, amelyre a jugoszlávok szintén góllal feleltek. Döntetlen félidő után a görögök hatalmas iramot diktáltak és sikerült is a győztes gólt megszerezni. A mérkőzést a görög csapat nyerte meg 2:1 (1:1) arányban. A görög győzelemmel erősödött a román csapat esélye is, amelynek most már reményei lehetnek arra, hogy ismét kupagyőztes lesz.

Súlyos vereséget szenvedett a TAC a kupamérkőzés során a TMTE együttesétől

Időben, gyér nézőközönség előtt kezdődött a téli kupamérkőzés a TMTE és a TAC csapatai között. A TMTE a lelkesedés, a lendület csapata volt, a zöld-fehérek azonban sokszor kényelmesen mozogtak. Konrad kapust lehet kiemelni, aki gól ellenére is nagyszerű játékot mutatott.

Electrica-pályán lejátszott mérkőzés a TMTE csapattal indul. A 7-ik percben a TAC balszélsője lefut, keresztül Somogyihoz jut, akinek lövését a TAC fogja, azonban Korony a labdával benyomja a hálóba. A vezető gól után a TAC csapata ellanyhul és mindinkább előnyöml a TMTE együttese. A 29-ik percben Zorkóczy a tizenhatos vonalon belül gólt lő, az egyik TMTE csatárt és Ghidra tulszárnyozza a tizenegyet ítélt. A Konrad kornerre védi. A sarokrugás után a TAC csapata szállt az ötösre, ahonnan János gólt lő, a hálóba fejezte. A gól felvillanyozza a TMTE-csatárok, akik a mezőnyben szemrevéltó akciókkal próbálnak nagy munkát adnak a szétjátszó TAC védelemnek. Az egyik támadást a TAC védelem kézzel akasztja meg, amit büntetőt a tizenhatosról János

lővi és lövéséből Zsizsik eredményes. (2:1). A TMTE továbbra is támadásban marad és a 45-ik percben János háromra szaporítja a góljait (3:1).

A második félidőt számos sarokrugás jellemzi. Így éri el Moravetz révén a TMTE újabb gólját. (4:1). A 17-ik percben Zorkóczy keményen belemeleg Weberbe, akit a mentők vettek ápolás alá. Rövid idő múlva azonban visszatér, nem történt komoly baj. Husz perces mezőnyjáték után a harminchetedik percben Reiter a jobbszélén ofszájd-gyanus helyzetből indul és a kifutó kapus mellett az ötödik gólt rugta. (5:1). Izgalmas helyzet volt még a 43-ik percben, amikor a kapufa akadályozta meg a TMTE hatodik gólját.

A TMTE-csapata így kiadós revánst vett a bajnoki döntetlenért és megérdemelten győzött. Ezzel a győzelmével bejutott a kupadöntőbe, amelyet a kerületi válogatott ellen fog lejátszani. A győztesek döntő mérkőzését szerdán, karácsony másodnapján benyolítják le az Electrica-pályán, míg előző nap, vagyis holnap délután félhárom órakor a TAC az Ilsa csapatával kerül szembe. Ez a két csapat a harmadik helyért játszik.

KINIZSI—VENUSZ 7:1 (4:0)

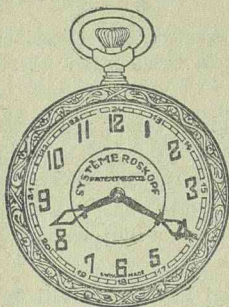
A tegnap délelőtti tréningmérkőzésen bemutatkozott Bulik Péter, a Jiul-csapatának tehetséges csatára, akit arra szemeltek ki, hogy tavasszal a Kinizsi csatársorát irányítsa. A lila-fehér csatársor valóban szép játékot mutatott Bulik dirigálása mellett és ontotta a gólokat. A Venusz csapata is lelkesen küzdött és bár inkább védekezésre szorult, mégis megszerezte a vigaszgólt.

Asztali teniszbajnokságok

Az asztali tenisz Román Kupa mérkőzése során lebonyolították a selejtezőket. Huszonnyolc résztvevő közül már csak tíz játékos maradt a kupa bajnokságban. Ez a tíz játékos a következő: Pop Titus Cluj (Kolozsvár), Vladone Cluj (Kolozsvár), Diamantstein Cluj (Kolozsvár), Steiner Oradea (Nagyvárad), Glaz Arad, Goldstein Oradea (Nagyvárad), Goldberger Cluj (Kolozsvár), Ponta Arad, Paneth Cluj (Kolozsvár) és Schapira Bucuresti. (karest).

— Ha sóborszeszt veszel, ügyelj a „DIANA” felírásra.

— Rejtélyes merénylet. Budapesten a Hűvösvölgyben tegnap délután egy ismeretlen fiatalember revolverből többször rálőtt Koncski István dr. ötvenkét esztendőös pénzügyi főtanácsosra. A merénylő azután elmenekült. A sebesült főtanácsost eszméletlen állapotban turisták találták meg. Állapota súlyos.

INGYEN!

Felajánlunk reklám céljából teljesen ingyen bárkinek 60 tárgyat és egy meglepetést:

1. Egy óralánc
2. Egy toalettszappan
3. Egy férfi tárcsa
4. Egy keleti stílusú manzsetttagomb
5. Egy dublé nyakkendő

valamint 55 db mindenkinek nélkülözhetetlen tárgyat, ha egy Roskopf Patent zseborát rendel, vésett fedéllel, törhetetlen üveggel, kubista stílusban, három évi jótállással. **Csak 145.- lei.**

Két óra rendelésénél egyazon címre a 120 tárgyon kívül még egy meglepetést ajánlunk tel teljesen ingyen.

Rendeljen mielőbb bizalommal egy levelezőlapon. Ha nincs meglepedve, visszatérítjük pénzét.

Utánvét mellett költség fejében 23 leit számítunk.

Depozitul „Roskopf Patent”

Bucuresti II., Căsuța poștală No. 2022

TOVÁBB FOLYNAK AZ OROSZ LE-TARTÓZTATÁSOK. Moszkvából jelenti a Tass iroda, hogy Kir o v meggyilkolásával kapcsolatban Zinovjev és Kamenov volt népbiztosokon kívül még tizenhárom más kommunista vezetőt is letartóztattak.

— Cigánymenyország. Kalocsán tegnap délután kóbor cigányok nagy karácsonyi ünnepélyt rendeztek. Szindusz mezekben élőképeket és betlehemi játékokat adtak elő. Utána ősi dalaikat és táncukat mutatták be. Érdekesekek voltak a cigány angyalok, amint a betlehemi játszól körül mozogtak.

Karácsonykor szenzációs új műsor a Palace-bárban

— Katolikus leányok karácsonyi estje. A kriszántelepi Katolikus Leányegyesület tegnap este tartotta meg a Dinu-féle vendéglő nagytermében műsoros karácsonyi estjét. Fodor József szeminárium igazgató hatásos ünnepi beszéde után a Leányegyesület tagjai karácsonyi játékokat adtak elő. A nagyszámú közönség melegen ünnepelte egy a kitűnő szónokot, valamint a Leányegyesület tagjait az értékes és szép élményért, melyet a karácsonyi est rendezésével nyújtottak.

— Österreicher Ignác péküzeme egyike városunkban a legmodernebb ilyen műintézményeknek. A műhely külön erre a célra épült, tágas, jól szellőzött. Berendezése modern, a sütőkályhákat villamos áram fűti, ami nemcsak a tisztaságot és egészségi szempontokat biztosítja, hanem a sütet egyöntetűen is végzi. Olyan nagy mennyiségű kenyeret képes ez a hatalmas műhely naponta készíteni, hogy akár a féléves lakosságát is ellátja vele. A pékműhelyen kívül külön cukrászata van saját műhellyel, ahol a legszebb kivitelű és legizletesebb cukrásztészták készülnek. Ezek éppen olyan ismertté tették már az Österreicher-nevet, akár az Österreicher-kiflik. A nagy kenyéruzemnek most új a les: a komlós kenyér, amelyet „bogárhátú kenyér” néven hoznak forgalomba és amely vetekedik a legjobb házikenyérről. Az Österreicher-péküzemben ötven munkás dolgozik. A munkásoknak fűrdők és kényelmes hálóhelyek állanak rendelkezésre.

— Halálos végű vasuti baleset. Stuttgartból jelentik, hogy Bankang városka közelében az elmúlt éjjel vasuti szerencsétlenség történt, amelynek hat halottja és husz súlyos sebesültje volt. A sebesültek közül hárman meghaltak és így a halálos áldozatok száma kilencre emelkedett.

BLOKKPOLITIKA HELYETT NEMZET-KÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS. A bécsi Rózsapost közli Kánya Kálmán magyar külügyminiszter cikkét, amelyben azt fejtegeti, hogy a blokkpolitika helyett inkább kívánatos a nemzetközi együttműködés. Megállapítja, hogy egyes államok magatartása következtében az ellentétek nemhogy csökkenteke volna, hanem kimélyültek. Sajnálattal látja, hogy a kisántánt eltávolodik Magyarországtól. Magyarország és Jugoszlávia viszályának elintézése után pedig meg van adva a lélektani pillanat, az ellentétes felelősségek elsimítására. Szerinte erre alapot a népszövetségi alapkormány szolgáltatathat.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sapadtás, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűfű gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan feleliríti.

— Vakmerő gyilkossági kísérlet történt a kora reggeli órában Lipovan (Lippán). Ciocoiu Gheorghe, 69 éves nyugalmazott görög keleti lelkész reggel félhét órakor kiment háza udvarára, ahol hirtelen egy ismeretlen férfi topant elébe, aki felszólitotta, hogy adja oda értékeit. Ciocoiu ellenkezett, majd kísérletet tett a menekülésre. A támadó erre több revolverlövést adott le a menekülő papra, aki eszméletlenül esett össze. A golyó bal tüdőcsucsát furta át.

— Letartóztatták egy zsaroló lap egész szerkesztőségét. Zágrábban néhány hét előtt új hetilap indult meg. A címe A mi szenzációnk. Programjában azt hirdette, hogy a közéletet meg akarja tisztítani a parazitáktól. Ezt azonban úgy csinálták, hogy tekintélyes emberekről, jómódu kereskedőkről és gazdag gyárosokról cikkeket irtak, amelyeket előzetesen megmutattak az illetőknek és köztölték velük, hogy bizonyos összeg lefizetése ellenében a cikket nem jelentetik meg. A zsarolás eleinte nagyszerűen ment, azonban egyes kiszemelt áldozatok nem riadtak vissza attól, hogy feljelentést tettek. Pénteken aztán A mi szenzációnk című hetilap egész szerkesztőségét és kiadóhivatali karát letartóztatták. Ezt a szenzációnt A mi szenzációnk már nem is tudta megírni.

Üzletmegnyitás

Van szerencsém az igen tisztelt közönség b. tudomására hozni, hogy a Belvárosban Szt.György-tér 4. szám alatt (Arany Szarvas) egy

pék- és cukrászfiokot nyitottam.

Naponta friss luxussütemény, izletes házi és zsúrkenyér, különleges cukrászsütemények és torták.

Telefon: 15-21 Telefonrendelések pontosan eszközöletnek.

Kiváló tisztelettel
IOAN TOLVADIAN
speci. i és különlegességi süte, cukrászda

A magyar színház karácsonyi hete

A Szentestén a színházban néma csend uralkodik: szünetel az előadás és a művészsereg is ünnepel, de délután a Gül baba kerül előadásra. Kedden délután a Vadvirág operett előadása nyitja meg a változatos ünnepi műsort. A társulat operettszemélyzetén kívül kedves érdekessége a pompás darabnak és a kitűnő előadásnak az, hogy a Vadvirág összes előadásain fellép Fekete Mihály is. A Vadvirág kedden 3 órákor, 6 órákor, 9 órákor és szerdán este 9 órákor szerepel a műsoron.

A Muzsikások szenzációs vigjátékuj-donság, szerdán délután 6 órákor fogja megörvendeztetni a város közönségét.

Különösen figyelmébe ajánljuk a kö-

zönségnek a Sárga lilium előadását, amely szerdán délután 3 órákor kerül színre.

Forghács Sándor remek alakítással lép fel csütörtökön este 9 órákor a Bűn és bünhődés című darabban. Aki ezt az originális művészt meg akarja ismerni és szeretni, nézze meg a Bűn és bünhődés darabot.

Karácsonyi Ili szombat esti fellépése igazi szenzációja lesz a magyar színháznak. Karácsonyi Ili négy esztendővel ezelőtt lépett fel utoljára itt. Most művészete kiteljesedett, hangja gyönyörű, játékkészsége páratlan és így vendégszereplése élménynek ígérkezik.

A magyar színház műsora:

December 24-én délután 4 órákor: Gül Baba (Gyermekelőadás).

December 25-én délután 3 órákor: Vadvirág. Délután 6 órákor: Vadvirág. Este 9 órákor: Vadvirág.

December 26-án délután 3 órákor: Sárga lilium. Délután 6 órákor: Muzsikások. Este 9 órákor: Vadvirág.

December 27-én, csütörtökön délután 3

órákor: Gül Baba. Délután 6 órákor: Érik a buzakalász. Este 9 órákor: Bűn és bünhődés.

December 28-án este 9 órákor: Abbé.

December 29-én este 9 órákor: Cirkuszhercegnő (Karácsonyi Illyvel).

December 30-án délután 3 órákor: Ömél-tósága soffőrje.

December 30-án délután 6 órákor: Abbé.

December 30-án este 9 órákor: Viktória.

Rádió

Hétfő, december 24. Bucuresti. 2.15: Lemezek. 6: Zenekar. 8: Szent este. Budapest. 7.45: Torna, majd hanglemezek. 11: Hírek. 11.45: Karácsonyi versek. 1: Szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Zongorajáték. 3.40: Hírek. 4.30: Gyermekdalok. 5: Mindenki karácsonyfája, beszélő Budinszky és Turchányi. 5.30: Időjárás, hírek, majd hangverseny. 7: Gordonka zongorakísérettel. 7.35: Tóth Tihamér dr. előadása. 11.30: Hanglemezek. 12.50: Harangjáték a Pálos rendházból, éjfél mise Sik Sándor dr. szentbeszédével, a Szociális Testvérek énekkarával. Bécs. 7.40: Innitzer biboros: Karácsony. 11.15: Zenekar. 12.20: Schütz Ferenc orgonázik. Belgrad. 5: Karácsonyi dalok. Este 9: Karácsonyi lemezek. Berlin. Este 9: Tarka karácsonyest zenével. Éjfél után 1: Éjfél mise. Róma. 6.30: Zongora, hegedű. 9.45: Karácsonyi hangverseny. Prága. 5.10: Muzsik szalonnyegyes. 12: Zenekar. Strassburg. Este 10.35: Karácsonyi tarka est. Stuttgart. 7: Nagy zenést. Éjfél 12: Hangjáték, majd éjfél mise. Varsó. 5.50: Hangverseny. 9.35: Vonnányegyes. 11: Lemezek.

Kedd, december 25. Bucuresti. 1: Zenekar. 1.45: Előadások, hírek. 2.40: Zenekari számok. 6: Rádiójazz. 7.15: Jazz. 9: Karácsonyi dalok. 10: Román népzene. Budapest. 9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet, prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi ének, evangélium után Bangha Béla dr. jézusársági házfőnök szentbeszéde. 12.30: Evangélikus istentisztelet, prédikál: Varsányi Mátyás dr. lelkész. 1.35: Zenekar. 3: Hanglemezek. 4: Van-e még diákkedély?, felolvasás. 4.30: Hegedűjáték gitárkísérettel. 5.10: Bibó Lajos elbeszélése. 5.35: Cigánymuzsika. 6.40: Babits Mihálytól szavaz R. Simonffy Margit. 7.15: Jazz. 8: Sporteredmények, majd dalegylet hangversenye. 9: A házitündér, karácsonyi történet. Színműelőadás. 10.40: Hírek, sport. 11: Karácsonyfá alatt, előadás. 12: Cigánymuzsika. Bécs. 1.20: Zenekar. 5.40: Jazz dalokkal. 8.20: Baritonista dalegylet. Éjfél után 1: Jazz dallemezek. Jazz dallemezek. Éjfél után 1.30: Tánclemezek. Belgrad. Délután 6: Női ének. 9: Offenbach: Hoffmann meséi. Berlin. 5: Szórakoztató zene. Este 11.30: Szórakoztató zene. Róma. 6.10: Vegyes zene. 9.45: Kamarazenekar. 11: Tarka est. Prága. Este 8.25: Hangverseny. 9.50: Lemezek. 12.30: Schrammelzene. Strassburg. Este 7: Hangverseny. 10.30: Tarka karácsonyest Párisból. Varsó. 1: Szalonzene lemezek. 5.20: Robowska zongoraművész nő játéka. 6: Tánczene, dalok. 10: Karácsonyi dalok lemeze-

ken. 11.30: Angol tánclemezek.

Szerda, december 26. Bucuresti. 12: Lemezek. 6: Marcu zenekar. 9: Strauss János-est. 11.25: Vendéglői zene. Budapest. 10.30: Hírek, majd szentmise P. Böhle Kornél domonkosrendi atya prédikációjával. 12.15: Görög katolikus istentisztelet Krajnyák Gábor kanonok szentbeszédével. 1.30: Magyar nóták cigánykíséréttel, szünetben rádiókrónika. 3.10: Harsányi Gizi mesél. 3.40: Operaházi zenekar. 5.10: Előadás hanglemmez és zongoraszámmal. 6: A babatündér, operaházi előadás. 6.50: Előadás. 7.20: Hegedű zongorakíséréttel. 8: Zágon István csevegése. 8.30: Az aranyszörű bárány, daltjáték. 10.40: Hírek, sport. 11: Hanglemezek. 11.40: Cigánymuzsika. 12.20: Szalonzenekar. Éjfél után 1.15: Hírek. Bécs. 1.30: Zenekar. Este 10.45: Jaritz jazz. 12.45: Jazz dalokkal. Belgrad. 5: Rádiózenekar. 8: Lemezek. 9: Opera. Berlin. 6.40: Zongoraművész lemezei. 7.40: Kamarazene. 11.30: Szórakoztató zene. Róma. Este 9.45: Hangverseny. Milánó. Délután 6.20: Hangverseny. Prága. 12: Zongoratrió. Este 11.25: Lemezek. 11.30: Szalonzenekar. Strassburg. 6: Szórakoztató zene. 8.30: Hangverseny. 10.35: Elzászi est. Stuttgart. 5: Filharmonikusok. Este 9: Rádiózene. Éjfél után 2: Tánczene. Stockholm.

Új és használt írógépek eladása

író, számoló és az összes irodai gégek szakszerű javítása.

Írógépek évi karbantartását olcsó árban vállaljuk. Minden gyártmányu

Töltőtollak

javitását anyag hozzáadásával szakszerűen végezzük, sokszorosítást és leírást olcsón vállalunk.

METEOR

Írógépvállalat

Strada Eminescu 3. / Telefon 23-54

A sok huygsavat tartal mazó vér veszélyt jelent

MIÉRT?

A vér állandóan kering a szervezetünkben és ellátja az összes szerveket a továbbéléshez szükséges anyagokkal. A tüdőkből jövő oxigén, a tápszerekből kivont tápanyag. A vér további feladata az, hogy elősegítse a toxikus anyagoknak és az anyagcsere végtermékeknek a szervezetből való eltávolítását, ami az izzadás, vizelet és széklet útján történik. Feladata tehát, amint látjuk, nagyon fontos és éppen ezért szükséges, hogy a vér tiszta és bőséges legyen. Sajnos, azonban a felnőttek 70%-ának a vére fölös mennyiségű huygsavat tartalmaz, aminek következtében vérük, ahelyett, hogy az egészség forrását jelentené, a betegség forrásává válik

A huygsavat naponta el kell távolítani a szervezetből olyan mértékben, ahogyan kepzodik.

Az URODONAL

tökeletes huygsavoldó szer, megóv az arthritismus kifejlodésétől és megóvja egészségünket és fiatalosságunkat.

A SZERENCSETLEN KOSZVÉNYBEN SZÜNETELŐ, FŐLEG A 40-ÉS ÉVEN FELTÜLŐSÁGOS SZULYÓKAT KÉNYTELLEN MAGA UTÁN VONSZOLNI.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ GYÁRTMÁNY

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

Este 7.30: Szórakoztató műsor. 10: Zenekar. 11: Tánczene. Varsó. 3: Szalonzene. Este 8: Rádiózenekar gitár szólóval. 9.10: Zenekar hegedűművészével. 11.45: Tánczene.

Csütörtök, december 27. Bucuresti. 1: Zenekar. 2.15: Hírek. 6: Szalonzenekar. 8.30: Opera. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás a vadászatról. 11.45: Felolvasás. 1: Szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Balalajka zenekar. 3.40: Hírek. 5.10: Aszszonyok tanácsadója. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Gazdasági előadás. 6.35: Operaházi zenekar. 7.55: Cserkészkarácsony a szabadban. 8.45: Ének zongorakísérettel. 9.15: Sport, majd Mocsányi és Lakos zenehumoristák hangjátéka. 10.15: Rádió a rádióról, utána orgonaverseny. 11.20: Hírek. 11.45: Cigánymuzsika. Éjfél után 1.15: Hírek. Bécs. 5.10: Zenekar. Éjfél 12.20: Filmzene lemezek. 12.50: Jazz dalokkal. Belgrad. Este 9: Lemezek. 9.30: Zongorajáték. 11.20: Zenekar. Berlin. 6.30: Orgonaművész játéka. 8: Mozart fuvós és vonósötös. 9.45: Az idei év legjobb zenedarabjai. Róma. 6: Hangverseny. 9.10: Lemezek. 9.45: Szimfonikus hangverseny. Prága. 4.55: Jazz. 6.20: Zongoraművek. 11.15: Lemezek. 11.30: Dalok. Strassburg. Este 8.30: Zenekar. 10.30: Lemezek. 11: Ének, brácsa és zongoraszó. 11.30: Hangverseny. Stuttgart. Este 7.30: Vidám lemezek. Éjfél után 1: Hangverseny. Varsó.

1.30: Szimfonikus hangverseny. 7.15: Zongoraművész nő játéka. 9: Könnyű zene. 10: Hangverseny. 11.35: Tánczene.

Péntek, december 28. Bucuresti. 1: Zenekar. 6: Zenekar. 7.15: Zenekari számok. Felolvasás. 8.20: Könnyű spanyol zene. 9.10: Jazz. 9.30: Baritonista da. 9.50: Felolvasás. 10.10: Szalonzene. Szalonzene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 11.45: Ifjúsági ének. 1: Időjárás, cigánymuzsika. Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. Előadás. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Zongorajáték. 6.40: Felolvasás. 7.15: Táróga zongorakísérettel. 7.40: Színház és üzlet

Kérje mindenütt a GOLF

BOROTVA - PENGÉT (az acélipar legelőkeltebb alkotás és öröme lesz a borotválkozásban) Vezérképvelet: Friedmann Ármi Oradea-Nagyvárad, Str. A. Iancu 22.

meth Antal és Kárpáthy Aurél vitája. Külügyi negyedóra. 8.30: Operaházi előadás. Az Arabella, háromfelvonásos vígopera első felvonás után hírek. 11.30: Cigányrock. 12.15: Hanglemezek. Éjfél után 1: Hírek. Bécs. 5.10: Tarka zenésdélután. Schubert és Schumann dalok. 8.45: Zene. 10: Szimfonikusok. 12: óra a régi Bécsből. Éjfél után 1: Lemezek. Berlin. Este 11.20: Vidám zene. 12: Szalonzene. Este 10: Hangverseny. Prága. Lemezek. 1.35: Jazz. Este 10.15: Dvorak és Schumann. 11.15: Lemezek. Strassburg. Este 11: Olasz hangverseny. 12: Káv zene. Varsó. 4.45: Spanyol táncok és dalegylet.

Mozi

Kedd, december 25. Apolló-mozi: Bucskuringó. Forum-mozi: Bécsi csalogány. Select-mozi: Bucskuringó. Szerda, december 26. Apolló-mozi: Bucskuringó. Forum-mozi: Bécsi csalogány. Select-mozi: Bucskuringó. Csütörtök, december 27. Apolló-mozi: Bucskuringó. Forum-mozi: Bécsi csalogány. Select-mozi: Bucskuringó. Hétfő, december 24. Valamennyi moziban szünetel az előadás.

amerikai örökség

A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

... nem tudta folytatni szavait, megmondotta volna, miért is nem ... a signorinával beszélni, mert ... rendőrtisztviselő türelmetlenül közbe-

... rendőrtiszt vagyok. Haladéktalanul kell a signorinával. Ha ... keltsek föl.

Signore, — adta meg a magyarázatot, amikor végre szóhoz jutott, azért nem lehet a signorinával ... mert estefelé elment hazulról és ... nem tért vissza.

... miért nem mondta ezt mind- ...

... tás vállat vont: ...

... t, de a signora belevágott a ...

... ldj várok rá itt a hallban, — je- ... ki a rendőrtiszt.

... telepedett az egyik asztal mel- ... sra olvasta az azon elfekvő uj-

... ujságlappal a másik után vég- ... ki félóra a másik után telt el, de ... ke csak nem tért vissza a szál-

... rendőrtiszt türelmetlenül nézett az ...

... jjelel felkeltő volt már.

... rrott és odaszólt a portáshoz: ...

... vőbb nem várok. Mondja meg a ...

... manak, ha hazatér, hogy reggel ... zék rám. Feltétlenül és fontos ...

... beszélnem kell vele.

... el sietett.

... el nyolc óraker ismét az Equi- ... zállodában volt. Az éjszakai por- ... en akkor adta át a szolgálatot ...

... kollegájának.

... zolt signorina Kissnek, — szegez- ... a kérdést a rendőrtisztviselő a ...

... ak — hogy kerestem?

... em.

... lát nem mondtam, hogy érte- ...

... Miért nem tette?

... mert még mindig nem tért haza.

... a válaszára a rendőrtisztviselő ...

... tlt elkészülve. Nem is akarta el-

... iztos, hogy nem tért haza? Talán ...

... nem vette észre?

... tegnap este, amikor a signorina el- ...

... a szobalány a rend kedvéért lehoz- ... zójának a kulcsát. A kulcs még ...

... ts itt van. Enélkül nem mehetett ... be a lakásába.

... lát akkor csakugyan nincsen ide- ...

... állapította meg a rendőrtiszt-

... jött, hogy valamit közöljön vele. A sig-
norina azután egy darabig még nem mu-
tatkozott, este pedig, amikor már én vol-
tam szolgálatban, tőzött. Még utána
szóltam, hogy nem hozta-e magával a
szobakulcsot, de nem válaszolt és elsie-
tett. Erre történt aztán, hogy föltelefo-
náltam a szobalánynak, hozza le a kul-
csot.

— Köszönöm, a délelőtti folyamán
majd telefonon érdeklődöm, hogy mi van
a signorinával. Bon giorno!

— Complimento, signora, — válaszolt
a portás és a sapkájához emelte a kezét.

A rendőrtisztviselő a szállodából távo-
zóban elgondolkozott:

— Hát eltűnt ez a madárka? És pedig
az után tűnt el, amikor megtudta, hogy
Komlóst elfogták. Ez világosan arra vall,
hogy cinkostársa volt annak a tolvajnak.
De hogyan magyarázzam azt, hogy Kom-
lónál találtak egy kicsiny táskát, amely-
nek belsejében ott van Kiss Böske neve
és rengeteg dollárt és ékszert tartalmaz?
Hogyan lehetséges ez? Hát egészen egy-
szerű nyitja van ennek is. Milyen rendőri
nyomozó volnék, ha még erre sem jön-
nék rá? A kis bőröndöske valóban en-
nek a Kiss Böske-nek a tulajdona, de a
tartalma már nem. A pénzt és az ékszert
együttessen lopták és azt a signorina tá-
skájában tartották. Mert, ha ez a vagyont
érvölmi csakugyan a signorina jogos
tulajdona lett volna, akkor csak örülnie
kellett volna, amikor a megkerült. Ép-
penseggel nem volt oka, hogy megszök-

... jön. De azzal, hogy megszökött, éppen
azt bizonyította, hogy a pénz és az ék-
szer nem volt az övé. Látta, hogy Kom-
lós letartóztatásával minden kétséget ki-
zárólag beigazolódott bűnössége és azért
tanácsosnak tartotta a szökést.

A rendőrtisztviselő nagyon meg volt
elégedve saját magával, hogy erre a kö-
vetkezetésre jutott. Szeretett volna a
tükör elé állani, hogy saját képmását
megdicsérje.

Aztán tovább füzte gondolatait:

— Hm, megszökött a signorina? Ki-
siklott a halacska a hálóból? Majd kézre-
kerítjük, akár a cinkostársát. Körözést
adunk ki ellene.

Ezzel elsietett a rendőrprefekturára,
ahol jelentkezett a vezetőnél. Elmondta
az ügyet, amelyet kibogozni igyekszik,
beszámolt az eddigi eredményről és kérte
Kiss Böske köröztesését.

Félóra mulva már táviratilag felszólí-
tották Olaszország valamennyi rendőr-
ségét, hogy Kiss Bösket — akinek sze-
mélyleírása ilyen és olyan, olaszul nem
tud — tartóztassék le és intézkedjenek,
hogy haladéktalanul Rómába hozzák,
amennyiben esetleg vidéken fogják el.

Délben telefonált az Equitable-szál-
lóba:

— Megjött signorina Kiss?

— Nem.

Ugyanez volt a válasz még további
kétszeri kérdezősködésére.

Közbe megérkezett számára a rendőr-
prefekturára az értesítés, hogy a genuai

... detektívek este érkeznek Komlós Péter-
rel Rómába. Most tehát nem volt leke-
széges, hogy Kiss Bösket a római pálya-
udvari rendőrség hivatalában szembesít-
se Komlóssal. Egy detektívnek kiadta az
utasítást, hogy várjon a pályaudvaron
és hozza a foglyot a rendőrprefekturára.

— Most pedig rámfér egy kis pihenés,
— mondotta magában és beült az egyik
kávéházba.

Kényelmesen megkávézott, majd kérte
az esti lapokat és böngészett azokban. A
szeme egyszerre megakadt egy újság-
híren.

Először csak szórakozottan olvasta a
hírt, majd mindinkább fokozódott az ér-
deklődése, amint sorról sorra tovább ju-
tott abban. Szólt pedig az újsághír a kö-
vetkezőképpen:

— A város határában az Emilio domb
alján urias öltözötű fiatal nőt talál-
tak a járókelők. A fiatal nő alélt állapotban
volt. Kórházba szállították, ahol megál-
lapították, hogy az egyik lába kificamo-
dott, ezenkívül könnyebb sérülések bo-
ritják a testét. Egyelőre nem lehet tudni,
hogy mi történt. Nincsen kizárva annak
a lehetősége, hogy a fiatal nő öngyilkos-
sági szándékából ugrott le a domb tetejét
szegélyező falról, de lehetséges az is,
hogy büntény forog fenn. Mindenesetre
meg kell várni, amíg a beteg eszméltre
tér. Személyazonosságát nem lehetett
eddig megállapítani, mert semmiféle iga-
zoló irás nincsen nála. A hatóságok kérik
mindazokat, akik egy fiatal nő eltűnésé-
ről tudnak, hogy azt személyesen vagy
telefonon a legközelebbi rendőrszobával,
vagy pedig a Santo Rocho kórház vezet-
ségével tudassák.

Az újságcikk végül részletes személy-
leírást adott az ismeretlen fiatal nőről.
Különösen ez a személyleírás ragadta
meg a nápolyi rendőrtisztviselő figye-
lmét.

— Akasszanak föl, — fakadt ki — ha
ez nem a megszökött signorina Kiss!

Aztán egyszerre a kávékanállal olyan
hangosan harangozott a vizes pohár ol-
dalán, hogy az egész kávéház össze-
futott.

— Pagare, pagare, — kiáltotta torka-
szakadtából.

A rohanva jött fizető pincérnek oda-
adta a kávé árát és elsietett. Az utcán a
taxiállomáshoz futott és beült az egyik
gépkocsiba.

— Gyorsan a Santo Rocho kórházba
— sürgette a soffört.

A kórházba érkezve valósággal átgá-
zolt az utjának célja felől érdeklődő por-
táson és a kórházi irodába nyitott be.

— Látni akarom azt az ismeretlen nőt,
akit az Emilio domb alján találtak meg
ájult állapotban, — szólt az egyik tiszt-
viselőhöz.

— Rokona talán önnek? — kérdezték a
hivatalnok.

— Rendőrtiszt vagyok és egy nagy
ügyben nyomozok. Az ügy női szereplője
eltűnt és azt hiszem, hogy ez az ismeret-
len ájult nő, aki itt fekszik önöknél a
kórházban.

Szavai közben kihuzta rendőrségi iga-
zolványát és azt az irodatiszt orra alá
tartotta.

— Bene, bene, signora, — mondta erre
a tisztviselő — azonnal intézkedem, hogy
önt a beteghez vezessék.

Csengettét és a belépő szolgának meg-
hagyta:

— Vezesse a signoret a második eme-
let száztizenhétbe.

Néhány perc mulva kinyílt a második
emelet száztizenhetes szobájának ajtaja
a rendőrtiszt előtt. A küszöbről egyetlen
szökéssel az ágy mellett termett.

Azonnal felismerte a beteget.

Magyar Színház

December 24-én, hétfőn délután 4 óraker gyermekelőadás

Gül Baba

December 25-én, délután 3 óraker

Vadvirág

December 25-én, délután 6 óraker

Vadvirág

December 25-én, este 9 óraker

Vadvirág

December 26-án, délután 3 óraker

Sárga lilium

December 26-án, délután 6 óraker

A muzsikusok

December 26-án, este 9 óraker

Vadvirág

December 27-én, délután 6 óraker

Gül baba

December 27-én, délután 3 óraker

Érik a buzakalász

December 27-én, este 9 óraker

Bűn és Bűnhődés

December 28-án, este 9 óraker

Abbé

December 29-én, este 9 óraker

Cirkuszhercegnő

A színház pénztára d. e. 10 óraker már a közönség
rendelkezésére áll

— Signorina Kiss, — kiáltott fel meglepetve.

— Pszt., — csitította a beteg mellett foglalatoskodó ápolónő, akit a rendőrtiszt csak most vett észre.

Még egyszer szemügyre vette az ájulatan fekvő fiatal nőt. Semmi kétsége nem volt az iránt, hogy az valóban az eltűnt Kiss Böske.

— Be van bizonyítva, — morfondírozott magában — hogy valóban része volt Komlós üzelmeiben, vagy legalább is tudott azokról. Mikor aztán megtudta, hogy Komlóst letartóztatták, szökni próbált. Hamarosan rájött azonban arra, hogy nem juthat messzire és azért inkább öngyilkos akart lenni. Az inspekción orvos nyitotta be a szobába.

A rendőrtisztviselő bemutatkozott és megkérdezte, hogy veszélyes-e a beteg állapota.

— Ah, dehogyan is, — válaszolt az orvos — szerencsésen uszsa meg a dolgot. Az egyik lába kificamadott, ezenkívül pedig zúzódásai és horzsolásai vannak. Néhány

napi pihenés után magához tér.

— De, ha ilyen könnyebb természetű az egész, akkor miért fekszik ilyen sokáig eszméletlen állapotban?

— Ezt a kérdést már magam is fölvettem és arra a meggyőződésre jutottam, hogy ájulása nem annyira testi állapotával függ össze, mint inkább valami súlyos lelki depresszióval, ami arra is készítette, hogy leveesse magát az Emilio dombrol.

— Nem értek azonban egyet, — jegyezte meg a rendőrtiszt.

— És pedig mit?

— Azt, hogy nem zuzta össze magát az esés folytán. Az Emilio domb elég magas és oldala meredek is.

Az csak úgy lehetséges, — vélekedett az orvos, — hogy esés közben a ruhája beleakadt a domboldalt borító sűrű cserjékbe, amelyek ilyenformán az esést lassították és ennek következtében nem volt veszedelmes kimenetele. Ott függ a fogason a nő köpenye is. Nézzé csak meg, signore, láthatja, hogy az milyen

szerepet töltött be tulajdonosnője életének megmentése körül.

Valóban a köpeny, amelyben Böske az előző nap estéjén a szállodából elindult utjára, csupa rongy volt. Mintha erős kezek cafatokká tépték volna.

— Hát ennek a fiatal teremtsnek valóban szerencséje volt, — mondotta meggyőződéssel az orvos.

A rendőrtisztviselő is megállapította ezt:

— Bizony szerencséje volt. Kár, hogy ez a csinos és rokonszenves fiatal nő rossz utra tévedt.

— Csak nem? — csudálkozott az orvos.

— De bizony igen. Uri tolvajokkal és előkelő betörőkkel cimborál.

Többet azonban nem mondott. Hivatalos areot vágott és ezzel jelezte, hogy egyelőre többet nem mondhat.

Bucszott:

— Most mennem kell, mert ennek az ügynek másik szereplőjét, akit Nápolyból való szökése után Genuában elfog-

tak, most Rómába hozták. Ki kelgatom az ipsét. Nagy sulyt helyt rá, hogy a signorinát is mindjárt fagassam, amint magához tér. Azégedje meg, signore dottore, hogy ténnon érdeklődjem majd.

— Helyes, signore, csak telefonoz az irodába. Mihelyt a beteg magához tér, azonnal közlöm azt az irodába.

— Grazia.

A rendőrtisztviselő a kórházból nesen a rendőrprefekturára ment, felkereste a szolgálattevő tisztet, megtudta, hogy Komlós Pétert állóra előtt hozták be és az egyik cella helyezették el.

— Legyen szíves, vezettesse el kérte.

— Prego signore collega, — ekenykedett a másik.

Nemsokára nyitott az ajtó és rendőr kíséretében belépett az irodába Komlós Péter.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Alláskeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közzéteheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beüldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Ceta (Belvárosban): Dél-Híradó kiadóhivatala, Piața Sf. Gheorghe (Szt. György-tér) 4. Fabrică (Gyárúv.): Kardos-trafik, Piața Traian (Kossuth-tér) és Strada Mercur (Gránátos-ú.) sarok. Principele Carol (Józsefvárosban): Martrafik, Piața Küttel. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Igazmondó

Megmondja a multját, jelenét, jövőjét. Jósol tenyérből, kártyából, törökkvából is. Ha születési dátumát és 30 leit bélyegben és felblyegzett válasz borítékot küld, írásban is jósol. Állandó lakásom Timisoara, IV. kerület, Str. I. Bratianu (volt Bonnáz-ú.) 17. Tivoli-mozi mellett. (2022)

Házasság

Névházasságot kötné megfelelő díjazásért honosíthatás, avagy bármilyen célból, özvegy diplomás férfi, címe: Háztulajdonos, Rákoshegy, Vörösmarty-utca 77. Pest-megye. Magyarországon. (2007)

Állási keres

Olesó varró nő nához ajánlkozik. Cimeket „Fehéreműt vállal” jelíggére a kiadóba kérek. (2016)

Vidéki uriember háztartása vezetését vállalja önálló özvegy, jobb nő. Cim a kiadóban. (1226)

Ezvárlati-vagyonleltározást, eredménykimutatást, könyvek lefektetését, óra vagy heti könyvelést, kereskedelmi számításokat, kalkulációkat, tájékoztatást, oktatást, szakszerűen, mérsékelt díjazással, vállal: „Engelmann” akadémiát végzett, okl. gyorsíró, főkönyvelő-levelező, IV., Temetőutáni villamos megálló. Telefon 16-23. (2024)

Házvezető nő idősebb házaspár mellé állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. (1228)

Kellemes ünnepeket és boldog új esztendőt kíván igen tisztelt vevőimnek, magának pedig még sok-sok vevőt teljesen felírtított raktáramhoz. Perzsák minden méretben. Csodaszép mű- és vitrintárgyak. Telefon: 18-09

Fischhoff

Timisoara S. r. Duca (Börze-ú.) 6

Irodakisasszony

perfekt román, német, magyar, állást keres. Cimeket „Kis praxis” jelíggére a kiadóba kérek. (2014)

Adás-vétel

500—1000 ccm motorkerékpárt keresünk megvételre. Minerva Biztosító, III., Str. Dragomir Prota (volt Templom-utca) 2. szám. (2020)

Rádiókészülék

4 lámpás (hálózati) 3500.— leiért eladó. Józsefváros, Str. Szeiler 9. (Kalapgyár mellett.) (2025)

Földbirtok,

425 kat. hold pirma szántó, Folia község határában, összes gazdasági épületekkel és berendezéssel, megfelelő élőállat-állománnyal, 150 hold bevetett búzával, egyben, vagy két-három parcellában is, kedvező áron eladó. Biztos pénzbefektetés. Bővebbet kizárólagos megbízottnál, „Aurora”-ügynökségi irodában, Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6. (2019)

Eladó elköltözés miatt

keleti szőnyeg, butorok, dísztárgyak és külföldi festmények, I., Str. G. Cosbuc, 3. II. em. 2. (2026)

Korcsolya

29-es, jókarban lévő, megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. (1130)

Börkabát

javitás és festése 200 lei. Mindennemű szabómunkát jutányos áron vállalom. Amigo József börkabát- és uriszabó, IV., Str. Ioan Ghica 24. (Arany János és Begabalsor sarkán.) (2333)

Két kerekű

tolókoeci, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. (223)

Figyelem!!!

Biztos és jó eredményt ér el, ha ingatlanok — földek, hazák és házhelyek — vétele és eladása esetén az ingatlanforgalmi iroda „Informator” Timisoara I., Strada Eugen de Savoya 1. szám alatt bejegyzett cég kérésre szolgálatait veszi igénybe. Megbízható és előzékeny kiszolgálás biztosítva. (1912)

7 drb. hizott sertés

eladó. 10 hónapos fehér yorkshiri keresztelés 120—140 kgr. Cim: Karaffy, Krizsántelep, II. utca, 201 hsz. (2018)

Lakás

3 szobás lakások, Bánáti-házban, 2 szobás irodahelyiség az I. emeleten, 2 szobás irodahelyiség a Kossak-házban a földszinten, azonnal kiadó. Bővebbet Temesvári Bank, házigondnokságánál. (2599)

3 szobás lakás

Belváros központjában, tiszta, ujonnan festve, mellékkeliségekkel, azonnal kiadó. Str. Bredeceanu (volt Széchenyi-ú.) 4. Hitelbank mellett. (2017)

Gazdag raktár

márkás festmények, porcellánok, bronzok, valódi perzsaszőnyegek és még sok-sok más műtárgyban. Különböző antik és modern butorok egész szobák, vagy egyes butordarabok, márványoszlopok stb. stb.

Mielőtt karácsonyi ajándékot vásárol látogassa meg

Belgiana bizományi üzletét
Timisoara I., Strada Eminescu

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépen

MA

előfizet havi hetven

— (tisztviselőknék

nyugdíjasoknak 60

lelert a Déli Híradó

akár telefonon (2-52

akár levelezőlapon

(Timisoara, Szent

györgy-tér 4.) és

nyomban megindít

juk címére úgy, hogy

a hónap végéig

INGYEN

kapja korán reggel

lakására kézbesítve,

vidéken pedig szintén

a legelső reggeli vo-

nat beérkezése után

kézbesítőink utján

Békés gondolatok a béke ünnepe

Vuchetich Endre

Ma új eszméket akar felfedezni ez az év, sem is fog a filozófia utjain tévedni, nem szándékozik táncot lejtetni a diplomácia szótárának kétértelműségein a politika kalandosságait is messzi társági magától. Csak le szeretne rögzíteni néhány olyan egyszerű gondolatot, amelyek a betlehemi csillag fénycsóvjá-
állításával mindenkinek eszébe jutnak és talán jutnak is. A szeretet és a béke ünnepe.

Mit hiszen úgy tartja a szent hagyomány, hogy karácsony a béke ünnepe. A béke és szeretet. Békét jelent a szeretet és szeretetet a béke. És talán azért, mert a béke, mert oly nagyon kevés szeretet. Pedig az emberek vágyódnak a szeretet után. És mégsem találják. Bírunk rossz helyen keresni, mint Tytil Maeterlinck gyönyörű szimbolikus mesejátékában a boldogság két ma-

területi végzetes tragédiája az emberi élet az a mindig másuttal-keresés. A szeretetnél keresik a szeretetet, a romlás a megértést, a testvérséget a megértést, mindig mindent máshol, másuttal. Ebben a lázás keresésben, ebben az emberiség kutatásban megelégednek — önmagukról. Embertársaikat kémelve, a szeretet önmaguk üres tükröképét látnak. A szeretet a befelénézni tekintet, a lélek a szeretetbe ereszkedő kutató szemlélet, a szeretet magunk vizsgálódása. Mindig mindeztől máshonnan várva, természetesen semmit sem építünk magunkban. A szeretet nem találjuk a szeretetet sem, a szeretetet sem, a békét sem. Mert a szeretet csak ott terem, ahol szeretetet vet-

tenek karácsonykor legalább beledobnak róla naiv lelkek, cikkekben írnak a szeretet betű szerelmesei. De rövid a karácsony és kevés az advent néhány hete. A szeretet esztendőnek, az esztendőnek egy-egy sietésének mind csupa karácsony kellene lennie, az elmélyülés, a szeretet hangulatának kellene eltöltenie az emberek lelkét. Kéves és rövid a karácsony, a sok hétköznap elveszítette a békés színt. Csak valami légüres térben a szeretet sóvárgás él még az emberekben, a szeretet horgonya a semmibe kapaszkodik.

A szeretetet önmagunkban kell felébredtetni, a magunk szívéből kell szeretetet teremni, talán cél és értelem, tudatos szeretet nélkül, csupán önmagáért. A szeretet magáért a szeretetet szeretni. Csak így, csak ilyen módon töltheti az emberiség valónkat, csak ezzel lehet ereje a szeretet és lelki nemtörődomség a szeretet célján áthatol. Az egyént kell szeretni, mert egyének alkotják a szeretet, családok a társadalmat és társadalmak a nemzetek és államok nagy és sokgyerekes együttélését. A mindenkit megértő szeretet válthatja csak meg az embereket és nemzeteket.

Az egyenlenség furiái szabadultak az emberiségre és beledobva az együttélés kényszerűségébe a békétlen szeretet tüzes csóvját, felgyújtották a szeretet és béke színt, magasan lobogó lángját. A szeretet borult az egész világ és a nagy szeretet embervérrel akarta eloltani a szeretet tüzet. Mint a tüzet tápláló olaj, a szeretet embervér még magasabbra emelte a szeretet lángokat és ezek nem hamvad-

tak el akkor sem, amikor dokumentumokba foglalt ékes szavakkal kísérelték meg elfojtásukat. És lobog a láng azóta is, vagy izzó zsarátnok tüzesedik a hamu alatt. Mert nincs az a büvös szó, mely megfékezhetné a pusztító tűz felszabadított romboló szellemét, csak a simogató szeretet és az elnéző megértés üzheti vissza elsötétített öduiba.

Az egyes emberek életét tükrözi vissza a társadalmak, nemzetek és államok élete is. Nincs béke a társadalmak, nemzetek és államok között, mert nincs béke az egyes emberek között. És nem is lesz béke, míg azt hosszú vég nélküli lánclátásban meg nem teremtik embertől az emberhez. Az óhaj és készség erre minden emberben megvan. Látni kellett a háboruban a legádázabb harcok után, amikor az egymás gyilkolására kirendelt, hatalmi szóval ellenségnek nyilvánított sebesültek szembekerültek egymással! Hogy sajnálták, hogy segítették, hogy támogatták egymást! A vér lemosta a nemtelen indulatokat és nem maradt más, mint a meztelen emberi szív, mely szeretetet ad, mert tudja, hogy cserébe szeretetet kap. Hát nem tudunk közelebb kerülni egymáshoz, csak ha már nyílik számunkra a tulvilág kapuja?

Nagy Jeruzsálemben beköszönt a tél

Hideg, fagyos dérutította reggel,
Nagy Jeruzsálemben beköszönt a tél
Károgó, fekete varjusereggel.

Voltak, akik akkor is éltek,
És hitték, hogy egyszer eljön a tavasz;
És újra dusak lesznek a vetések.

Imára zárt kezekkel álltak,
Jajgattak, sirtak a templom falánál,
Uj csodákat és új szentet vártak.

S amint ott álltak és sirva vártak;
Hideg, fagyos dérutította reggel
Nagy Jeruzsálemben beköszönt a tél,
Károgó, fekete varjusereggel.

A nemzetek? Micsoda gyűlölet hatja át őket egymás ellen és nem tudják, miért. Hisz az egyik boldogulása alapja a másik boldogulásának is. Nincs a másik pusztítására irányuló akarat, mely a saját erőit nem gyengítené. Az élethez pedig nem gyengesség, hanem felfokozott energiák tömege kell. Az egyik félnek esetleges sikeres gyengítése nem jelenti a másiknak az erősödését. A relativitás az életküzdelmekben csufos kudarcot vall. Az én lassu lábam nem lesz gyorsabb attól, ha szomszédomnak mindkét lábát le is vágom.

Karácsony hetének csendes estéin elgondolkoztató a jelen történelmének minden rezdülése. Francia-ország, német-lengyel szövetség, nagyjantán, kisántán, balkáni és balti blokk, négyhatalmi és hathatalmi, keleti és déli egyezmény, mind, mind csak kis részletek az emberiség nagy közösségében, amelyek foltogatnak ott, ahol egész munkát kellene végezni. Itt is, ott is hiányos a mű. A

Duna medencében Magyarország és Ausztria elhelyezkedése még vajdúk, a Balkánon Bulgária és Albánia olyan mozaikok, amelyek gátolják a munka teljesítését, Németországnak a gyarmatok elvesztése fáj, Olaszország szeretné egészen körülölelni a Mare nostrum, a lengyelek és ukránok, a japánok és mandzsukok, a törökök és görögök és a többiek mind olyan problémákkal küzdenek, amelyek megoldhatatlannak látszanak.

És mégsem igaz, hogy gyűlölet vezérli a nemzeteket. Nem igaz, hogy nyert és veszített háborúk örökös ellenfelekként állítják őket szembe egymással. Csak a politika és diplomácia rövidlátása teszi, amely a multat kémeleli és közben megelégedik a jelenről és a jövődőről.

Magyarországnak, amely négy évszázadon keresztül nyögte az osztrák igát, semmi oka sincs Ausztriáért lelkesedni, a mult szemüvegét át nézze a történelmet. A magyar királyok esküjéről megelégedett kétféle osztrák császárok abszolútizmusa, a nemzeti élet elnyomása, a mártírok bitóinak regetege és a földalatti kamzaták mélyében elvesztett sóhajok nem az a multból feltört kísérlőzene, mely kedves lehetne a magyaroknak a tulvilág kapuja?

Divéky Géza

beköszönt a tél

Kik akkor a mérget keverték,
S fiaikat rutul eskübe eladták,
Most félve, gyáván mellüket verték.

Pedig a híres koponyák-hegyén
Még perzselt volt a fű és fekete, nagy
Gödör tátongott a kereszt helyén.

És mégis újra asszonyok jöttek,
S kész volt már az új Veronika-kendő,
S a keresztkehez latrokat kötöttek.

teti és megteremti az együttműködésnek feltételeit. Az eszme megvan és vajdúk, de megszületését nem lehet erőszakos beavatkozástól várni. Az alap csak a létfeltételek összeegyeztetése lehet. Szükség van erre, mert a pusztulás sohasem jár egyedül és ha tüzes csóvját dobunk el, nem lehet tudni, kinek a házáat kiméli meg és kiét pusztítja el.

A Duna medence egységét a természet alkotta, ezt emberi praktikákkal büntetlenül megbontani, ezeket a kereteket széttöröbontani nem szabad és nem lehet. Az adottságokhoz alkalmazkodni kell és ha Magyarország a mult minden megterheltsége mellett együtt tud haladni Ausztriával, miért volna ez lehetetlen a többi utódállammal, vagy legalább azokkal, amelyek földrajzi és gazdasági adottságai megkövetelik ezt az együttaladást? Ki merjük mondani, hogy minden látszólagos ellentmondás dacára is a békeszerződés által megvont új országhatárok sem lehetnek ennek akadályai. Sőt ez talán egy súlyos okkal több, hogy a megértés lehetőségeit megteremtsük.

Semmi sem örök. Államok és nemzetek tüntek le a történelem színpadáról, amelynek valamikor nem egyszerű sakkfigurái, hanem döntő tényezői látszottak lenni és voltak is. A nemzetek jelene a fontos az egyének életén keresztül, amely szintén nem örök, hanem évek szűk határai közé korlátozott. Az egyéni élet ezen küzdelmes éveinek megkönnyítése könnyíti meg a nemzetek életét is. A nemzeti élet közösségében feloldó egyén és az individualizált nemzet determinálják a cselekedeteket és azok szükségességét. Ilyen szükségesség a Duna medencében élő népek és nemzetek együttélését és együttműködését lehetővé tenni. Ma még szemben látszanak állani egymással. A szembenállás azonban nem haladás. Az élet a haladás szolgálatában áll és aki egyhelyben topog, az elmarad mellőle.

Hiszen történelem kezdeményezések, igaz, de mintha a Gonosz ülne volna meg őket, utánuk a helyzet rendszerint még inkább kiélesedett. Talán nem voltak elég őszinték, talán nem követte a nagy szavakat kis tett sem, talán rejtett erők akadályozták az elvetett mag kirügyezését, bármi volt azonban a meddőségre kárhozható ok, bizonyos, hogy nem szeretetben, nem megértésben fogant. Így nem is született meg a béke. Mert szeretet nélkül nincs megértés és megértés nélkül nincs béke.

Talán rövid a karácsony, talán kevés és nem eléggé mély a karácsonyi hangulat. Olyan időket élünk, amelyekben minden napnak karácsony kellene lennie, magasztos tanításaival és betlehemi csillagával, hogy az napkeletől napnyugtáig elvezérelje az államok bölcséit ahhoz a kopott kis jászolhoz, amelyben kétezer esztendő előtt megszületett a Béke királya. Gógós emberi felfuvalkodottságukban le kellene nap-nap után borulniok a Testté lett Ige előtt mindaddig, míg lelkiükben is nem ver visszhangot a legszebb himnusz: ... és béke az embereknek.

Nem új eszmék felfedezése ez az irás, nem mélyes filozófia, nem nagyzó diplomácia, nem szórészalhasogató politika, nem is nagyképi tanulmány, csak néhány egyszerű gondolat a szeretetről és megértésről. Olyan gondolat, amely egyszerűségében — és csak egyszerűségében — hasonlatos ahhoz a legfelsőbbben egyszerű Alázathoz, amelyről kétezer esztendő távlatából — ugylát-szik — megelégednek az emberek.

Poe Edgar ismeretlen elbeszélése

Az oblongum formájú láda

Néhány évvel ezelőtt történt, midőn még lenn időztem a Karolina-szigetek egyikén, hogy egy nap megszállott a honvágy és elhatároztam, hogy ismét hazalátogatok Newyorkba. Eppen a kikötőben horgonyzott a „Függetlenség” és a gondolatot tett követte: fülkét rezerváltattam e kényelmes szép hajón. Első dolgom volt természetesen, hogy átböngésztem az utasok névjegyzékét és nagy volt a meglepetésem, midőn Wyatt Kornélius, a fiatal festő nevét is ott letem. Együtt éltük át egyetemi éveinket, szép kellemes napokat töltöttünk együtt, így nem csoda, hogy módfelett örvendeztem már eleve a találkozásnak. Barátom, amint csakhamar meggyőződtem, három fülkét bérelt. Feleségével és két nőtestvérével együtt szándékozott Newyorkba. Nagyon jól ismerem a testvéreit, kedvesek voltak és okosak. A feleségét azonban még nem láttam soha, csak elképzelhettem, hogy gyönyörű szép asszony lehet, mert barátom mindig a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg ragyogó szépségéről és szelleméről hozzám intézett leveleiben.

Elérkezett az indulás napja. A közönség ott szorongott már a fedélzeten az indulás kellemes előizgalmaiban. Wyatt barátom hozzátartozóival az utolsó pillanatban érkezett. Nagyon szórakozott volt és ideges. Alig üdvözölt, feleségének be sem mutatott. Maria, fiatalabb huga, ez a bájos leány hozta helyre a hibát. Ő ismertette meg Wyattné asszonnyal, akinek arcát sűrű fátyol fedte. Midőn köszöntöttem, ő egy pillanatra fellebbentette fátylát és én megdöbbenve néztem arcába, amelyen nyoma sem látszott ama szépségnek, amelyről barátom valóságos ódákat zengedett leveleiben. No de hát a szerelem néha vak, — ezt tudjuk.

Wyatt ránk sem hederített. Minden figyelmét a csomagjainak szentelte, amelyeket éppen akkor szállítottak a lakosztályához tartozó podgyászfülkébe. A bőröndök és csomagok között különösen megragadta érdeklődésemet egy oblongum alakú nagy fenyőfaláda, amelyet — mint csakhamar láttam — egyenesen Wyatt és felesége kabinjába vittek be a matrózok. Még járnai sem tudnak majd Wyatték a furcsa láda miatt e szűk helyen, — ez a gondolat ötlött azonnal eszembe.

Hajónk megindult. Gyönyörű volt az időjárás, síma a tenger, a nap legnagyobb részét a fedélzeten töltötte mindenki, szívesen barátkoztak, ismerkedtek az utasok. Csak a Wyatt-család tüntetett távollétével. Az én régi jó barátom olyan zord elborulással merengett a távolba, ha olykor feltűnt a fedélzeten, hogy nem is mertem megszólítani, testvérei pedig naphosszat nem mutatkoztak. Csak Wyattné volt kivétel. Ő minden szórakozásból, amit a hajóélet nyújtott, levékenyen kivette a részét. Nevetett, fecsegett lépten-nyomon barátságokat kötött és, ami a legfurcsább, minden férfit, aki csak utjába akadt, feltűnően, kihívó módon kacérkodni kezdett. A hölgyeknek az volt az ítéletük Wyattnéról, hogy jólélkü, közvetlen asszony, de híjával van minden műveltségnek és egyenesen megdöbbenő, hogy mennyire nélkülözi az uri modort. Hol hagyta

Wyatt a szemét, mikor elvette ezt a nőt — kérdezte mindenki? Nyomban megállapították, hogy bizonyára nagyon nagy hozományt kapott. Ez megfelelő magyarázat lehetett másoknak, én azonban nagyon is jól voltam tájékozva, hogy Wyatt barátom egyetlen veszekedett dollárt sem kapott annak idején. Szerelemből vette el feleségét, soha senkit nem imádozott jobban, amint azt nekem annakidején boldogan megvallotta.

Nem tudtam magamnak megmagyarázni, hogy mivel hódíthatta meg ez az asszony művész barátomat, akinek ítélete ugy szépség, mint finom lélek és választékos modor szempontjából oly érzékeny volt. Még jobban meglepett azonban az a körülmény, hogy Wyatt itt a hajón asszonyát teljesen magára hagyta, szemelláthatólag nem törődik azzal, hogy az úgy viselkedik, mint egy kokott, sőt még több szabadságot engedélyez számára azzal, hogy folyton fülkéjében tartózkodik.

Egyik nap alkonyatkor azonban mégis összetalálkoztam barátommal, aki ismét egyedül ödögött a fedélzeten. Olyan elhagyott, olyan szomorú volt az arca, hogy elhatároztam, bármi módon is megtudom levertése, emberkerülő magánya okát. Karját a karomba öltöttem és így sétáltunk a lemenő nap utolsó fényében a hajó orrán, ahol ezidőtájt már nem tartózkodott senki. Megpróbáltam tréfálkozni, de komorsága nem engedett fel. Szegény örög, gondoltam magamban. Csapongó művészi képzetétől felcsigázva, várakozásaiban megcsalva, rettenetes tévedésnek lett áldozata szerelmében és csak most ébred rá, hogy a nő, akit mint oltárképet helyezett eszményei piedesztáljára, ugy értelmileg, mint erkölcsileg méltatlan arra, hogy sorsának osztályosa lehessen. Elhatároztam, hogyha muló időre is, elüzöm borus gondolatait. Így elszántam tovább kedélyeskedtem vele. Hirtelen eszembe jutott az oblongum alakú láda, amelyet fülkéjébe vittek és mosolyogva faggattam:

— Mondd csak öreg komám, mit rejtegetsz abban a furcsa nagy skatulyában, aminek olyan bolondos formája van?

Leirhatatlan hatást keltettek szavaim. Wyatt először olyan értelmetlenül nézett rám, mintha nem is tudta volna, miről van szó, majd hirtelen elszápadt, szíve zölde lett az arca, szemei mint az őrléteké, kifordultak íregeikből. Ezután hirtelen nevetni kezdett. Nevetett mind harsogóbb, mind vijjogóbb kacagással, egész testét percekig rázta a démoni röhögő roham, míg végül is teljesen kimerülve eszméletlenül esett össze.

Azonnal összeszaladt mindenki a fedélzeten. Barátomat csak nehezen keltettük életre. Két napig ágyban feküdt, azután ismét megjelent, látszólag teljesen egészségesen. Azután már nem érdeklődhettem nála, mert a hajókapitány félretett és megkért, többet ne beszéljek sem a ládáról, sem másról barátommal. Olyan komolysággal és jelentőségteljes hangsúllyal mondotta ezeket a kapitány, hogy teljesen átéreztem, megvan az oka erre. Tehát mellőztem a további beszélgetéseket. Hálófülkém helyzete azonban, amely épp szemben volt az ő lakosztályával, kiváló alkalmat adott arra, hogy akaratlanul is megfigyelhessem barátom életmódját. A lakosztálynak bejárata előtt, tekintettel a nagy melege, egy szélesen leomló függöny pótolta az ajtót. Ezt a függönnyt az esti vagy éjszakai sép lépten nyomon meglebbentette és így ágyamból, anélkül, hogy leskelődő lettem volna, igen furcsa jelenségeknek lettem észlelője.

Wyatt asszony nap-nap után minden este, tíz óra tájt, elhagyta a férjével a közös kabin és lábujjhegyen a harmadik, üresen álló fülkébe suhant. Hajnalig ott aludt, majd lábujjhegyen ismét visszasietett a közös hálólhelyiségbe. Hát így vagyunk? — gon-

doltam magamban. Most már mindent értek. Bizonyára annyira elmergesedett a helyzet közöttük, hogy immár válófélben vannak, nem is alusznak együtt. Hát ez az oka barátom kétségbeesett lelkiállapotának? Most már valóban nem csodálkozom semmin. Micsoda rettenetes éjszakai lehetnek e szerencsétlen embernek? Megfigyelhettem azt is, hogy egyetlen éjszakát sem töltött nyugton. Fel és alá járt a szobájában, nehéz sóhajok fojtogatták, birkózott a kitörő zokogással. Vajjon miféle titkos bűbájjal micsoda démoni praktikákkal láncolhatta magához ez a jelentéktelen nőszemély szerencsétlen barátomat? Hiába tépelődtem, nem tudtam megtalálni a rejtély kulcsát...

Közel egy hete utaztunk már a legkedvezőbb és legkellemesebb időben. Már Cap Hatterason is tul voltunk, midőn hirtelen délnyugatról támadó orkán vette üzőbe hajónkat. Az ég teljesen elsötétedett, pedig alig volt délután három óra. Toronymagas hullámok ostromolták csakhamar szegény járművünket és semmi reményt sem táplálhattunk, hogy rövidesen elül a vihar. Az orkán egész éjszakán át teljes erővel tombolt és következő reggelen hágott csak igazán tetőpontra. Már két árbócrud eltört, hajónk alsó részét előtölte a víz, életveszélyben voltunk. Mi, az utasok, is ott álltunk a szivattyuknál, hogy megszabadítsuk vergődő hajónkat vízterheitől. Hiábaalvó volt fáradozásunk, mindig újabb víztömegek lepték el a hajót. Már feladtunk minden reményt. Utolsó imára kulcsolódtak kezeink.

Nemsokára valamennyire alábbhagyott a vadul tomboló vihar és most már arra gondolhattunk, hogy beszálljunk a mentőcsónakokba, sorsára hagyva az ügyis elmerülni készülő hajót. Nagy ügyel-bajjal elértük a leeresztett mentő csónakokat. Az a dereglye is, a hova én jutottam, szinte rogyásig megett. Folyton arra kellett ügyelnünk, hogy fel ne forduljon a tulterhelt kis bárka. Ott szorongtunk egymás mellett: a kapitány, Wyatt, felesége és két hozzátartozója, egy mexikói tisztné nevével és négy gyermekével, két szolgálati személy, négy matróz és én. Valóban Isten csodája volt, hogy el nem merültünk az onomód. De milyen rettenetes volt megdöbbenésünk, midőn Wyatt mit sem törődve veszélyes helyzetünkkel, egyszerre csak felemelkedett helyéről és a bárka orrán ülő hajóskapitányhoz lépett. Arra kérte a legközönyösebb hangon, forduljunk vissza az elhagyott hajóhoz, hogy lehozhassa az ő ottmaradt ládáját. Azt a bizonyos oblongum alakú ládát, amelyről már említést tettem elbeszélésem folyamán.

— Üljön le, Wyatt ur, kiáltott rá szigorúan a kapitány — még felfordít bennünket, ha izeg-mozog. Nem látja, hogy máris csónakunk széléig ér a víz?

— A ládát akarom, a ládámat akarom, — bögte most már Wyatt mint egy eszeveszett örült. Őn ezt nem tagadhatja meg tőlem, hiszen olyan könnyű, hogy ugyszólván semmi súlya nincs. Az anyja emlékére kérem, az ég minden szentjeire könyörgök, fordítsa vissza a bárkát.

Egy pillanatra még az acélszívű kapitányt is láthatóan megindították a könyörgések, de arca csakhamar szigorú öltött és így válaszolt:

— Üljön le Wyatt ur... Fogják meg! Ne engedjék, kössék le, beugrik, — kiáltotta a kapitány. De hiába, már késő volt. Barátom emberfeletti erőlködéssel kiszakította testét a szorongató karokból és a zugó hullámok közé vetette magát.

Örjögő sietséggel csakhamar elérte a hajót és egy legelő kötélen majomszerű ügyességgel kuszott fel a fedélzetre. Szeretnünk volna visszaevetni, megmenteni a tébolyodottat, de a hullámok elemi erővel sodorták mind távolabb azt a kis dióhéjat, amelyre most rá volt bízva életünk. Egyre növeke-

Az „Europa”

utazási irodák utján
megismerheti
ROMANI
téli fürdő és sporthelye

Egy téli kura frissítő hatása felül egy nyári üdüléssel.

Az „EUROPA” olcsó télidő napjairai:

Herkulesfürdő	Lei 200—
Fuşnad	” 200—
Sinaia	” 200—
Vatra-Dornei	” 200—
Ghilcoş	Lei 160—200—
Feix	Lei 160—
Püspöktürdő	” 140—

Püspöktürdő kiváló iszappakkolok, orvosi előírásra Lei 45—

Kérjen ingyen felvilágosítást és utterveket az Europa irodától vagy kiadónivalunktól.

gett a távolság, ahogy sodortattunk, de ért még jól láthatott, amint Wyatt az oblongum alakú ládával ismét megjelent hajó orrán. Néhány gyors mozdulattal a zeigyébe eső kötelekkel testéhez köti a ládát és azzal együtt bevette magát hullámokba. Néhány percig még ott bukkolt a szerencsétlen, azután mindörökké nyelte terhével együtt az óceán.

— Talán még előkerül, — mondtuk ménykedve.

— Igen, de már nem élve, — szól borús a kapitány — majd csak akkor adja őt mék ki a tenger, ha a só elolvadt.

— Hogyan? — kérdeztem meglepetve.

— Csend! — hunyorított utitársai, fel kapitány. Majd később beszélünk erről. Anonban beszélgetésre nem kerülhet sor, mert napokon át küzködünk így a harral és mire egy hajó felvett bennünk ájulásszerűen mély álomba merültem. M felébredtem, a kapitány már rég elutaztapon, a tengerészeti hatóságánál megtegy jelentést a történetéről. Csak évek mul találkoztam Hardy kapitánnyal egy newyorki éjszakai mulatóban. Eppen szabadgát töltötte. A jó ital mellett, amelyet szontlátásunk öröme irítottunk, természetesen azonnal hajótörésünkre terelődött szó és szegény Wyatt barátomra, aki oly nytelésen pusztult el. A kapitány most felfelt a titkót.

Wyatt fiatal feleségével, akivel legboldogabb mézesheitei élte, Newyorkba szánkozott utazni. Már le is foglalta a három fülkét, amidőn felesége, az elutazást megelőzően, hirtelen meghalt. Wyatt majd meörült fájdalommal és semmi áron sem akarta feleségét idegen földben hagyni. Har tanácsára tehát bebalzsamoztatta a holttestet és sóba burkolta, hogy ne kezdje ki a az enyészett. Miután azonban senkinek se volt szabad gyanut fognia, hogy hol van Wyatt felesége, egy másik nőnek kellett hlyettesíteni a halottat. Az elhunyt szobalány hajlandó volt az elhunyt asszony szerepét eljátszani, nehogy bárki is megsejts hogy halottat visz a hajó. Tengerészbator szerint ugyanis ez nagy szerencsétlenség jelent. Én mindenesetre óvakodni fogok ezentul, hogy ne vessek e tengerészbator. Mert hiszen mindannyian majdnem az életünkkel fizettünk, mert halottat vett fel hajó.

Eladó:

- 1 drb 2 collos Garvens-szivattyu
- 2 „ 2 köbméteres vitzartány
- 1 „ 6 személyes „Lancia“ autó
- 1 „ Kardex, kartotek-szekrény

Hirschl és Társa

III., Str. Treboniu Laureanu (Postautca) 5. Telefon 16-70

A SUSZTERINAS

la nem tanulsz jól és ha nem visel-
rendesen, akkor suszterinasnak adlak!
Szanos apa még ma is ezzel ijesztgeti
verekét, aki az iskola helyett a futball-
ya ment és karácsonykor szekundával
feneg jó szüleit. Olyan ez mintha a grófi
mémét a napszámossággal fenyegetnék
eg, fert amilyen nagy „ur” a diák, olyan
eggett „ember” a suszterinas. A szegény
mótálnál is szellérszámba megy. A leg-
bols foglalkozási ág a suszterinaskodás és
ésnassal is aszerint bálnak.

ult már az az idő, amikor még leg-
bba zeneszerzők megbecsülték a suszter-
nas és úgy lesték a fűtőre összecsuőr-
áját, mint most a rádió hangszóróját.
kiban a suszterinas még igen közel állt
venhez, mert a divatos operettlágér csak
tolt volt igazán népszerű, ha már a susz-
teris is fűtőülte. Az inasok közül senki
ityülni nem tudott, mint a suszterinas
egy-egy diszpédányuk fűtőréssze vé-
ladat az utcán, még a kanári is sárgább
rígységében. Aztán híresek voltak a
adó hajlamukról. Ha két legényke az
és összeakaszkodott, az egyikük bizonyo-
suszterinas volt. Igaz, hogy keserves éle-
tolt és még rosszabb dolguk. Úgy dol-
tatta őket a majszterné, mint a cseléde-
Korán reggel fel, tüzet rakni, előkészí-
ni cipőket, amelyeket a majsztrám előző
tanunkára kijelölt. Mosni, surolni, piac-
pekedni, üzletbe szaladgálni, közbe-
két-három nyaklevest szeliden lenyel-
prejtéknezi kora hajnaltól késő estig,
állt a suszterinas élete. Szombaton és
snap este még kibővült a munkapro-
m, mert éjjélkor előkerült a talicska és
inas a mesterné vezetésével elindult,
a Vörös Kakasban elázott mester urat
szállítsa. Nyikorgó talicskával, lihegve
tazza és csak akkor térhetett pihenőre,
lában állni nem tudó mester már ágyba
lt. Így tartott ez éveken keresztül, köz-
ta leleményességétől függött, hogyan
a elsajátítani a mesterséget.

Azóta elveszett a hirnév, de mégis csak ja-
vult a sorsuk. A legtöbb mesternél kikerült
a cselédsorból. A munkavédelmi hivatalok,
az ipartestületek számon tartják az inaso-
kat, akik még most is rendszerint három
évre szerződnek el a mesterhez, hogy kita-
nulják a cipőkészítés és a lábbeli ipar min-
den csinját-binját. Ezen idő alatt azonban
legalább meg is tanulják, hogyan kell cipőt
és csizmát készíteni, mert nem fogják már
őket házi munkára. Fizetést ugyan nem kap-
nak, hanem a mester fedezi az iskolázatás-
sal felmerülő költséget és ha az inas a ta-
noncotthonban kapott helyet, akkor a meste-
tere egyenliti ki minden hónapban a tanon-
cotthonban kapott ellátás költségeit.

A suszterinas a legtöbbször szegény szü-
lők gyermeke, akiknek nem futja a gyerme-
kük iskoláztatására és ezért becsületes ipar-
ra adják. Szegény ember pedig sok van, így
hát sokan vannak a suszterinasok is. Váro-
sunkban az összes iparágakban a tanoncok
száma 2324 és ebből 279 csak a suszterinas.
Utánuk számban legerősebben áll inasok
dolgában a vasipar, azután a borbély, asz-
talos, szabó, hentes és mézárós, női szabó
és a többi iparág.

Érdekes, hogy a suszterinast még a többi
iparágak tanoncai is lenézik. A piszkos, kor-
mos lakatos, vagy kovácsinas élénken tiltá-
kozik, ha összetévesztik a suszterinassal. A
hangulat egészen ellenséges, ha egy suszter-
inas kollegának szólítja a szabóinast.

— Kollegád az öregapád, te csizmirgató —
méltaflankodott a lakatosinas, amikor az
egyik jószívű suszterinas kitartásra buzdí-
totta. Pedig a suszterinas is olyan gyermek,
mint a többi. Csak azt szeretnék, ha a borra-
való ha nem is csurran, legalább csepegjen.
Tehát a suszterinasok nevében kérjük a t. c.
közönséget, ha a 279 suszterinasból, —
akiknek ismertető jele a zöld kötény és ren-
desen olyan nadrágszár, amely azon a he-
lyen, ahol másnak kifényesedik, ott csirizes,
— egy-egy beállít az új cipővel, fogadják
szívesen és jutalmazták meg szolgálataikat
érdeim szerint. (kafer)

Szenzációs karácsonyi ujdonság!

Eggerth Márta legújabb hangosfilm slágerjében

Bécsi csalogány
(Therese Krones)

Bécs legnépszerűbb színésznőjének szerelmi története.
Életkép a 48-as forradalom előtti Bécsből

Főszerepekben:

Leo Slezak / Theo Lingner

Zenéje Johann Strauss és Josef Lanner
műveinek nyomán

A bécsi keringő diadala!

Bemutató karácsony első napján **Forumban**
dec. 25-én, a

Reménykeltő nyilatkozat
a gazdasági élet jobb jövőjéről

Az év végének közeledtével megkér-
deztük a Bánság közgazdasági életének
egyik kiváló vezéralakját az elmúlt esz-
tendő pénzügyi tapasztalatairól és a
jövő kilátásairól. A bankigazgató a kö-
vetkező nyilatkozatot tette:

— Az évek óta tartó és fokozódó krízis
ez évben elcsendesült, sőt a gazdasági
élet egyes területein határozott javulás
is észlelhető.

— A belföldi kölcsön eredménye, amely-
nek elérésében a Bánság és Erdély gaz-
dasági tényezői és lakossága derekasan
vette ki részét, jobb jövőre való kilátás-
sal biztat. A konverzió a közgazdaság
szerveinek lényeges átszervezéséhez
és egyesek megszűnéséhez vezetett.

— Hiszem és remélem, hogy az új év-
ben a fenmaradt egészséges intézmé-
nyek tisztultabb légkörben, fokozottabb
mértékben lesznek letéteményesei a ve-
lünk szemben már ez évben is újra me-
nyilvánult bizalomnak és ennek ered-
ményeképpen bizton remélhető, hogy a
tőkegyűjtési hajlandóság és a hitelélet
élénkülni fog.

— Meggyőződésem, hogy a gazdasági
élet szebb és jobb jövő elébe néz.

Vadászharisnya, harisnya, zokni, keztyű

stb. legjobb beszerzési forrása

Novák Gusztáv utóda
Timișoara, IV., Strada I. C. Brătianu 23

FIZESSEN ELŐ A DÉLI HIRLAPRA

**Örökké virraszt a kegyelet a Kaméliás hölgy sirján,
amelyet kilencven év óta minden nap friss virággal
diszitenek titkon odazarándokló lányok és asszonyok**

A párisi Montmartre temetőben két
es-régi siron sohasem hervad el a vi-
Iffabb Dumas Sándor, a Kaméliás
gy szerzőjé az egyik, Maria Duples-
nyugszik a másik sirdomb alatt.
Időssze huszonhárom évig élt a sze-
réy teremtés, megölte a szerelem és
gölte a leggyorsabb betegség a vág-
b tudóba, de tűnő pillangó élete
gis elégséges volt arra, hogy bevez-
a szerelmi halhatatlanság révébe. A
végzetű tragikus szerelem örök me-
mója az ő korán eltemt törékeny bá-
alakja, ahogy Dumas, az ifjabbik,
ngmintázta ránemérő sietős léhaság-
b, megbánásból, mosolyból, könnyből.
olt a Kaméliás hölgy modellje, Mar-
ia, akit oly halálos szerelimmal imád a
liás, nemesszívű és mégis oly szeren-
etlen Duval Armand.

Vajjon ki volt, mi volt Maria Duples-
valójában? Afféle pillangó volt, pe-
lykőnnyy erkölcsű kis nőcske, mint
másik illusztris kolleganője, Manon Les-
cut, Prevost abbé hírneves regényének
cimszereplője és hősnője. A haja bar-
r volt, a szeme kék, az orra formás,
tmetre „se nem kicsi, se nem nagy,
épen hozzám való vagy”, mondhatta
rki nemcsak azért, mert szép volt, ha-
m azért is, mert bárki megtehette ezt
ajánlatot, akinek az utjába akadt.

Mária utleveléből valók ezek a pontos
személyleírás adatok. Ugyanis Mária
csakhamar elhagyta a párisi külvárost
és Anglia felé vette utját, mert volt benne
becsvágy, éppen nem kevés. Karriert
akart csinálni, érvényesülni. És ha nem
is hódította meg a világot, mégis övé
lett a félvilág dicsősége. Mária Duples-
sis csakhamar csillaga lett az elegáns
londoni éjszakának. Nem sokáig. Egy
dusgzadg nemes, Eduard Perregeaux
gróf, belészeretett és feleségül vette. És
most azután Mária rövid életébe arasz-
nyi időre beköltözött az igazi nagy bol-
dogságotadó szerelem. Egy évig tartott
az egész 1846 február harmadikától
1847 február harmadikáig. Nászuk év-
fordulóján meghalt a fiatal asszony. A
gróf hazahozta Párisba, ahol megsirat-
ták és eltemették.

Janin az egykori író meséli, hogy a
tisztességes asszonyok és lányok való-
sággal megostromolták a nagy temetés
után a gyászházat. Mindenki akart vala-
mi emléket, egy keztyűt, egy zsebken-
dőt, az egyik cipőt a Hamupüőke lábá-
ról. És mindannyian könnyekkel adóz-
tak a jobsorsra érdemesDuplessisMária
emlékének. De azért mégis a legszebb
emléket Dumas állította a számára,
midőn megírta a Kaméliás hölgyet. És
azóta nem hervad el többé e siron a vi-
rág és Mária sincs már soha többé egye-
dül. Mert sirjának vak éjszakája fölött
ott virraszt, ott áll most már mindörökre
diszörséget Duval Armand, a szinpadí
kedvese és örökös párja, aki nem más,
mint Perregeaux gróf, ahogy hűségesen
őt is lerajzolta a Kaméliás hölgy szerző-
je az életből a költői valóságba. (F.)

Paál Rózsi szakácskönyve

gazdag tartalommal
megjelent.

Ára 70.— lei

Kapható a

Déli Hírlap kiadóhivatalában

Pusztai József

Az új nemzedék világszemlélete az egyesületi életben fejlődik és erősödik

Általános szervezkedések korszakában élünk. A „sehová sem tartozó ember” nemzetközi és felekezeten kívüli, nemtörődöm árnyalaja lassan eltűnik, mert ma már mindenki arra törekszik, hogy valamilyen táborba tömörüljön, amelynek zászlaja alatt nyíltan színt vallhat. Olyan táborba, amelyben módot talál nemzeti vagy vallási öntudatának ébrentartására, megdönthetetlen világszemléletet szerezhet, kultúrában gazdagodhatik és mindemellett nemes szórakozást is találhat. A megszervezettség szükségességét, a tömörülés eszméjét a mindjobban előretörő új idealizmus szelleme hozta magával és az ifjuság, — amely természeténél fogva is minden ideálért lelkesedik, — magáévá tette ezt a szellemet és beszervezkedett.

Városunkban egymásután alakultak ifjusági egyesületek és a történelmi Timisoara (Temesvár) ma már valósággal az ifjusági egyesületek városa. A többségi nemzet fiai mellett ugyyszólván minden itt élő nemzetkisebbségnek és vallásfelekezethez megvan a maga ifjusági egyesülete, amely a szebb, boldogabb jövő kialakításáért küzd.

A magyar ifjuság a

Magyar Párt

védőszárnya alatt tömörült és megalakította annak ifjusági szakosztályát, amelyben a magyar munkásifju kezét megfogja a diplomás, hogy átsegítse azon az akadályversenyen, amely a kisebbségi sorsból adódik. Munkás, kereskedő, iparos testvérének kezébe adja a magyar kultúra fátylóját azzal a megbízatással, hogy annak tüzeit és tisztá fénnyét őrizze meg.

A magyar leányok a

Magyar Leányegylet

keretei között találkoznak egymással, ahol az ideális női típus kialakítására törekszenek. Híven őrzik a régi magyar leányideálok tradícióit, de ugyanakkor megértik az idők új szellemét is és nem tagadják meg a progresszivitást sem.

A katolikus leányok

az Erzsébet Leányklubban és a negyedik kerületi Fidelis Leányegyesületben tömörültek. Magukhoz vonzzák mindazokat a középiskolából kikerült katolikus leányokat, akik elhagyva az intézetet kétségbeesetten kérdezik önmaguktól: Quo vadis? Kijelölik nekik a katolikus leány egyenes utját, amelyen eljuthat az igazi boldogsághoz.

A székely leányok

a Székely Leányok Egyesületében és a Székely Leányok Bibliakörében vannak, ahol a városi veszély, az erkölcstelenség mélyele ellen megvédik őket. Megtanítják őket egyben a székely népi öltözet megbecsülésére is.

A katolikus ifjuság legelőször a Gyárvárosi Római Katolikus Legényegyletben tömörült, amely jelenleg

Gyárvárosi Római Katolikus Ifjusági Egyesület

néven működik közre a katolikus ifjuság lelki egységének megteremtése érdekében. Mint a legrégebb katolikus ifjusági egyesület, büszkén és magasan lobog-

tatja azt a zászlót, amelyre a magyar operettkultúra terjesztését írta fel.

A magyar katolikus ifjuság a Katolikus Népszövetség ifjusági szakosztályában működik, mint az erzsébetvárosi **Juventus Salvator**, amelynek főcélja a katolikus öntudat ébresztése az ifjuságban, másodrangú célja pedig a tudományos továbbképzés. Ennek az ifjuságnak elve: ha Krisztus ember fiává lett, akkor az embernek Krisztus fiává kell lennie. Egyetemi hallgató, munkás, iparos, kereskedő itt a katolicizmus egyetemességében testvérként öleli meg egymást, ledöntve a társadalmi osztályellentétek korlátait.

A katolikus kereskedő és iparos ifjuság a

Katolikus Népszövetség

negyedik kerületi ifjusági szakosztályában tömörült. Amikor lecsukodnak az üzletek redőnyei, a mindennapi kenyérért folytatott harc után, ebben az egye-

A katolikus középiskolai ifjuság

a Mária Kongregációban találkozik. A betlehemi jászolban pihenő Gyermeke Jézus édesanyjának különös tisztelői ezek az ifjak, akik a liliumra, a tiszta életre tesznek fogadalmat. A Katolikus Népszövetség ifjusági szakosztályának Bonaventura csoportjában szintén középiskolai ifjak vannak. Szórakozva tanulnak és eszménylik a názáreti Gyermeke Jézus, aki növekedett korban és bölcsességben Isten és az emberek előtt.

A református ifjuság

az Ifjusági Keresztény Egyesületben jön össze azzal a céllal, hogy lelkének szilárd vallásérkösi alapot adjon. Példaképek a hívő Krisztus, aki még a legnagyobb megpróbáltatásokban sem vesztette el lelki egyensúlyát, mert él hite volt. A református középiskolai ifjuság a Bibliakörben tömörül. Az ifjuság lelki életét építik ki itt és egészséges foglalkoztatásáról gondoskodnak. A református iparos és kereskedő ifjuságnak szintén Bibliaköre van, ahol a vallásos neveléssel párhuzamban az ifjuság tudását is gyarapítják.

A német ifjuság

sületben pihen meg az ifjuság, tudva, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem Isten igéivel is. A szusterinasból munkások papjává lett Kolping Adolfnak elgondolása szerint finomítják lelküket és gyarapítják tudásukat. A

Bessenyei-telepen

az iparos, kereskedő és munkásifjuság a Katolikus Ifjusági Egyesületben szervezkedett be és nemsokára bejelenteli csatlakozását a Katolikus Népszövetséghez, amelynek ifjusági szakosztályaként fog működni.

A katolikus munkás ifjuság a

Katolikus Munkásszövetség

ifjusági szakosztályában működik. Amikor a munkás ifju leteszi a kalapácsot, gyalut, vagy téglát, miután elvégezte munkáját a gépzajtól visszhangzó gyárban, utja egyenesen egyesületébe vezet. Itt kialakítják lelkében az egyszerű „ács fiának”, a dolgozó Krisztusnak öntudatos munkáslelkületét.

a Deutscher Jugendvereiben szervezkedett be szilárd nemzeti alapon és a német kultúra terjesztését tűzte ki céljává. A katolikus német ifjuság a Katolischer Deutscher Jugendvereiben van. A német katolikus ifjuság a Deutsch-Katolischer Jugendvereiben tömörül és felekezeti jellege háttérbe szorul az előbbivel szemben.

Végül

a cserkészlet

az a szervezet, amely az ifjusági egyesületek között legnagyobb népszerűségnek örvend. Piarista, magyar, katolikus, református és zsidó cserkész egyformán viseli a szeges cipőt, a sárgászöld egyenruhát és a nagykarimájú cserkészkalapot és egyformán előfutára a Baden-Powel által elgondolt világbékenek. Jókendvü, munkás, életrevaló ifjuság ez. Szalmán alszanak, mint a betlehemi jászolban pihenő Gyermeke Jézus és apostolai a jó ügynek. Ez az ifjuság az, amely a többiekkel együtt dicsőséget zeng a mai szent karácsonyi éjszakában Istennek és békességet hirdet a jóakaratu embertestvéreknek ...

Kubán Endre

Világhírű magyar tudós mulatozásai a Bánságban

Tizennégy esztendeje annak, hogy Lóczy Lajos, a nagy magyar geológus, akinek nevét az egész világon ismerik, meghalt. Ennek a cikknek nem Lóczy Lajos méltatása a célja, hanem vele kapcsolatban néhány személyi vonatkozású emléknek a felelevenítése. Lóczy Lajos Pozsonyban született, de családja hamarosan lekerült Arad megyébe és Paulison vásárolt birtokot. Ezen családi birtokra Lóczy Lajos még akkor is, amikor már nagy hírű tudós volt és bejárta Ázsiát is, sokszor lerándult. Üdülni, szórakozni jött oly-

kor. Pihenni akart a régi birtokon és a rokonok között. Városunkba is ellátogatott, ahol szintén voltak rokonai. Lóczy Lajos egyik nővére feleségül ment Egartner harangöntőhöz, az itteni Novotny-haranggyár tulajdonosához, ennek leánya pedig Novotnyhoz, aki Egartner utóda volt. Másik nővére, özvegy Nagy Zoltánné, életének utolsó éveit ebben a városban töltötte.

— Milyen volt Lóczy Lajos mint ember és rokon? — kérdezem a nagy tudós rokonását.

Elmondják, hogy odahaza Budapes-

LUMBAGO
NYAKSZIRTMEZERVÉDÉS
MELLKASNYILALÁSOZ
hamarosan elűnnek, ha egy
THERMOGÈNE
kötést alkalmazunk.
Revszív és fájdalomcsillapító vatta, mely a tüdő és bronchiák vértudulását megátalja.
Kapható az összes gyógyszerárterárákba és drogeriákba.

ten egyszerűen, takarékosan élt. Mi idejét az egyetemen és a Földtani zethen töltötte, ahol rengeteget dolgozott. Néha aztán minden előzetes nélkül felkerekedett és német barátjával leruccant Paulisra. Ott kor elrendelte, hogy a legjobb bort cseréje verjék. Későjórán utott bele a lumbago, pulykába, kacskába és az apró valkódó malacokba. Két-három nap egyfolytában tartott a dárídó. Magánnyit is hozatott ki Aradról, vagy párról. Maga is táncra perdült és nézett. Aztán éppen olyan hamar esztatlanul, amint jött, el is ment. Eszt jutott valami tudományos téma és a ivásra emelt poharat hirtelen letette kijelentette:

— Urak, vége a murinak. Megy haza.

Kocsikon kivitette az egész társaságot a vasuti állomásra. Nemsokára után beültek a vonatba, amilyen épült, személy, vagy gyors. Alig fog helyet a vasuti kocsiban, máris elaludt Budapestig. Kipihentén éppen a Földtani Intézetbe hajtatott nekilátott annak a munkának, amely ötlete Paulison duhajkodás közben eszt jutott.

Amikor arról volt szó, hogy geológus kutatást végezzen, nem törődött az hogy és mikor végzi azt. Egy alkalommal abban az időben járt városunkba amikor itt a Bega szabályozása folyt a Gyárvárosban az új medret ásták. Ikonával sétált és amikor a Bega új medre mellé érkeztek, belepillantott. A vetkező pillanatban szó nélkül ugrahogy volt, elegáns ruhában, beleugor a sáros, piszkos mederbe. Ott legugg lehassalt, kezeivel könyökig turkált iszapban. A zsebeit teletömöködte kacsokkal, iszappal. Mikor már nem volt hová tenni ezt a sok holmit, levette fejéről a kalapját és azt is telerakta. Aztán piszkosan, szutykosan kimászott tovább sétált a rokonokkal. Otthon kincset gondosan becsomagolta dobozba, feliratokkal látta el és kijelentette:

— Ezt otthon mind meg fogom alaposan vizsgálni.

A rokonságban sok kis történetet mesélnek arról, hogy mennyire fogható verte a garast. Egy alkalommal történi hogy hűvös ősszel a családja még a B-latonon volt, de neki már Budapest volt dolga. Lement a ház pincéjében lévő szeneshez és egy zsák szenet vásárolt. Kifizette és megkérdezte, hogy mennyi jár az emeletre való felvitelért. Egy kis összeget mondtak.

— Ez sok, — válaszolt Lóczy — ennyit nem fizetek. Ennyiért magam felviszem.

Föltette a zsák szenet a vállára és fövitte a pincéből az emeletre.

Nemsoká könyveiben él Lóczy Lajos hanem családja körében emlékeiben is

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

DELII HIRIA

Szociális érzék és gyermekfelruházási „ünnepélyek”

Rajka Géza

...ot, karácsony táján volt ezeknek is...
...onjuk. Egy-egy nagyobb helyiség...
...színhelyük, középen egy villany...
...m uszó nagy karácsonyfa, alatta...
...amú és sok más apróság, előtte pe...
...gy édességgel megrakott hosszú...
...asztal. A szabadter egyik oldalán...
...szaltársaság” vagy az „egylet”...
...álltak lehető nagy számban s főlé...
...ülsejük jóleső szentimentalizmus...
...tatott lelket takart. Tufelől ron...
...nyák ágrólszakadt gyermekei cso...
...kultak, ezek a pontos környezet...
...hánnyal fémjelzett jegyesei annak...
...omornak, mely testet fonnyaszt s...
...elő. A rendezők által képviselt agilis...
...nyáság megteszi az utolsó simításo...
...égre felcsendül az ének, elhangza...
...szavaltatok s mint drága illatszerek...
...retű edényéből, úgy ömlenek a szó...
...kjáról a „Krisztus születését”, a...
...váltó Szeretetet”, az „embervédel...
...s a „szociális belátást” emlegető...
...zavak. A polgári hallgatóság perc...
...rcere jobban érzi, hogy milyen jó...
...lehetni. Aztán jöhet a megajándé...
...! A másik oldal apróságai pompás...
...etlenséggel hol félszegen huzódoz...
...hol meg tulmerész lendülettel kap...
...l az ajándékokat és kivétel nélkül...
...bn fogyasztják a szeretetuzsonna...
...k nézve egészen fantasztikus...
...cséségeit. A vég - a „vezetőség” és...
...ndezők” meglepedéssel fogadják...
...gligát gratulációt, hogy „az idei ün...
...y minden eddigit messze felülmúlt”...
...r is nagy körültekintéssel állítják...
...a sajtóbeszámolót, melyből, Isten...
...kimaradjon valaki. Közben sietve...
...logtak a szegények is és a magára...
...adt „társaság” is oszladozni kezd.

Tudom, hogy úgy az ő lelkiükben, mint sok adakozó szívében is énekel Rachmanova „fülemüléje”. De mélyen hallgat a csalógnay azokban, akik mereven elzárkozó kötelességmulasztással lehetetlené teszik, hogy legalább karácsony táján nemcsak néhány szegénynek, hanem valamennyi nyomorgónak ruhát és élelmet juttathassunk. Akiknek dühösen antiszociális világlátásuk még az „ünnepélyen” megjelenteket is arra készíti, hogy a megajándékozottaktól félrevonulva külön csoportosuljanak, mintha fájban, vallásban és mindenekfelett emberi mivoltukban nem édes testvéreik volnának azok is. Kötelességmulasztást irtam, mert jól tudom, hogy a gazdagok gazdagsága a szegények szegénysége. Nem azért, mintha Marx értéktöbbleti elmélete helytálló volna, hanem azért, mivel százszázalékosan jogosult az a kritika, melyben Romanati tiszteletreméltó képviselője, Mihaescu mérnök a parlament szószékéről a jövedelemelosztás ferdeségeit illette. Neki sem, nekem sem az a fáj, hogy vannak vagyonos emberek, de viszont nemcsak igazságtalannak, hanem a gazdasági nehézségek és a szociális megrázkódtatások napjaiban egyenesen

len béreket fizetni, amelyet csak a végveszélybe sodródott nyomor köteles elfogadni? Bár igen szükséges volna, hogy a szociális érzésnek legalább ez a minimuma urrá legyen fölöttünk, mégis bizonyos, hogy ebben az irányban egész sor felruházási „ünnepélyen” való megjelenés sem fog ünnepi tartós hatást gyakorolni a lelkekre.

A gyermekfelruházási ünnepélyek igen hosszú multra tekintenek vissza. Meg kell engednünk, hogy talán még a háboru előtt is hálával teltek el a megajándékozottak, akik a meleg szobának, a szép karácsonyfának, a jó falatoknak s az ajándékoknak is szívből tudtak érezni. Igen ám, de az akkori szegény érezte, hogy a saját ügyefogyottsága, szenvedélye vagy szerencsétlensége sodorta bajba s nem lévén kit vagy mit hibáztatnia, hálával csókolta meg a segítő kezét, amely vallási vagy emberbaráti érzésből önként nyult feléje. Az ilyen összefogóval tényleg ünnepeltek az emberek, ünnepeltek annak a Krisztusnak a születését, aki a jóság örömét és hasznát megismertette a világgal. A mai adakozókból s a rendezőkből sem hiányzik ez a krisztusi lélek, de a gazdasági

jedésétől a szociális gondolkodás meg erősödését is várhatjuk.

De hány házba nem kerül el a jászol, éppen azokba, ahol a legnagyobb szükség lenne rá!

Érdekes véletlen, hogy éppen most, karácsony előtt került a kezembe Rachmanovának, ennek az istenfélő és hőtiszta lelki orosz diákleánynak riport-trilógiája. S ugyanakkor a felruházási ünnepélyekről olvasva és beszélgetve egész sajtóságom vágyam támadt. Szerettem volna mérhetetlenül gazdag lenni, hogy a Szentestére a világ összes rádióadóit kibérelhessem. Egy részükön egész éjjel vallásos műsort adtam volna, de gondom lett volna azokra is, akik ezektől a számoktól unottan menekülnek. Ugyanis a többi adón egész este a „Szeretem, Cseka, Halál!”-ből olvastattam volna fel részleteket. A speakernek meghagytam volna, hogy kivált azt a kozmikus erejű sikolyt olvassa fel ismételtelen, amely nem a bolsevisták hihetetlen garázdálkodásának, nem is a halálra rugdosott nagymama eltorzult arcának láttára tört fel Rachmanova lelkéből, hanem amidőn gazdag rokoni visztautasiólag, sőt lenézéssel fogadják mindenéből kifosztott, menekülő családját. Ime: „Sajnáljátok a pénzeteket... vérrokonaitoktól is? Igen hisz... az a garas, amelyet ma kell odaadnotok, égeti lelketeket és keserves könnyeket csal ki a szemetekből! Ilyenkor olyanokká váltok, mint a dögben mázskáló féreg: tulságos fájdalomtokban, amiért kedves pénzeteket még ma, azonnal oda kell adnotok, meg sem tudjátok látni, hogy ezzel az áldozattal talán megváltottátok volna azt a jogot, hogy pénzeszsákotok még holnap is a titek legyen!... Miért is vannak olyan emberek, akik embertársaik vérét akarják inni? Bizonyára azért, mert vannak olyanok is, akiknek szemében egy uncia arany többet ér, mint az egész emberi-ség vére.”

Kecs' emélti Gvörov

Mig az ember ifju

Mig az ember ifju:

könnyen hevül.

Mig az ember ifju:

szinte repül.

Ma ezt szereti, holnap azt,

a lelke virágot fakaszt.

Mig az ember ifju:

az ég azur.

Mig az ember ifju:

szíve az ur.

Tavasznak lát zordon telet,

leánynak vígan ineteget.

Mig az ember ifju:

a gond parány.

Mig az ember ifju:

ővé a lány...

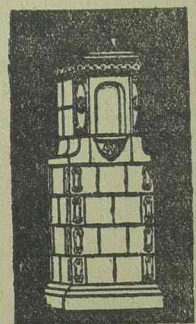
veszedelmesnek itélem azt, hogy öt millió romániai család munkája jövedelmének fele százezer család közt oszlik meg. Ez más szóval azt jelenti, hogy százezer dús gazdag család mindenike a huszonöt-szörösét veheti el annak, ami reá a nemzeti munka jövedelméből arányosan esnek s ugyanakkor négy millió és kilencszázezer család munkájának csak a fele díjazást kapja meg, illetve lefelé fokozatosan kevesebbet. Tiszta sor, hogy aki gyűjtőakciója során kiváltságosok részéről annyi szűkkeblűségnek volt a tanuja, az még a legjobban „sikerült” felruházási „ünnepélyen” sem tudja lenyelni a torkába felgyülemlett keserűséget.

Sietek elismerni, hogy a felruházáson megjelentek lelkét tényleg sikerül az érzélgés levendulavizében megfürösztetni. Csakhogy ez a fürdő sokkal mulóbb hatásu annál, semhogy legalább itt „ünnepélyről” beszélhetnénk, mert ki hiszi el azt, hogy a „résztvevők” legalább a jövő felruházási megértéssel fognak közelíteni a nyomorhoz? Hogy a mai munkanélküliség idején nem fogják „dolgozni” küldeni a kéregetőt? Hogy nem a hatóságokhoz fogják utasítani a nélkülözöket akkor, midőn a hatóság a magánjótékonyokra is számítva kiméli nemcsak a vagyont, hanem a jövedelmet is? S végül, hogy nem fognak olyan lehetet-

világrendnek kaotikus átalakulása közben a nyomort is csak pillanatokra képesek enyhíteni, azt megelőzni pedig éppenséggel nem áll hatalmukban. S azokat, akik a nyomor szenvedő áldozatai: munkanélkülieket, vagy a silány béreken tengődőket a lelkiismeretlen igazgatás annyira megvakította, hogy a követelőző és elégedetlen szegények száma napról-napra nő. Ezek némelyike szinte kegynek tekinti, hogy magát a jótékony-sági akciók rendelkezésére bocsátja s úgy viselkedik, hogy hálátlansága az ünnepély emelkedett hangulatát egymagában is képes lerontani. Így hát a hála érzetének felébresztése terén is olyan soványok a kilátásaink, hogy márcsak azért is okosabb lenne az „ünnepélyek” helyett szegénylátogatás során osztani el ajándékainkat s egyenkint vigasztalni a nyomorgókat, hogy a gazdasági rend változása nyomán a társadalom észszerű új rendje sem késhetik sokáig.

Ujabbban szokássá vált katolikus családoknál, hogy karácsony táján magukhoz kérik Krisztus jászolát. Ha ez a szokás a családi élet és a gyermek nagy jelentőségét, valamint Krisztus transzcendentális megváltását jelképezi, de ugyanakkor arra is emlékeztet, hogy a megváltásban jóság nélkül nem részesülhetünk, úgy ennek a szokásnak elter-

Cserépkályha

szükségletét, ha előnyösen akarja beszerezni, akkor bizalommal forduljon a garanciaképes kipróbált céghez.

TURI GYÖRGY

cserépkályhagyártó

Fabrică (Gyárváros), Calea Dorobanților (Rékási-út) 26. A házam előtt 7-es villamos megálló! (Mivel üzletemet felosztattam, eladásaimat kizárólag ezen címről eszközölöm) ♦ Atalakitásokat és javításokat a legelőnyösebben eszközölök.

Az állatok paradicsomában

ahol a mókások a sétálók vállára ugrálnak, embernagyságu majmok látogatják meg váratlanul szobájában a gyanutlan idegent és ökrök meg bivalyok hevernek kényelmesen a korzón

Szeresd az állatokat, ha Indiába utazol. Ez szükséges ahhoz, hogy ott boldog légy. Bájós mókások környékeznek meg. Csak úgy hemzsegek a kertekben, futkosnak a háztetőkön, a fákra ugrálnak és bizalmasan a válladra helyezkednek, akár csak a híres newyorki parkban.

Este a hálószobád faláról sárga szamandrák szelőd, fekete szemükkel csodálkozva tekintenek rád. A fürdőszobádban, a mosdótál mellett egy terjedelmes varangyos béka ül a sarokban nagy nyugodtan és barátságos arccal élvezi a mosdótáladból rája permetező hideg víz frissítő hatását.

A földszinti helyiségek életvidámak és festőiek. Egy este Subarmat., Gandhi fia kölcsönkérte olajlámpásomat, hogy a kertben keressen valamit. Elfelejtette becsukni az ajtót. Három percre rá hallom, hogy valaki a szobában az ablak mellett a kosaragnál motoszkál és papirokat tépdés. Ki van itt? — kiáltottam. Semmi felelet. Halló! Halló! Ki az? Senkisémet válaszolt, hanem egy magas, szikár majom ment ki csendesen és méltatlankodva a szobából.

Tűk a szép szürke majmok olyan magasak, mint egy tizenhárom éves fiú. Sokat látni ezekből a majmokban különösen a h m e d a b a d mellett. Egy nagy kutyát vélsz látni az uton, mely hirtelen — a fára ugrik a többi családtag közé. Valamennyi nagy figyelemmel tekint le rád a fáról, de nem állja meg, hogy gyümölcsöt egyen s a magját feléd dobja.

Delhiben, India fővárosában, a majmok sokkal kisebbek. Egész rajokban lepik el a háztetőket és úgy futkosnak rajpik el a háztetőket és úgy futkosnak rajpik el, akár Európában a macskák. Ha meghitt magányban akarsz ott élni, akkor nagyon jól teszed, ha vasrácsot raksz ablakodra.

Az állatok ott kölcsönösen segítik egymást. A mezőn nagyon gyakran lehet ökröket és tehénket látni, amint fekszenek vagy állnak és hátukon fekete madár tanyázik. A kicsi segítségére van a nagynak a rovarok eltávolításában. Békés egy látvány!

Ezek a fehér vagy barna indiai ökrök különlegességei a hindu tájnak. A városokban gondtalan hanyagsággal hevernek az utcán, sőt festőies pózban üldögélnek még a járdán is, vagy éppen nyugodtan sétálnak az embertömegek közt. Ime, itt az utcasarkon is áll egy sovány példány. Gyors nyelvével egy buzából sült lapos, sima kalácsot eszent el, amelyet a szabadégalatti árus éppen az imént sütött. A közeli boltokban mindenkéi elmosolyodik.

A bivalyok feketék és esetlenek, sokkal kövérebbek, mint az ökrök, hátrafelé és egy kissé lefelé hajlott szarvaik vannak. Érdekes látványt nyújt a tóban vagy folyóban felfrissülni vágyó bivaly-csorda: csak a fejük látszik ki a vízből, szarvaik egész erdőséget képeznek.

Az északabban fekvő városokban a magas kapuk alatt büszkén lépegetnek a tevék. Nehéz zsákokat cipelnek, vagy furcsa, kalitkászerű kocsikat huznak.

Ebben a vegetárius országban az állatok kevésbé félnek az emberektől. Megállapodásfele megegyezés urallodik közöttük, olyan szótlan barátság. Nem az ös-

erdő tigriseiről beszélek, sem a kigyókról, amelyek nem gyakoribbak, mint a viperák nyugaton. Csak egy kobrát láttam. Egy hindu paraszt éppen a mérgefogát szedte ki, hogy aztán a kigyót elküldhesse.

A város köztisztasági alkalmazottainak tisztét a keselyük töltik be. Sokkal több van belőlük, mint Európában a varjúkból. Tömegesen keringenek a város körül. Vannak közöttük feketés-barnák, csupasznyakuak, hosszú, hegyes, hajlott csőrrel. Vannak fehérek is, nagy ludakhoz hasonlóak, sárga, kakasformájú csőrrel. Csapatonként várakoznak a folyók

partjain a gémekekkel együtt, amelyek egy lábon álldogálva leselkednek zsákmányukra.

Gyönyört okoz a szemnek a sok színes madár: az erdőszélen pompázó pávákat, a kék és a tarka madarak sokasága, a zöld papagályok serege; ahogy egyik ágról a másikra repdesnek, csak úgy csillogtatja szín pompás tollazatukat a ragyogó nap sugarár.

A tücskök és kabócák fáradhatatlan cirpélése kellemes muzsikával tölti be a meleg léget.

Privat Edmond dr. eszperantó elbeszéléséből fordította: Csapó Gyula.

Látogatás az emberszeretet hajlékában ahol tanácsot és alkalmazást adnak az eleséshez közelálló embereknek

Sudár termetű, javakorabeli nő lép be a Szociális Misszió irodájába. Félénken nyitja ki az ajtót és elkeveredik a többi sok leány, asszony között, akik valamennyien itt várják a szerencsésüket. A szürke testvér — korát meghazudtoló, tapasztalt szemekkel — végigméri diszkrétan a belépő nőt és látszik az arcán, hogy csak a fegyelmézettsége nem enged utat törni kikívánczoló nevetésének. Ugyanezt érzi a közvetítő iroda egész közönsége is. Hogy megértsük a dolog komikus voltát, be kell mutatni a jövevényt. Tehát a sudár termetű, harmincegynéhány éves nő, akit még évekel ezelőtt egyik legjobban ajánlott háztartási alkalmazottként ismertek, bizony ma már igen lecsuszott állapotban van. Azt mondják, hogy közben férjhez ment szegény nő, aztán az ura elhagyta és — talán elkeseredésében — azóta nem a legjobb uton jár. Sudár termetén bokáig érő, sötétkék selyemruhát visel. A ruha alól cipő nélküli, sártól, piszkoltól patinás lábai tűnnek elő és ezzel a legkomikusabb ellentétképpen, fejét a legünnepeltebb dáma is megirigyelhetné. Gyönyörű, selyemszálú kékes-fekete színű haja frissen van ondulálva. Látszik, hogy a fodrásztól egyenesen ide jött az irodába. Amikor már délfelé oszladozik az iroda népe, a szürke testvér odamegy hozzá és rászól:

— Hát magával mi van? Erre költi a pénzt, amikor nincs cipő a lábán?

A nő félénken kifelé tart az ajtón és szemét lesütve ezt feleli a nővérnek:

— Azt mondták nekem, hogy csak úgy áll jól a hajam az arcomhoz, ha ki van ondulálva.

És gyönyörűen gondozott fejét borzalmas kinézésű két lábfeje fölé hajtva, a kapu felé lépked. Talán visszajön holnap ide, de az is lehet, hogy nem.

Nagy koffert cipelő, vékonypénzü kis emberke állít be aztán. Az utitáskát szétnyitja és egy csomó minden rendü-rangú kefe tárul a szem elé. Szeretne eladni belőle, mert a provizióból él, melyet a kefék ára után a gyártól kap. Bizony rosszul jövedelmeznek a kefék. Ha huszonöt-harminc leít kap naponta, az

már sok. Elmondja, hogy fényképész volt, nyolc évig dolgozott egy nagyobb műteremben, ahonnan később elbocsátották. Amikor visszarakosgatja keféit a kofferbe, annak egyik sarkából parányi csomagot vesz elő. Kibontja a zsiros papírt, amelyben néhány deka szalonna van.

— Tetszik látni, ez az én ebédem ma — mondja — de nehogy azt tessék hinni, hogy nem vagyok megalégedett. Olyan boldog, megalégedett embert keresni kell, mint amilyen én vagyok. Heti száz leít fizetek a kvártélyomért. Az az igazi öröm, amikor látom, hogy a szegény kvártélyadó családon mennyit segít az a száz leít. Bizony nekem csak ötven leít marad meg egész heti élelemre és van, amikor két hétig is csak kenyér és kenyér az eledelem. De tessék elhinni, fő az, hogy az ember szerény legyen, mert csakis a szerény ember lehet boldog...

Éles csengetés. Ajtónyitásra bokavédős, zöld zergeszakállas kalapu térdnadrágos férfi levelet nyújt át. A levélnek tartalmát már sokan ismerik. Róla már nem nehéz megállapítani, ha arcába néz az ember, hogy nincs visszátérés... Az alkohol szenvedélye a legmágasabb szellemi lépcsőfokról is a mélységbe rántja azt, aki érte nyújtja kezét.

Egy órát ütött a templomtorony órája. Az iroda lassan kiürült. Egyetlen, sötét kabátba burkolt, törekeny öreg-asszony álldogál az ablaknál. Reszkető kezeit összekulcsolva a szemközti templom falára szegzi szemeit és imádkozik. Neki nem kell elmenni, mert ebédet is kap. Ha beszél vele az ember, mindig azt mondja, hogy csak megebédél és siet a kápolnába imádkozni. A kápolna saját tulajdona a temetőben levő családi sírbolt mellett. Ennyi maradt meg a szegény öreg hölgynek a nagy vagyonból, amelyben valamikor dúslakodott. Amikor még hódítóan ragyogó ifju urnője volt előkelő házában.

Hamisítatlan emberi sorsok ezek, amelyekről kötetes regényeket lehetne írni.

G. O.

Injekciók nélkül fájdalommentesen a szájon át bevételel gyógyul:
a vérhaj Trepargyl a gyengeség Ugiji
segítségével. A párisi Lacroix Laborator eredeti francia gyártmány. Va ameri győgyárban és drogériában kapható. mániai vezérképviselő: Laborator Lacroix, Bucuresti 1, Str. Academiei

Embec a kövezeten

Komor csillagtalán őszi este volt. Zihullottak a fáról a dértől megcsipített levelek és meleg takarók készítettek a földnek. Szinte észrevétlenül finoman metezett az eső. Az emeletes házsorok zött magános emberek lépkedtek. Az kint felkerekedő szél belescapott az arc és felgyürt gallérral, összehuzott nyal dideregve siettek otthonuk felé. Az csak fél órával késelt. A Gyárvarost nagy téren a villanyóra alatt fehér kesz fényes csizmájú rendőr virrasztott a nyugalma felett. Ő is fázott. Időnkint sétált...

Az újságárusbódé mellett villamost működében a hideg megcsipkedi arcom bódé mögött a kövezeten valami fekete hevert. Fekete rongydarab, amely alatt telen anyagot sejtettem. Közelebb léptem rongydarab alatt valaki lélegzett és inkább hallatszott az élet dobogása. Álmat aludta egy ember a kövezeten. Eh a kövezeten...! Első pillanatban aradtam, hogy talán az alkohol ereje tet a kövezetre és az bocsátott álmat ment. Később munkanélkülinek néztem, akit éhség vágott a hideg kövezetre... Ner volt! Hajléktalan ember, aki az Isten bad ege alatt huzódott meg a nyílt utcá kövezeten...

Mit keres ez az ember a kövezeten kérdeztem magamtól? Miért nem veszik re ebben a cudar őszi éjszakában, amint nyóként összehuzza magát és álmodik a hideg kövezeten? Nincs meg nyitva a vának az az otthona, ahol tető alatt, kál mellett, emberséges körülmények között modhatna ez a munkától elcsigázott em! A rendőrt hívtam és megkérdedtem, h miért hever itt ez az ember? A rendőr nézett, azután csizmájával megcsiklandó hogy ébredjen.

Megtörölte álmos szemét és bambán zett. Nem tudta, álmodik-e, vagy való fel kell kelnie. A rendőr ráismert. Elindotta, hogy szegény munkás, aki alka munkával szerzi meg mindennapi kenyeje. Egész nap lőt-fut. Nem rossz ember. S kije sincsen és az éjszakát mindig itt a n utcán álmodik végig, a hideg kövezeten. A rendőr ráparancsolt, hogy hagyja el lyét és később jöjjön, amikor az utca má halt teljesen...

Az ember odébb kullogott. Az idő gyorsuhant az éjszakában. A templom órája zenkettőt mutatott. Az álmából megbolytott ember visszacsoszogott az újságárus dé mögé. Lehevert megint a vizes kövezet és az álom ránehezült fáradt szemére. esőcseppek lassan peregtek le róla. A vég elcsendesedett éjszakában a mulatóhely végei tértek haza. Arcukat az ital és csipős szél pirosra festette. Hangosan széltek, tréfáltak, kacagtak... Nem vet észre az újságárusbódénál azt a magán mindenkitől elhagyott lényt, az embert kövezeten... (P. J.)

Kombinéfüzől Princéssfüzől
Orvosilag rendelt h köté, alkalmi füző melltartók
Sanitaria
Tímisoara,
Bulevardul Bardelet
Telefon 27-95

Flaneur

Karácsony az év előtti karácsony a Bánság fővárosában

Karácsony estéje nagy boldog esemény volt a Miklós napi nagyvásártól kezdődő ünnepi érzésként. Hányat alszunk a gyermekek, de számolgatják az ajándékokat a felnőttek is, mert a karácsonyi ünnepek legforróbb legelőbb koronája. Erről beszélnek, beszélnek mindenütt, ez a fő téma. Coronini gróf katonai és polgári vezénylő lakásán is, ahol élnek a nagy délutáni divatbeállítások városunkban az első Thee dance-esték. Hogy szépek voltak-e az asszonyok, elegánsak, már nyolcvan évvel ezelőtől, aziránt semmi kétség. A fővárosi, a harctéren a leghevesebb táncok sem volt forróbb a földön, mint ahogy most elnézem önöket, a bókolt csodálkozva a dómokban egy szakértő Coronini. Ugyanez volt Manasssi pénzügyi főtanácsvezető sereglettek össze táncra az asszonyok lánykák, akiknek szeméremszóval egész tengere tükröződik, ahogy az egykori riporter oly könnyen mondja. Bizony nekik köszönhető az egykori derék újságíróknak, nap-nap után ott szerkesztettek a kávéházban, hogy megmaradt a közből annyi kedves, színes emlékek, melyekből újjáépíthetjük a régtüntetett várost. Állodogáljunk, mert még sokféle emléket utunk. Térjünk be inkább a Jenő utcái Arany Körtebe, Blasko utcájába, ahol már ott ülnek az emberek, a legszédebb kécsókölcsökölőknök a ragyogóan világitó lámpákban. Blasko mester ugyanis a régi olajlámpával világít. Modernen, ő honosította meg üzletében az új leggyönyörűbb vívmányát a népnépszerű világitást. Három ilyen lámpa van a mennyezetről gyönyörű fény sugarat, mindegyikben öt világos lángú gyertya ég.

Én a Várban érték a módját. Ide jön a vívmány elér. Nem úgy, mint a nagyvárosban, ahol sáros időben meg kell menni egymást látogatni az emberek. Valljuk meg azonban, hogy az asszonyok vendégeinek nyújtani is kell valami. Nézzük meg csak azt a gavallért, aki elvonult egy magános asztalhoz és éppen a kedveshez intézendő üzenetén töpreng. Finom rózsaszín pora rója sorait alicarin tintával, látta a nürnbergi pészétviasz, amivel lezárja sorait.

Én az aranyifjúság sem marad el a városban. A gavallér fűzöt hord, herceggel mosakszik, pacsulival és a porringredienciákkal illatosítja magát a Két Kules fogadó nagyszertű szűzletében, ahol ládáknak tornyok a tapétaajtós hátsó fiúkében az antik olajok, szappanok és pomádék. Közömbös a dus vendéglőre ünnep után a mulatságok, a kiváló kikapcsolódás tartó bálók. Wahra Friess balettmester alig győzi a munkát, el kell vitetni a sok újdonságot, a csokrot a figurával, a társalgót, a sortáncot, a stúdiótáncot és a nefelejts táncot. És vesztani való idő perc sem maradni Temesvár már karácsony első napján táncol, összegyülekeznek, vendégek egymást a családok szilveszterig,

de ez csak próba, azután következik a nagy táncmulatságok szakadatlan sorozata.

De menjünk most ki az utcára, lássuk hogyan készülődik nyolcvan év előtti árban uszik a Vár. A régi olajlámpák eltiúntek: a modernségben mindig vezető bánsági fővárosban most gyultak ki először a gázlámpák. Vadat, halat, mi a jó falat idézhetnének a Walesi bárdból, ahogy szem és száj minden ingere a dusan megrakott boltokban feltárul. Nagy Mihály Fekete Kakashoz címzett fűszerüzlete már kínálja karácsonyra a marinírozott angolnát, orosz kaviárt, zöld olívát, legfinomabb paccotést, győri gyümölcsöt, karlovitzai ürmöst. Méltó versenytársa Jankovics Arany Gólyája, ahova már megérkezett a rajnai lacaz, brémai buck, nantesi szardínia. Az olasz Feschini viszont westfáliai sonkát, braunschweigi nyelvet, pomerániai gombát, angol és olasz ugorkát, ananászt, görzi gyümölcsöt, ciprusi és malaga bort kínál. Nem kevesebb érdeklődést kelt Max Krayer üzlete a Fő-utcában, aki galantéria-árut, bronzot és porcellánt vezet. Georgevits Dóm-téri üzlete előtt viszont nap-hosszat tolonganak a gyermekek, az ő játékboltja az egyedüli volna, ha Hermann Naftali nem konkurrálna vele az ő nürnbergi babáival és katonáival.

Városunk nagyszerű és telierszényű vevő minden jóra, nem csoda, hogy Jajteles Mórisc is nagy sikerrel mutogatja most létesített bécsi butlerakartát a fiatal házasulandóknak. Nem hiányzik itt semmi. Lepadato épp most az ünnep küszöbén rendezte be nagyszerű pesti ruhaüzletét a Hétválasztó első

emeletén, az öreg Ehrenhardt optikus is vígan nevet a szakállába, nem jön zavarba bármit is kérnek, minden van: barométer, termométer, teleszkop, mikroszkop. Így ily időtájtban azonban még mikroszkoppal sem lehetne felfedezni sehol egy rosszkezdű embert. Mert az ünnepi karácsony melengető sugara már előre küldi e hajdani világra, amelynek e kicsinyke életkeretek közt is oly nagy volt a kedve. No meg teli volt a buxája is.

Nem mondhatjuk, hogy akkoriban nem volt szegény. Mert a szegénység feltalálása egyidős az emberiséggel. Csak hogy az másfajta szegénység volt, az a nyolcvan év előtti. Akkor még a legtöbb szegény embernek is megvolt a házikója, a jólfűtött szobája, a gondatlansága és teljesen ismeretlen volt számukra a ma és a holnap közt ingadozó bizonytalanság állandó rémülete. Aki nek meg valóban semmije sem volt, az is nyugodtan nézhetett a karácsony elé. Mert az ünnep melegítő testvéri fényéből órá is esett egy sugár, támogatták, felsegítették, házhoz jött, magától kopogtatott az ajtaján az irgalom, a jótett, mert hisz azt a kevés nincstelen igazán könnyű törvényt volt legalább erre az időre felemelni és elfelejtetni minden köznapi bajját. Szép volt, sugaras volt együttörvendező mindeneké kicsiny gyertyáival a nyolcvan év előtti karácsony, sokkal szebb, mint a mai ivlámpás kirakatragyogyó nagyvárosé, amely hiába keresi a messzi égen azt a bethlehem-i csillagot, amely visszavezetné a békességhez és a boldog, szelid ünnepi megnyugváshoz.

Kardos Tilda

Esti számadás

Bolond az élet, nagy-jó Uram, csörgős bohóc: fejtetőre áll és táncot mókáz a trón körül, hol az Örök Logika ül: a halál.

Bolond az élet, nagy-jó Uram, és bolond mind aki véle tart; Bolondnak lenni jó. S hogy magamról számot adjak: ne akard.

Bolond az élet, nagy-jó Uram, egyet rendjén, kettőt félrelép, grimáaszt vág ha panaszolva kérdjük és sosem felel ahogy illenék.

Török apa és gyaur anya kicsinyke leánykái a Bánság fővárosában küzdenek az élet nyomorával

Rozzant ház, kopott ajtajában a kopogtatásra belülről kulcs fordul a zárban, majd keskeny rés támad az ajtón és bájos leánygyermek-fej kíváncsiskodik a jövevény felé.

— Mondd, kicsikém, ez volt régen a Kaszáló-sor 12. számú ház?

— Igen, ez volt, de most már 6. szám. Minket tetszik keresni? Tessék bejönni. Nagyon szegényes kis szobába lép a látogató. A sarokban parányi kályha, körülötte négy gyermek: két fiú, két leányka. Apró lim-lomokkal játszanak, szép csendesesen.

— Testvérek vagytok mir?

— Nem, — válaszolta az ajtónyitó kisleány — ez a két kisfiú a szomszédé, csak idejönnek mindig játszani.

— Hol van édesanyátok?

— Mama egy nagyságához ment mosni és csak este jön haza. Mindennap elmegy reggel korán és dolgozik estig.

— És édesapátok?

— Az nincsen, egy éve már, hogy meghalt. Ott van ni az édesapám — mutat a falon függő fényképre a kis leány. Szabályos arcú, daliás férfit ábrázol a kép. Fején rojtos bosnyák sapka.

— Hogy hívják az édesapátokat?

— Faferat Serif Rusit, én Irén va-

TUNGSRAM

DUPLASPIRÁLLÁMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

gyok, a testvérem meg Mariska.

— Hány éves vagy?

— Kilenc, a testvérem meg öt.

— És nem jársz iskolába?

— Nem.

— Tudsz már írni-olvasni?

— Nem.

El sem lehet hinni, hogy ez az értelmes leányka ne tudja még a nevét sem leírni. Gyönyörködni muszáj a kedves arcu, tipikusan török vonású és szemű kisleányon.

— Mivel foglalkozott az édesapád?

— Fagyaltot árult, meg törökmézet.

Beszéd közben eltereli a kicsiket a kályhától, majd óvatosan kinyitja az egész nap körülrajongott parányi kályha ajtaját és két darab fát beledob a tűzbe. Csak kettőt. Egész estig kell tartani a tüzelőnek, hogy még meleg legyen, mire hazajön Mama. Én mindig megvárom, — mondja a leányka — amíg hazajön, de a kis testvérem akkorára már elalszik.

— És mit esztek egész nap, gyerekek?

— Itt van ni, — mutat a kredencere, melyen sok apró darab kenyér van, meg egy kis csészében zsir, meg tej. Mama kikészíti egész napra az ennivalót. Amikor este hazajön, hoz mindig főtt ételt nekünk abból, amit kapott háznál, ahol mos. Olyan jó, amikor hazajön este Mama mindig olvas hangosan, olyan szépek. Tessék nézni! — mondja csillogó szemekkel a kis török leány. Az ablak alatt álló ládához megy, felnyitja a tetőjét és két könyvet vesz ki belőle. Az egyik verseskötet, a másik a szentírás. Tessék csak olvasni belőle, milyen szépek. Mindig olvas belőle Mama hangosan.

— Melyik templomba szoktatok ti járni, Irénke?

— Oda a vasut felé a sarkon. A szoba falait a családi képeken kívül csak a hajdani török szultán diszgyenruhás képe, meg egy arannyal és selyemmel himzett, berámázott mecset diszítik. Ó, Allah és nagy profétája, Mohamed, vajjon mi történi kezelet olyankor, amikor ebben a szobában egy „gyaur” anya a török apa leánykáját Krisztus szeretetére és követségére buzdítja...

(a—a)

RADIO

PHILIPS Standard ORION

KNUZEN DANUBIUM MINERVA

„NORMA”

technikai vállalat
Timisoara, L. Str. Eugen de Savoya 9
(Gaiagon-ház)

FIZESSEN ELŐ A DELI HIRLAPEA

Victor Hugo

Balzac halála

1850-ben, augusztus 18-án feleségem látogatába ment, hogy Balzac hitvesével találkozzék. A látogatásról nemsokára azzal a hírrel jött vissza, hogy Honoré de Balzac haldoklik. Hozzásiettem.

Balzac másfél év óta súlyos szívtágulásban szenvedett. A februári forradalom után Oroszországba utazott s megnősült. Röviddel elutazása előtt még találkozott vele az egyik boulevardon. Már akkor is panaszkodott és a lélekzetvételt szemelláthatóan nehezére esett. 1850 májusában visszatért Franciaországba, nős volt, gazdag, de haldokló. Már megérkeztek megdagadt mindkét lába. Négy orvos vizsgálta meg a szívét. Az egyik, dr. Louis, július 6-án ezt mondotta: „Legfeljebb hat hétig élhet...” Ugyanaz a betegség kinozta, amelyben Frederic Soulié meghalt.

Ezen a napon nagybátyámat, Louis Hugó tábornokot láttam vendégül. Ebéd után magára hagytam őt s kocsin a Beaujon-házba, az Avenue Fortunée 14 alá siettem. Itt látkott Balzac.

Csöngettem. A hold átsütött a felhők mögött, az után egy lélek sem járt. Az ajtó nem nyílt ki. Másodszor is csöngettem, ekkor végre egy szolgálóleány jelent meg gyertyatartóval a kezében és megkérdezte: „Mit kíván uram?” A lány sirt.

Megmondottam nevemet, mire a földszinti fogadóba vezetett. Ebben a szobában, szembe a kandallóval, magas talpazaton állott Balzac hatalmas mellszobra, amelyet David készített. A szoba közepén egy remekbe készült, gömbölyded asztalon egyetlen gyertya égett.

Közben egy másik szolgálóleány is megjelent és könnyek között mondotta:

— Haldoklik... A nagyságos asszony már visszament szobájába. Az orvosok már tegnap lemondottak életéről. Ballábán seb keletkezett, amely most üszkösödni kezd. Az orvosok nem tudnak semmit. Először azt hitték, hogy a nagyságos ur vízbetegsége valami „infiltráció”, — így mondták. A bőr és a hús olyan, mint a szalonna, már nem is lehet megcsapolni. A múlt hónapban aztán, mikor a nagyságos ur le akart feküdni, megkarcolta a lábát valamelyik butordarral. Akkor felszakadt lábán a bőr és a sok víz, ami benne volt, egyszerre lefolyt. Akkor azt mondták az orvosok: „No lám!” Nagyon csodálkoztak és attól kezdve mindig megcsapolták szegény nagyságos urat. Azt mondták: „Most majd utazozni fogjuk a természetet.” De néhány nappal ezelőtt egyszerre kibesedett a lába. Dr. Roux megoperálta, tegnap vették le a kötelet, seb nem volt gennyes inkább vörös és forró. Akkor azt mondták az orvosok, hogy a nagyságos uron nem lehet többé segíteni és nem is jöttek vissza! Hozattunk még négy-öt orvost, hiába. Mind azt mondták, hogy nincsen segítség. Az éjszakát nagyon rosszul töltötte a nagyságos ur és ma reggel kilenc órakor már nem is tudott beszélni. A nagyságos asszony papot hozatott, aki feladta neki az utolsó kenetet. A nagyságos ur kézzel mutatta, hogy öntudatlan van. Egy órával később még megszorította testvérének, Surville asszonynak kezét. Tizenegy óra óta hörög és nem lát semmit. Az éjszakát nem éli túl. Ha kívánja, uram idehívom Surville urat, még nem fekiült le.

A leány kiment a szobából és néhány pillanatra magamra hagyott. A gyertyák halvány fényénél csak homályosan figyelhettem meg a fogadó előkelő berendezését s Porbus és Holbein nagyszerű képeit, amelyek a falakon függtek. Mint annak az embernek a kísértete, aki a szomszéd szobában haldokolt, emelkedett ki az árnyékból a márványmellszobor. A halál szagával volt tele a ház.

Néhány pillanattal később Surville ur lé-

pett be a szobába, s megismételte azt, amit az imént a szolgáló elmondott. Megkértem őt, vezessen Balzac szobájába.

Hosszu folyosón mentünk végig, majd egy lépcsőn kellett felhaladnunk, értékes vázák, szobrok, képek, emailberakású asztalkák között. Az egyik oldalfolyosóról nyitott ajtót vettem észre, ahonnan hangos és megrázó hörgés tört elő: Balzac szobájában voltam...

A szoba közepén mahagoni ágy állott. Itt feküdt Balzac. Fejét több párnával emelték magasra. Arca kékes, majdnem fekete volt. Fejét szenvedően a jobboldalra hajtotta. Rövidre nyírt ősz hajával, tágrányilt szemével profilban a császárhoz hasonlított.

Egy öreg asszony — Balzac anyja — a betegápolónő és egy szolgáló álltak az ágy mellett. Az ágy fejenél gyertya égett, egy másik gyertya pedig az ajtó mellett világított gyenge fényvel. A körülálló hallgattak és riadtan figyelték a haldokló hörgését.

Az ágnál álló gyertya erős fényt vetett egy rózsaszín mosolygó ifjú arcképére, amely a kandalló mellett függött.

Elviselhetetlen szag áradt az ágyból. Fel-

vittem ólomszínű arcának vízióját. Mikor újra leértem a fogadóba, a márvány szobrot mozdulatlanok és lélektelenek találtam s összehasonlítottam a halált a halhatatlansággal...

Vasárnap volt. Otthon több vendég várt, közöttük Riza Bei a török ügyvivő, Navarrate, a spanyol költő, s egy olasz emigráns, gróf Arrivabene. Ezt mondtam vendégeimnek: „Uraim, Európa most veszíti el egyik legnagyobb szellemét.”

Ezen az éjszakán halt meg Balzac, 51 esztendőskorában.

Szerdán temették el.

Előző nap a Beaujon-ház kápolnájában felravatalozták. Giraud még halála napján megfestette arcképét. Halotti maszkot is akartak készíteni róla, — de ez már nem sikerült. Az enyészet romboló munkája oly gyorsan következett be, hogy a szobrász másnap reggel már eltorzult arcvonásokkal találta meg őt. Kettős koporsóba tették holttestét.

Saint Philippe du Roule székesegyházá-

Nagyválasztéku raktárunkat selyem- és gyapjuruhákbán, valamint kabátok és bundákban tekintettel az előrehaladott időnyre és a közeledő karácsonyi ünnepre, részben beszerzési áron alul adjuk. Redukáltáru gyapjuruháka már 360 leitől, selymruháka 650 leitől kaphatók. Kérjük szives látogatásukat Radó Bul. Reg. Ferd. vételkényszer nélkül (Lloyd sor)

emeltem a takarót és megfogtam Balzac kezét, amelyet hideg verejték borított. Megszorítottam ezt a kezét; Balzac már nem viszonozta a kézzorítást.

Egy hónappal ezelőtt ugyanebben a szobában látogattam meg őt. Vidám volt, telí bizalommal s mielőbbi gyógyulását remélve mutatta lábán a daganatot. Hosszan beszélgettünk és politizáltunk. Szememre vetette „demagógiámat”: ő legitimista volt. „Hogy is utasíthatja vissza?” — mondotta — „olyan könnyedén a Franciaország páirjének címét, amely mégis csak legszebb titulus a francia királyé után!” Aztán ezt mondotta: „Beaujon ur házában ugyan nincsen kert, de az enyém az ut sarkán álló kápolnába vezető kis átjáró. Innen a lépcsőről nyílik az ajtó a templomba. Csak meg kell fordítanom a kulcsot a zárban és már a „misén vagyok.” Mikor elmentem, nagy fáradsággal elkísért a nevezetes lépcsőig, megmutatta az ajtót, s még külön szót feleségének: „Mutasd meg Hugónak a képeimet!”

„Hajnalra meghal!” — mondotta az ápolónő.

Kifelé indultam s emlékképpen magammal

ban szentelték be. Mikor ott állottam a ravatal mellett, arra kellett gondolnom, hogy ebben a templomban keresztelték meg második leányomat. Azóta nem is voltam itt. Így pihen emlékezetünkben a halál a születés mellett.

Baroche, a belügyminiszter szintén eljött a temetésre. A templomban mellettem ült és néha egy-egy szóval hozzám fordult. „Kitinő ember volt” — mondotta egy ízben. „Zseni volt,” — válaszoltam.

A gyászmenet egész Párison keresztülhaladt a Pére-Lachaise felé. Az idő esős volt; vannak napok, amikor az ég könnyezik.

Az egész utat gyalog tettük meg. Én a koporsó jobboldalán haladtam s a szemfedő ezüstös bojtját szorongattam kezemben. Alexander Dumas a másik oldalon ment.

Amikor megérkeztünk a sírhoz, amely fent van a domb oldalában, egyszerre nagy tolongás keletkezett. Az ut keskeny és síkos volt és a lovak alag tudták felvonatni a halottaskocsit. Én az egyik kerék és egy-egy sűrű közre kerültem és a kocsit majdnem összerúgtam. A feljebbálló vállamnál fogva húztak magukhoz.

Lloyd-üdülőutazások!

Bámulatos olcsón

megtekinthető az Észak csodás világa, a varázslatosan szép Kelet, a Dél álomországai és Afrika titokzatosságai. Ezt nyújtják az

1935. évi Lloyd-kéjutazások!

Földközi-tengeri, Fekete-tengeri, Madeira, Norvégia, Nordcap és Északsarki utazások, Spanyolország, Portugália stb. a

Norddeutscher Lloyd

legkényelmesebben, üdülőutazásokra berendezett hajóival. Fevilágosítás és gazdag prospektusok kaphatók a

NORDDEUTSCHER LLOYD BREMEN
F. Missler S. A. R. utazási irodában
Timişoara IV., Str. L. C. Brătianu 39 (10) Telefon: 250

VÁLASZTÉK-CSERE-RÉSZLETEI

TELEFON 22-29
RADIO ELECTRA
DIFTA SFT GHEORGHE

A LEGNAGYOBB SZAKÜZ

Aztán lebecsátották a koporsót a amelyet Charles Nodier és Casimir vigné örök pihenőhelye között ástak a pap elmondotta az utolsó imát, én is dottam néhány szót. Mialatt beszélte szállt a Nap. Páris egyszerre felragy az alkonyat távol, ködös tűzében. Dűt ve hullott a föld a koporsóra.

Világvárosi karácsonyes

Ahány hely, annyi szokás. Mind másképp ünneplik karácsony est Párisban például az összes ká zak és vendéglők már jöelve kész nek a karácsony-estre, meglepetése ajándékokról is gondoskodnak, mi asztal, minden talpalatnyi hely ki adva, mert párisi szokása szerint többen nyilvános helyen ülik meg rácsny estét. Berlinben otthon dődik az ünnep, de éjjel után már denki az utcán van és ott hullám tömeg egészen hajnalig, mert által örömmünne a karácsony éjszakája, gő vidámság és szakadatlan ujjó jegyében. Sehol sem mélyebb azomb karácsonyi öröm mint Londonban ahol Albion régi szokásaihoz hivent dición között tartják meg a szent emint az otthon, a családi élet legbe ségesebb ünnepe. Ilyenkor már éjjel-nappal fűtenek az óriási kandá ban, tárva nyitva áll az egész laká mire megszólalnak a Christmast hí harangok, elalszik a villany, kigyú a sokkaru tartókban a rózsaszín g tyák. Karácsony legfőbb koronája a ban Angliában a plumpudding. Mill millió számára készülnek ezek a péki tekben, szakadatlanul folyik a m egész december hóban, ahogy a le lönbözőbb fűszerekkel keverve, aron kus folyadékokkal elegyenesen gyu azokat. Mert a plumpudding nem Anglia számára készül, hanem a g matok számára is. Aki kísérni akar küldemények sorsát, annak messzi h utakat kellene megtenni Ausztráli Kanadába, Indiába, Kapföldre, ah Old England küldi így üdvözletét messzi rokonoknak, barátoknak és is rősöknek. Mert az angolok számár karácsony csakis a család, a tűzhely nepe. És az ünnep tetőpontja, mi a plumpuddingot hozzák, a besz pálmággal. Most a háziasszony felv ja és brandyvel öntözi le, majd r gyújtja a karácsonyi puddingot. azután úgy kapja meg az adagját, h még nem aludt ki az égő láng, az sz felett örvendez, mert ősi hit szer szerencséje lesz az eljövendő évben.

A legmodernebb rádió olcsón és nagy választékban csak

Révésznel

Gyárváros, Str. Dacilor (Fő-utca) a 6-os villamos végállomásánál.

Telefon: 13-02

Ugyanott a leltározásnál fenmaradt rádió csövek 30 leírt darabonként kaphatók Csilárok, szerelés, akkumulátor-töltés Rádiójavítások. Saját műhely.

Pazsitka Ferenc riportja

Bánsági Árvai Anni

... a háboru előtt egy szegény bányászcsalád gyermeke volt, végigfutott a siker útján és Amerikában Lilian Harvey lett

Lilian Harvey, a népszerű filmcsillag, Berlinből Amerikába érkezett. Brémában hatalmas ember-tömeg bucsuzott tőle, de Newyorkban csak néhány újságíró várta, akiknek elmondotta, hogy angol származású, Németországban nevelkedett és karrierjét a véletlennek köszönheti. Egyszer Berlinbe ment látogatába, ahol beiratkozott egy balettiskolába és nemsokára mint táncosnő járta be Európát. Vendégszerepelt Budapesten és Bécsben is és amikor visszatért Berlinbe, filmszínésznő lett.

(Newyork, 1933 február havában) annak még furcsa dolgok...
...hajtott fel több ember a hegyek megbújó Steierdorf bánsági közönsége, amikor meghallotta ezt a hírt. ...ban furcsa történet szól erről a nőről:

Lilian Harvey — Árvai Anni.

...elsőt, a hollywoodi Fox Picture studio körülrájongott sztárját, a köztudott jól ismeri. Nevét csak néhány előtt is harsogták városunkban ritkán, amikor a Forum-mozi plakátjai. A világ a napokban gyönyörködhetett a színésznő főszereplőjének művészi játékában, a vásznonról lemosolygó bájosan és arcbán és bizonyára megcsodálják a híres arcának elegáns, karcsu vonásait...

A másik nevet senki nem ismeri. Nevét nem szerepel a film góthai plakátjában.

...egyik név a fény, a másik az árnyék.

...légis sokan vannak, akik azt mondják, hogy a két név egy személyt takar.

...tudják azt a Gyárvarosban is, sőt tudják, hogy a film egén tündöklő és a Bánságból lendült a világsiker. A kisvárosi pletyka felhasználásának Lilian Harvey nővérét is megérinti. Nem kellett sokat kutatni és megtaláltuk a gyárvarosi Ovidiu (Rezső) egyik alacsony házában. Félig a falon szüppedt házak között, az utca felé nyitott ajtó mellett jutottunk el az egyik zöld kerítéses házikóhoz, amelyben szerény viszonyok között Lilian Harvey közeli hozzátartozója él.

...bukkantunk rá Árvai Máriára, aki megmondta, hogy vérrokonság kapcsán össze az ünnepelt sztárral.

Amikor az ajtó kinyílt, egyszerűen öltözött, de rokonszenves külsejű asszonnyal álltunk szembe, akinek hasonlatossága Lilian Harveyvel mindjárt szembejött.

...mondható volt, hogy miért mondják a világszínésznő nővéreinek. Ugyanaz a hajlása, ugyanaz a tekintet, ugyanaz az arcvonás, a száj ívelése és a hajlása valóban boszorkányosan egyeztek.

— Jó helyen járunk — állapítottuk meg, amikor beléptünk a szoba-konyhába, kislány, de tiszta és tisztafogos la-

kásba. Nem sokat teketóriáztunk, hanem a ceruzát nekiszegezve, feltettük az első kérdést:

— Rokonságban van Lilian Harvey filmszínésznővel?

A válasz kissé meglepő volt: — Igye mondják.

Aztán még hozzáfűzte:

— Biztosan nem merem állítani.

Szavai nyomán azután kialakult Árvai Anni portréja. Elmondotta, hogy **Árva Anni, aki valóban a testvére, bányász-szüleik kilencedik leánykája volt Steierdorfon.**

A bőséges gyermekáldás a család életét igen megnehezítette és bizony sokszor volt úgy, hogy steierdorfi szomszédságuk segítette ki őket szűkös helyzetükből. Steierdorfon jól ismerték az Árvai-családot és ott meg vannak győződve róla, hogy a kis Árvai Anniból lett később Lilian Harvey. A nevek hasonlóságán kívül számos más adat is ezt igazolja.

Árvai Anni szülei korán elhaltak és a

A hernyóból pillangó lesz

Gyönyörűen táncolt és szép alakú fiatal leány volt — emlékezett vissza hűgőre Árvai Mária — és akkor még nem szegyezte a rokonságát. Első filmszereplése után meglátogatott bennünket Oravitán és dicsékedve mesélte el karrierjének történetét. Már akkor pompásan beszélt franciául, angolul és németül...

Azután visszatért Budapestre és attól kezdve Árvai Anni elvesztette a család részére.

Szinte abban az időben kapta szárnyra a világhír a Lilian Harveyt nevet. Még a néma film korában, mint a városunkban is járt Harry Liedtke partnere, hatalmas utat futott be a siker országútján. Mindent elért Európában, amit filmszínésznő elérhet. Akkor tovább üzte vágya és elhagyva mindenkit, aki hozzá közel állt, könnyű szívvel áthajózott Ameri-

...család szétszoródott. Alig volt öt éves, amikor már idegenekhez került.

Anni még a háboru előtt gyereklány lett Clujon (Kolozsvárott) egy gyáros gyermeke mellett.

A háboru alatt a gyáros felköltözött Budapestre és magával vitte Annit is, aki akkor tizenöt éves volt. Később Anni ragyogó szépsége magára vonta a gyáros figyelmét és a fiatal leány a cseléd-sorból merész lendülettel fejest ugrott a szerencsébe. Egyenesen a gyáros által berendezett puha fészekbe esett. A csinos lakásban egymást váltották fel a nyelvtanárok, szorgalmasan kalimpált a zongora és Anni gőzerővel bővítette hat elemis tudományát. Két-három esztendő alatt a gyermekleányból gyönyörű és a műveltség minden kellékével rendelkező hölgy lett...

Anni még ennél is többet akart. Beiratkozott a budapesti filmiskolába és filmszínésznőnek készült.

A filmen nem ismerte fel Lilian Harveyben Árvai Annit? — tettük fel az utolsó kérdést.

— Nagy hasonlatosságot találtam — válaszolta Árvai Mária —, de Annit mint fiatal leányt láttam utoljára és az ember tizenöt-husz esztendő alatt sokat változik...

Ez Árvai Anni története, amely egybefolyik Lilian Harvey karrierjével. Hogy valóban egyazon élettörténetről van-e szó, azt pontosan Lilian Harvey tudná megmondani. Azonban tagadja, mint ahogyan Árvai Anni megtagadta rokonságát. És éppen ez a furcsa. Ez a két név:

Árvai Anni — Harvey Lilian.

Van-e lelke az embernek?

Az anyagelvi felfogás tagadja a lélek létezését és az ember öntudatos megnyilatkozását is az anyag, vagy közelebről megjelölve: az agy kizárólagos működésének tulajdonítja. Ez az álláspont ép oly elméleti feltevés, mint az ellenkező felfogásé, mert nem vagyunk még abban a helyzetben, hogy az agyat legbensőbb működésében megfigyelni tudnók. Okkult jelenség az még.

Mindabból, amit az agról kisebb-nagyobb határozottsággal tudunk, azt a képet alkot-hatjuk magunknak róla, hogy rendkívül bonyolult és igen finom jelző, valamint ténykedést folyamatba tevő szerkezet, amellet kép- és adatgyűjtemény. De vajjon mi az, ami tudomásul veszi az idegszálak jelzéseit, azokat minősíti, mi az, ami választ közöttük, elhatároz, akar? Mi az, ami saját magáról, mint egészről tud, elvont jelenségekről el-

mélkedik, s mi az, ami saját testi érdeke eleni cselekedetre szánja el magát? Bizonyára nem az agy maga.

Az élőlény nem automata, amivé az anyagelvi felfogás lesüllyeszti. Egy mondat elolvasásának, megértésének és megírálásának lehetősége egymagában cáfolja ezt. Találtak már elvizenyősödött huszoszlányt egy helyett olyan ember koponyájában közvetlenül a halála után, aki fejlett szellemének frissességét az utolsó percekig megtartotta. Másfelől ismert tény, hogy reménytelen téboly esetében is a beteg, közvetlenül halála előtt a teljes öntudatát kis időre visszanyeri.

Az „erő” lényegét valójában nem ismerjük, csak a hatását tapasztaljuk s ebből következtelünk a jelenlétére és természetére. Az élet, az Egy Élet a leghatalmasabb és

MERANO - SZÁLLODA
 Budapest IV., Bécsi-utca 2.
 Négyemeletes, újjáépített palota, a Belváros legszebb helyén. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Fürdőszobás és telefonos szobák. Lift. Udvari szobák P 4-., utcai szobák F 6-.-tól. — Étterem házi kezelésben. Diétás konyha.
Balog József
 a Berlini-téren volt Meran-szálloda tulajdonosa

legáltalánosabb erő, amelynek megnyilatkozásait mindenütt és mindenben láthatjuk, végtelen változatban. Ez az erő az öntudatnak ama fokán van, ami az illető élőlény addigi fejlődésnek megfelel. Az öntudatos emberi élet: a lélek, a gondolkodó, az Ego. Az, aminek az agy csak eszköze, miként a hegedű a művészé vagy a távirókészülék a távirászé.

Ez az öntudatos erő, a lélek, függetlenül is elképzelhető a testtől. S ha végleg megszakadt az összeköttetés közöttük, beállt a halál. Egy hiperfizikai szubsztanciával marad együtt a lélek a testen kívül.

Ez a felfogás tulajdonképpen nincs ellentétben az exakt tudománnyal, sőt logikus folyománya annak az alapvető tételnek, hogy a természetben nem vész el semmi. Nem semmisül meg az erő sem. Az öntudatos élet, mint ilyen megmarad akkor is, ha a test, éppen ennek az erőnek végleges kivonulása folytán, mint összefüggő egész megszűnik és alkotó elemeire bomlik.

A világegyetemben a természetnek megalkuvást és kivételt nem ismerő, tehát abszolút igazságos törvényei mögött egy nekünk felfoghatatlan Törvényhozót kell feltételeznünk. Törvény nem lehet önmagáért; a természet törvénye kétségkívül az Élet szolgálatában áll, ez a fontos, ennek kell, hogy célja, értelme legyen. Ez pedig nem lehet folytonos megsemmisülés. Szűk látókörű, pesszimista világnézet vallhatja csak ezt.

Az emberiségnek legnagyobb szellemel így gondolkodtak, a legrégebb kortól a mai napig. A nagy vallásalapítók, az ókori bölcsök (Sokrates, Pythagoras) épügy, mint az ujkoriak (Kant etc.), költők (Shakespeare, Goethe), természettudósok (Newton, Crookes) stb. stb.

A nép maga minden korban, egymástól függetlenül ezt vallotta és vallja. Már pedig közelebb áll ő a természet ismeretéhez, mint az egyoldalulag iskolázott és befolyásolt ember általában. S vajjon annyira fantasztikus-e a lélek feltevése, hogy azzal a természeti lehetőségekkel tulszárnyaltuk volna? Képes-e az ember Ijesmire egyáltalán? Bizonyára nem. Mi a teremtményei vagyunk, távol attól, hogy olyasmit tudnánk elgondolni, ami ne lenne lehetséges. A rádiót és repülést is annak idején utopisztikus képtelenségnek tartották igen sokan.

Két felfogás közül az egyik rideg, kicsinyes, negatív, — a másik életteli, célt mutató, pozitív: az örök és végtelen fejlődést, az öntudatos életnek a testtel párhuzamos fejlődése eszméjét hirdeti.

Van lélek. Mi lelkek vagyunk s rendelkezésünkre áll a csodálatos szerkezetű testünk, amelyen át tapasztalatokra, erőkre teszünk szert az anyagi világban.

Ez a spirituális felfogás egyre nagyobb tért hódít, amiben nagy segítségére van a teozófiai tanok terjedése. A Nap utat tör magának a felhőkön át. (sb)

Cooperativa Construcția și Mobila Moderna
 Timișoara III., Str. Romulus 40
 Telefon 11-83
 a z e l ő t t
ECKER
 Munkában lévő szép modern díofa hálószoba eladó reklámárban annak, aki először jelentkezik.

HIV A BARÁZDA

Telbisz Károly

A koci be volt fogva. Anyám a konyhából már másodszor szól: „kelj fel”. Későre járt az idő, kilenc óra lehetett. Esett reggel, várták, hogy elálljon és menjenek szántani. Én még feküdtem. Nagyon szerettem feküdni. Nem aludni, csak úgy feküdni és nézni a mestergerendát. Egy legyet néztem, elkésett legyet. Szegényke, úgy látszik még nem talált buvóhelyet és röpködött a mestergerendáról a gerendákra és vissza. Nézetem a fehér falat, sok helyen a leesett mészrétegek különböző figurákat képeznek. A kemencén volt egy bivalyfej, a kuckóban egy kocsikerék, az ablak fölött egy hajnali csillagocska, olyan kicsike, mint egy orvosságos üvegcske feneke. Az ajtó fölött felhőket lehetett látni, mert ahányszor becsaptuk az ajtót, annyiszor leesett egy felhőre való mész. Öcsém tegnap lovakat és kereket rajzolt a falon ceruzával, ott mindjárt a szenteltvíztartó mellett...

Na most már felkelek. Jól kialudtam magam. Hol a bocskor? A mellényemet megtaláltam: a párnám alatt volt. Máskor a bocskort is odateszem. Megvan. Az ágy alatt... De hogy veszem azt ki? A kotló... Dehogy nyul a hozzám, majd a seprővel. Most harisnya... Ugyan minek? Hogy besározzam? Nadrágot sem veszek fel. Megszólal anyám.

— Te iskolába mész máma. Táblát és palavesszót majd vetés után veszek...

Anyám hozta tarisznymat. Szép cifra tarisznym van. Mindenféle színű: piros, fekete, zöld, fehér. Nagyanym szőtte, anyám varrta. Olyan nagy, hogy a palatáblán és egy nagy darab kenyéren kívül befér a misekönyv is. Kocsin visznek az iskolába, mert arra visz utjuk: ma a Nádasha szántanak.

Apám keresztet vetett és a lovak közé csapott. Nagyanym kinyitotta a kaput, a Dög ugatott, öcsém sír. Ő is velünk akart jönni és a nagyapám vigyázott, nehogy elgázoljuk a malacokat. Indultunk.

Apám nem szólt egy szót sem. Azt gondoltam majd kezd: légy szótfogadó, ne feleselj a tanító urnak, tedd a kezéd a szádra, ha ásitasz, az orrod a zsebkenőbe töröld és a plébánosnak kezét csókolj. Vártam, hogy szóljon már valamit, mert akkor én is szólhattam volna. Meg akartam kérni, hogy legalább még máma vigyen el szántani, mert ki akarom próbálni az új ostort. És sirtam volna, hogy ne járjak iskolába. Hiszen Szeplős sem jár, ő kanász és keres két zsák buzát, egy pár bocskort, két kiló szappant és egy malacot — de csak Demeter napig. Utána Péter és Pális szintén annyit kap. Milyen jó neki! Mi pedig... én járok iskolába, költjük a pénzt könyvek, palavesszőkre, meg ceruzákra.

Apámmal csak akkor beszélhetek, ha ő beszél előbb. Olykor egyet sirok, hogy meglágyítsam a szívét és aztán mondom csak meg, hogy mit akarok: szájmuzsi-

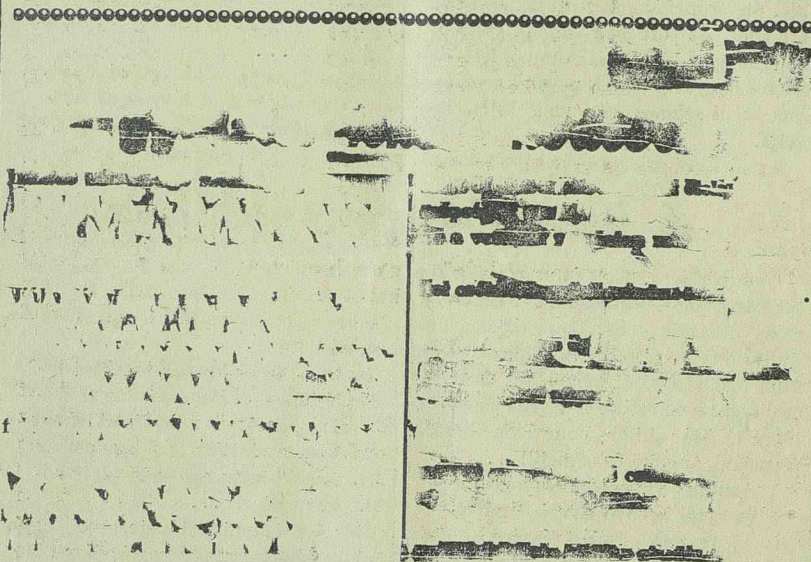
kát-e, vagy mágneses bicskát, vagy pedig pénzt krumplicukorra. Nem merek szólni, ki tudja, mire gondol. Még megharagszik és fenyegetni fog, hogy inasnak ad valahová messzire...

Anyám sem szólt semmit. Ő háttal ült nekünk és az én hátamnak támaszkodott. Valami nagyot gondolhatott. Talán azon töprengett, hogy hány rőföt kell még szőnie, hogy készen legyen kötője. Vagy mérgeződött, hogy a disznók bementek az istállóba és a jászol alatt lévő kotlót elzavarták és megették a tojásokat. Vagy imádkozhatott, hogy ez a föld, amit ma felszántanak, teremjen. Vagy azt kérdezte önmagától, hogy vajjon ur lesz-e a fia? Tudja Isten, talán jobb volna, ha ez a gyerek itthon maradna és összeházasítanánk Máriával, két hold föld; néha fuvarozik, mint apja, keres, gondtalan élete lesz... Oh nem, ez gyenge arra, hogy zsákokat emeljen, ez nem való parasztnak. Fészkelődik anyám. Ugylátszik az uri menyére gondolt. Nem tetszik az neki. Az nem tud szőni és kire hagyja a szövőszéket... Az nem eszik majd vele egy tálból...

kányok kopognak az istállóajtón és kijön a tehén, beengedi őket és megszoptatja ezeket a vénasszonyokat. Az iskolában kopogni kell?

Öreg ember jött ki. Kopasz volt, akár a nagyapám, de alacsonyabb. Gyerekes Jóska egész biztos földhöz csapná, ha birkóznának. Ez a tanító lesz, mert apám azt mondta: jó reggelt, tanító ur. A tanító azt mondta: jó reggelt János, mi ujság? Apám megmondta neki, hogy elhozott az iskolába és legyen szíves vigyázzon rám, én már tudom a fele egy-szeregyet és sok betűt már ismerek, mert ő foglalkozott velem a mult télen. Otthon a kisszobában az ajtóra irtunk krétával... Legyen szíves, ha rossz vagyok huzza meg a fületem, mert ő engem urnak szánt és urat parasztyerekből csak veréssel lehet nevelni. A tanító bölintott a fejével és megkérdezett, hogy hívnak, hány éves vagyok, bevezetett az osztályba és leültetett az utolsó-előtti padba. Aztán kiment és beszélgetett apámmal. Este megtudtam, hogy apám felébe vette a földjét.

Leültem helyemre és karba tettem

A lovak megállnak. Leszállunk apámmal. Anyám leadja a tarisznymat. Apám vállamra akasztja. Hosszu volt, a térdemet verte. Nagy darab kenyér volt benne. Apám nem szólt semmit. Csakhamar az iskola folyósóján voltunk. Apám előre ment, én utána. A falon képek: katonák, szakállas öregek és nagyon nagy házak. Fehér táblák és azokon valami írva. Nem tudtam, mi az. Csak akkor jöttem rá, amikor megtudtam, hogy a szavak betűkből állanak. Talán a harmadik ajtónál voltunk, amikor apám levette kalapját. Intett nekem, de egy szót sem szólt, csak fejemre mutatott. Rögtön megértettem és két kézzel kaptam kalapom után. Apám a mutatóujjával kétszer ráütött az ajtóra. Nem értettem ezt. Én még nem láttam sohasem kopogni a földön. Csak a boszorkányok és a lelkek kopognak. A boszor-

kezeimet, ahogy nagyapám mutatta. Aztán szétnéztem az osztályban. Előbb megnéztem a fiukat. Ezek mind hátra fordultak és engem néztek. Sok fiu volt. Nem tudom mennyi, de alig volt barátom. Csak a Deres Pali és Jászlos Pali volt. Ezek pedig messze ültek tőlem. Ők a fal mellett ültek, én az ablak mellett. Négy-négy ült egy padban, én pedig egyedül. Előttem ült egy nagyorru, egy kancsal és két rendes fiu.

Észembe jutott, hogy a kocsink kint van. Szépen felálltam és kinéztem az ablakon. A koci ott állt. Anyám leszálolt a kocsiról és kezével szedte le a sarat a kerekekről. Anyám nagyon szereti a földet és a sarat. Apám egyszer említette, hogy jó volna bepadlózni a szobát. Anyám azt mondta nem. Mi a földből élünk, az adja nekünk a kenyeret. A földbe fogjuk bevárni a feltámadást és

Kérjen minden
csakis
Hutchinson
hó- és sárcipő

éljünk is a földön... Nagyapám lyeselte. Ő különösképp szereti a Nyáron kimegy a mezőre és a földre fekszik le, a párnája pedig ondok által a föld mélyéből kihány földrakás. Anyám besározza a ke-

Belépett a tanító. A fiuk mind tak. Én is felálltam. Aztán leült a tanító elővett négyzetes papírkat. Felénk mutatott egyet és kén-

— Fiuk, milyen betű ez?

Ez egy szétnyitott álló létra.

— Áááá.

— Hát ez micsoda?

— Bééé.

Kocsizörgés. Kinézek az ablakon. Mennek apámék. A kerekek súlyos és mély nyomokat hagynak a földön...

A fiuk kiabálnak sorban: dééé, éééé. Leveszem a bocskorom. S Hová tegyem? A tarisznymban k van. Nem hagyom a pad alatt, me-laki ellopja. Felteszem ide és mindzem. Kint esni kezdett. Ugy kell, miért nem vittek el engem is. L viz gyül össze a keréknyomokban, nem is látszik a kocsink nyoma. E a viz.

Jaj, a tanító erre jön és engem Megver...

— Fiam vedd fel a bocskorodat iskolába nem szabad levenni. Ha egyszer kinézel az ablakon, térfogsz.

Aztán azt mondta, hogy most m tek játszani. Felvettem a bocskort kivettem a tarisznymból a kenyer és kimentem az udvarra. Ettem é tán játszottam én is fogócskát. M én voltam a fogó, mert szoritott a korom és nem birtam szaladni. M vége volt a fogócskának, kavics kezdtünk szedni, ki talál nagyobb-

A tanító ur behívott. Kettes so mentünk be. Mindenki helyére ült. én párom a nagyorru volt. Neki j bocskora van.

Megint kinéztem az ablakon. Emi ket láttam. A mezőről jönnek hazza Puha a föld, nem lehet szántani. tudom apámék már hazamentek jon? A kocsinyom megint látszott lenne ha én most innen elindulnék nyomok elvezetnének a Nádasha?

— Fiam, te megint kinézel az a kon? Mit látsz ott kint?

Megijedtem és felálltam. Nem tam semmit.

— Álmos szláv vér... néz a vé lenbe és ábrándozik... hívja a bar... szerencsétlen... és ur akar lenn

Igen! Hiv a barázda! És apám akar csinálni belőlem! Szerencsétlen leszek, mert hiv a fekete barázda...

Nagy mesedélután és gyermekszínház a Magyar Házban

a legjobb kis művészek és művésznők felléptével

1934 december 29 és 30-an délután 1/2 4 órakor legyen ott mindenki

Gyermekek Mesehirlapja

Szerkeszti KÓRÓ PÁL bácsi

Karácsony

Megszületett a Jézuska, Karácsony van, gyerekek, rendezzen a szívetek, rendezzen lelketek. Karácsonykor áhitattal vigye minden jó gyermek: a szűzesség nagy Istenünknek, a szűzesség az embernek.

Szercesen Jancsi

Észel történt. Apuka a hivatalban anyuka elment a beteg nénikét meglátogatni. A cselédek a mosókonyhálatoskodtak. A gyerekek maradtak. Mariska, Jucika és Palvánvaron játszottak vagy öt szomszárakkal. Jancsi a lakásban maradt mondta, hogy a leckéjét akarja. A valóságban azért nem ment az udvarra, mert feltette magát egy belopózkodik az éléskamrába.

Észben nagyon sok finom befőtt Jancsinak soha nem lesz többé. Akalma, mint most, hogy egyedül lakásban. Amikor meghallotta testvérek és azok pici pajtásainak vidám lakint, besomfordált a kamrába. A nagy polc. Azonban anyuka a felsőbb deszkájára rakta ám a befőtt. Nem lehetett elérni.

Észben, de a polc alatt egy hordó állt. Összel sok volt a szilva és anyu szűzött:

Özünk sok lekvárt. Jó lesz nemzeti gyermekeinknek, hanem odaadja az iskola igazgatójának, hogy a szegény gyermekek között. Egy egész hordóval kaptak lekvárt. A lekváros hordó állott a kamrában a polc alatt. Ez most jól jött Jancsinak, mert elmászhatott rá, hogy közelebb kerüljön a befőttökhöz.

Észben, de még onnan sem érte el a befőttes üvegeket. De most már megsegített magán. A polc egyik oldalán állott, majd a következőre. Mint a létrán mászott volna. És végül elérte a befőttet. Az üveget elkötő spárgafogával szedte le, majd levette a papírt is. És megkezdődött a la-

Fordítóirodám

... (Belváros), Piața I. C. Brătianu nr. 2. szám alatt van, mint eddig is, olcsón vállalom kérvényes kereskedelmi levelek, szerződések, bírálatok stb. kifogástalan fordítását. A leírását román, magyar, német, franciául, olasz, szerb, cseh és orosz nyel-

N. MAGDU

... (București) hítes fordító, román gyorsíró, Bukaresti prefektúra és Temesvár városának első fordítója.

koma. Egy esomó befőttet üveget Jancsi sorra kóstolgatott. Pompásan érezte magát. Jókedvében még dudolgatott is. Izgett-mozgott örömben.

Egyszerre aztán: zsupsz! Jancsika elvesztette az egyensúlyt és leesett a polcra. Rázuhant a lekváros hordóra. Igen ám, csak hogy annak gyenge fedele nem bírta el a nagy ütést, amelyet Jancsinak rája zuhanó teste okozott és beszakadt.

Jancsi teljesen elmerült a lekvárban. Csak nagynehezen kapaszkodott ki belőle. A szeme, füle, szája és az orra is tele volt lekvárral.

Kitámolygott az udvarra. Amerre a lakásban ment, minden lépte nyomán fekete töcsa maradt lekvárból.

Az udvaron játszó gyerekek egyszerre

ijedten kiáltottak fel:

— Jaj, egy szercesen! Jaj, egy ember-evő szercesen!

És segítségért kiabáltak.

— Nekem kell a segítség és nem nektek, — bömbölt Jancsi.

Előrohantak a lárma a cselédek. Megismerték hangjáról Jancsit és most már ezekkel együtt a testvérei és a szomszédgyerekek is kacagtak.

Jancsit nagynehezen tisztára mosdatták.

Azonban rajta ragadt a Szercesen Jancsi név. Ha az utcán meglátják, mindenki így szól:

— Nini, a Szercesen Jancsi.

Már el is felejtették, hogy voltaképen Kovács Jancsi a neve.

Ilonka elindult Tündérországba

Ilonka, akiről mesélek, kedves, szőfagó, szorgalmas leányka volt. Volt azonban egy nagy vágya: látni akarta Tündérországot. Mese-könyvében olvasta, hogy Tündérország nagyon szép, ott minden ragyogó, sok színes virág nyílik, a könny ismeretlen és az öröm határtalan.

Ebbe a Tündérországba akart Ilonka eljutni.

Elhatározta, hogy egyszer el is indul oda. És karácsony másnapján utra is kelt.

Magával vitte táskájában az iskolás könyveit is, mert Tündérországból is akart iskolába járni. De magával vitte megtakarított harminc lei pénzét is, mert nem lehet tudni, hátha pénzre lesz szüksége. És mert az uton enni is kell, kézimunkakosarát telerakta karácsonyi tésztaival, de még pár darab pecsenyét is rakott melléje. Meleg télikabátka volt rajta, a fején bolyhos sapka ült, cipőcskéjére még hópíót is húzott, a kezét bélelt keztüi védte. Így aztán nem kellett félnie, hogy utközben megfagy.

Ilonka így felkészülve ment, mendegélt és utközben sok szomorú emberrel találkozott. Mindegyiket megszólította.

— Elsőnek egy siró kis lányt látott.

— Mit sirsz? — kérdezte Ilonka.

— A mamám beteg és nincsen pénzünk orvosságra, mert apukám már régen meghalt.

— Itt van pénz orvosságra, — szölt Ilonka és odaadta összepórolt harminc lejét.

Még egy pár süteményt és egy narancsot is nyomott a lány kezébe.

Aztán egy öreg névvel találkozott. Szegény öregasszony alig tudott vánszorgogni, olyan gyenge volt.

— Mi baja, néneke? — kérdezte Ilonka.

— Hej, kislányom, öreg vagyok és elhagyott. Senkim sincsen. A férjem és minden gyerekem régen meghalt. Nincsen mit ennem.

Ilonka nem szölt semmit, hanem kézimunkakosarát, amelyben ott volt a magával hozott karácsonyi pecsenyedarab és kalács, a néneke kezébe nyomta és el-sietett. Alig hallotta, amint a néneke re-begte:

— A jó Isten áldjon meg, kislány.

Aztán találkozott egy fiúcskával. Szegénynek a hidegtől kék és zöld volt a lába, amelyen nem volt cipő. Hamar levetette a hópíóját és odaadta a kis fiúnak.

— Köszönöm szépen, — mondta a kisfiú — most már nem fagy el a lábam.

Amint Ilonka tovább haladt, egyszerre csak az egyik sarkon egy bácsit látott állni. Komoran nézett maga elé és nagyon bánatos volt. Nem volt rajta télikabát sem.

— Mi bántja a bácsit? — kérdezte Ilonka.

Az borusan ránézett és megszöalt:

— Nézz ide, kislány. Itt van a két erős és dolgoz kezem és nem tudok számára munkát találni. És mert nincsen munkám, nincsen keresetem sem. Nekem is van egy olyan kislányom, mint te, de nem tudom iskolába küldeni, mert nincs pénzem és nem tudok neki ruhát és könyvet venni.

Ilonka erre odaadta a bácsinak az iskolakönyveit és a meleg télikabátját is odaadta.

— Bácsi, kérem, — mondotta — vigye ezt a kislányának. És majd szölok apukámnak, hogy adjon magának munkát is, mert az apukámnak nagy műhelye van.

Csak megmondta még a lakásukat, aztán el-sietett.

És még egy csomó más szegény gyermekkel és felnött emberrel találkozott. Mindegyikhez volt valami jó szava és mindegyiknek adott valamit. Sorra elajándékozta a fülbevalóját, a sapkáját, a táskáját, végül még a felső ruháját is a cipőjét is. Ugy ment tovább Tündérország felé ingecskejében és harisnyában.

Amikor Ilonka hazuról elindult, ködös, borus idő volt. Minél tovább jutott és minél inkább osztogatta a holmiját, annál inkább úgy tetszett neki, hogy kiderül, a nap süt, minden fénylik és minden ragyog. Ugy érezte, mintha az ég kék volna fölötte és mintha körülötte mindenütt ezer virág nyílna. Csupa szépséget, csupa ragyogást látott.

— Azt hiszem, — mondotta magában — hogy már Tündérországból járok, olyan gyönyörű a világ.

Ilonka apukájának barátja látta az

ingecske és harisnyás kislányt. Gyorsan autóbába ült vele és hazavitte. Otthon Ilonka anyukája nagyot nézett, amikor így látta meg kislányát. Az nevetve és sirva borult anyukája szívére és elbeszélte, hogyan indult Tündérországba és hogyan osztogatta el mindenét.

Anyukája így szölt:

— Kedves kislányom, olyan Tündérország, amelyről a mesék szölnak, nincsen. Tündérország itt van a földön, ha mind jók vagyunk és ha minden embert szeretünk. A jóság és a jötekonyság ragyogóvá teszi a világot, felgyújtja szívünkben a szeretet fátylóját és az öröm virágait fakasztja bennünk. Aki jót tesz a szegényekkel, az Tündérországot terem maga köré.

Gyerekek, ne feledjétek el ezt a mesét. Nem kell magatokat mindentől megfosztani, de ha van egy darab kenyereitek, törjétek ketté és a felét adjátok a szegényeknek. Ami nektek sok, ami felesleges, azt nyújtsátok jó szívvel azoknak, akiknek semmiük sincsen. Meglássátok, akkor ti is Tündérországnak látjátok majd a világot.

MULÁBAKAT és mindennemű ortop. készülékeket, ludtalp-beféteket, sérv-kötőket és más bandázst mérték után és legjobb kiviteiben készit

TEJNOR FERENC és Társa
Timișoara 11, Piața Traian (Kossuth-tér) 1
Telefon 5-61

Mi volt a karácsonyán?

Bábu, labda, kis konyhácska, hordozható zongorácska, kiesi vasut, amely fűtүүл, pojáca, amelyik csücsül. Mesekönyv és kis talicska, ceruza, toll, apró bicseka, sok-sok játék, aranydió, sütemény is, jaj, de mi jó. Mennyi karácsonyi holmi! Ki tudná mind felsorolni! Karácsonyfánk int-ingeti: legtöbb rajta a szeretet.

Vérszegények, betegek, lábadozók, egészségesek és serdülőknek egyaránt

mindennapi itala legyen

a tannindus **Ménes-Magyarád** tisztán kezelt, nemes fajbor.

Kizárólagos eladási helyek: „**PROMONTORUL**” Arad-Hegyaljai szőlőnagybirtokosok szövetkezeti üzleteiben, főüzlet: I. Fulev. Reg. Maria 3, Viktoria-bank mellett), fiókok: II., Strada Melodie 15 (Pacsirta-u. sarok), IV., Strada Fröli 47 (Schott-ház).

Legújabb könyvek

- Feuchtwanger: Oppenheim Testvérek Lei 144.—
- Márai Sándor: Bolhapiac . . . Lei 87.—
- Gold: Zsidók ha nincs pénzük Lei 100.—
- Gagy László: Bánataratók: a magyar tanító regénye . . . Lei 60.—

kaphatók a

CULTURA könyvkereskedésben

Timișoara, IV., Bulevard Carol 15

A DELI HIRLAP előfizetőinek árkedvezmény.

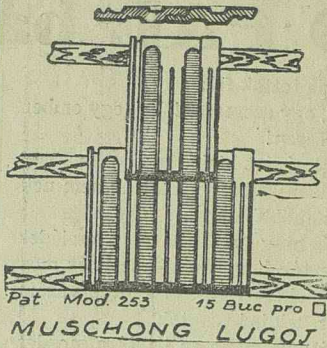
Kérjen prospektust a legújabb könyvújdonosságokról.

A sport karácsonya

Az év utolsó futballmeccsén a hideg idő hűtötte le a kiesszámú, de annál hangosabb közönség forró biztatását és sporthevét. Azóta azonban végleg elcsendesedett a játéktér, csak a sportkrónikás tekint még egyszer végig a tárongóan üres tribünökön és az elhagyott pályán, amelyen tavaszig fehér havat kavarhat fel a jeges szél. A krónikás jóleső melegséggel gondol vissza azokra a nyári napokra, amikor a nálya körül a lelkes tömeg színes sokasága hullámzott és harcra, győzelemre serkentette kedvence csanátát.

Voltak persze ennek a szenvedélyes sportolásnak árnyoldalai is. De most ne essék itt szó a „szemüveges” bíróról, a mindent tudni akaró „benfentesről”, a szövetségi „driblőről” és azokról a dolgokról, amelyek a sport testvériesítő hatását lerontják és az igazságos, jellemes uri gondolkodás helyett a gyűlölet rákfenéjét csepegtették a sportférfiak lelkébe. Felejtsük most ezeket és járja át a szíveket a Názáreti marasztos születésének ünnepén a béke és a szeretet lelkesítő és megnyugtató érzése. Álljunk meg egy pillanatra a béke és szeretet gondolatánál és legvünk emberek a szó evangéliumi értelmében. Vessük le magunkról a gyűlölet és irigység torz álarcát, nyuítsanak békejobbot, keressenek aranyhidat a közeledésre azok, akik eddig nem tudták egymást megérteni, dobják el maguktól a klubfanatizmus átkos megszokottságait és küzdjenek békés megértésben egymás mellett azért, hogy a sport nemes harcába lovasias modor, az ép testet pedig ép és fenkölt lélek vezérelje. Legyen a megfeszített Ember születése a sport-

MUSCHONG Cserépgyárak LUGOJ Banat

kiváló gyártmányait, amelyek jószág, szépség és eleven piros színüknél fogva páratlanul állanak.

Ezer és ezer megelégedett vevő dicséri.

Duplahornoyolt 253-as ELEFÁNT védjegyű fedőcserepek, hódfarkú cserepek, különlegességeik választásfal-sejt és nyersfali-téglák

a legnagyobb elismerést váltják ki.

Dobrudsziában egész fa'vak a páratlanul szép

MUSCHONG

csereppel vannak fedve

az **Offic. Naț. al Colonizării** 8 év óta cserépszükségletének több mint 75%-át ezen hírneves gyáraknál fedezi.

Évek során végzett lelkiismeretes kísérletek után ezen cserépgyárak kihozták az **uj duplahornoyolt 333-as Elefánt védjegyű szabadalmazott az utóbbi évek legtekintélyesebb cserepét**

mert a hosszanti duplahornoyokon kívül kereszt duplahornoyai is vannak, amelyek által ugyszólván légmentes fedés lehetséges. Ezen cserep a 354/1934 sz. Királyi Dekretummal lett szabadalmazva.

Nem fűi a szél nort, esőt vagy havat a padlásra ott, ahol ezzel a csereppel fednek

MUSCHONG

Cserépgyárak LUGOJ (Banat)

a legjobbat, legszebbet és legújabbat nyújtják.

Kérjen ingyen miniat és árjegyzéket

ban is a béke örök szimbóluma. békének a jelében és a jobb jövőnyében kívánunk sportférfiaink — Boldog karácsonyi ünnepe

Műtörténeli tájékozo

A párisi rendőrség legénysége kösokan vannak olyanok, akik szabadban előszeretettel festegetnek. Veszébe jutott, hogy eredeti ötlet volt ór-képkiallítást rendezni és az ötlet ság lett. A közönség nagy érdeklődésgattotta a kiállítást és megjelentek sajtó képviselői is. Természetes, L Fragonardok vagy Renoirok nem tölde azért mégis bájos volt az a naiv amellyel műkedvelő festők az ő csemet, lóportréikat és egyéb témákat segnálták. Az épp jelenlevő egyik műlnek tehát nem volt sok dolga a képeannál nagyobb meglepetéssel hallgatban a hatalmas számban összegyűrendőrök beszélgetését, akik igazilélvezettel bírágatták a kiállított Csak szótöredékek jutottak el a fülvíták folyamán szüntelen kihangélnék beszédéből a XVI, a XVIII, a XIX. Teringettét! Mind jobban feHát ezek olyan alaposak a festőmiben, hogy csak ilyen könnyedén emlészázadokat? Hogy csak úgy rövidesgönystilusban utalnak és máris mtudja, hogy most a rokokóról, a priről, a barokkról vagy az impresszióvan szó? Hisz ez a műtörténeli tájéság egyenesen megdöbbentő. Odalégy egyik csoporthoz és ott azután me hogy félreértésről van szó. A derék öröknek eszük ágában sem volt a mnelem századait idézgetni. Egész mászó. Ugyanis a gyűjteményt rendőrtentint osztották fel. És a rendőrök beszélgettek, hogy ez a kép a X. kevaló kartárs műve, a másik viszontkerületbeli kollégáé és így tovább.

Gyapjuipar Rt. Timisoara

2000 alkalmazott

**Gyártja legfinomabb női és férfi szövet-
ujdonságokat, a legmodernebb kötött és
kötszövött cikkeket, fonalat, szalagot
a legolcsóbb áron**

Piökök és eladási helyek (Serilana r.-t.) az ország összes nagyobb városaiban

**TIMISOARA, I., Bulevardul Regele Ferdinand
II., Bădea Cărțan 2
IV., Bulevardul Berthelot 19**